

LIBERCON 87

PARK KULTURY A ODDECHU LIBEREC

SF KLUB

IRIFID

ε

"Zní to možná jako vyprávění o zlatém věku,
přestože těm, kdo v něm žili, zlatým nepřipadal".

John Wyndham

7/18 87

TRIFID

MAGAZÍN SCI-FI KLUBU TRIFID PRO LIBEREC
Neperiodikum. Slouží pro potřeby klubu.

OBSAH

	str.
Seznamte se	3
Zamyšlení	4
Literární soutěž	7
Fandové fantastiky	30
Počítačové hry	32
Hra se stínem - kreslený příběh	36
C.B.K.	43
Klubové zprávy	59

"Fantastická literatura má v Čechách tradici, Jakub Arbes byl politicky angažovaný žurnalista a nejlepší díla měla vždy svou společenskou závažnost a platnost..."

Josef Nesvadba

Seznamte se

Miniprůvodce městem pod Ještědem

Stotisícový Liberec má v Severočeském kraji od roku 1952 Park kultury a oddechu. Kromě vlastní kulturně výchovné činnosti metodicky řídí dvacet jedna osvětových besed a je vydavatelem měsíčníku *Kultura a sport Liberecka*. V kraji má tato organizace na starosti i úsek lidové technické zábavy.

U městského parku, Lidových sadů, byla roku 1901 postavena stavitelem A. Hornou za pomoci architektů Schmitze a Schmeissnera budova ve stylu renesance s 32 metry vysokou věží. A v této budově je dnes ústředí PKO.

V roce 1951 nedaleko budovy PKO vzniklo přírodní divadlo, které bylo zbudováno brigádnicky v krásném zalesněném prostředí. V posledních letech bylo v akci "Z" zmodernizováno a dnes má novou provozní budovu, zastřešené jeviště a renovované hlediště.

Na zalesněném úpatí Jizerských hor je i dětský koutek s prolézačkami a houpačkami, minigolfem, bazénky a dalšími atrakcemi pro děti a mládež.

Od roku 1981 spravuje PKO renovovaný památník dělnického hnutí, pavlovické Colosseum, kde se konají mnohé kulturní pořady.

Kulturní středisko Horizont převzal PKO v roce 1985. V jeho sále se konají komornější pořady, přednášky a besedy. Novinkou je zde i velkoplošné video.

PKO je zřizovatelem i mnoha souborů ZUČ, jako je například i náš SFK Trifid.

V letošním roce Park kultury a oddechu Liberec oslavil 35. výročí svého vzniku a úspěšné činnosti.

POTŘEBUJI MĚSÍC, ŠTĚSTÍ NEBO NESMRTELNOST, MOŽNÁ NĚCO BLÁZNIVÉHO,
ALE JEN ABY TO NENÁLEŽELO TOMUTO SVĚTU .

/ Albert Camus /

"... Ach jaký nářek zvedneme. Svět se od nás vyčistí, ale my na své pouti budeme říkat, co je tenhle svět zač, vyčištěný od strachu. Kde je ta temná představitost z temných dob, napětí, předtucha, záhada? Pryč! Nikdy se nevrátí, rozdrčená a spálená lidmi raketového věku, lidmi od spalovače, zničená, vyhlazená, nahrazená dveřmi, které se otvírají a zavírají bez vrznutí a zaskřípění, a světly, která se rozžehují a zhasínají beze strachu. Ach, u temných božstev, neboť jenom vy jste věděla, jak jsme kdysi žili a co pro nás znamenaly dušičky! Jak jsme jásali nad černými morbidnostmi! Ta doba je tady, tady jsou ty přízraky, v mé hlavě, v mých myšlenkách, v mých snech!"
"Připíjím na ně! Amontilladským!"

Tímto přípitkem všemu tajemnému, temnému vrcholí divadelní hra Rave Bradburyho - SLOUP OHNĚ. Hrdina hry Lantry vstává, za záhadných okolností, z mrtvých a ocitá se ve zmechanizované společnosti lidí, kteří už dávno zapoměli snít. Lantryho vzpoura končí nezdarem - je likvidován. Jeho ústy hodnotí autor prudký civilizační skok současného světa, skok do prázdna.

Víra ve fantastické, tajemné, magické je věrným průvodcem lidstva od pradávna. Podpírala mohutné zdivo egyptských pyramid, dávala vzlétnout babylónským okřídleným koním s lidskou hlavou, rozštěbila ústa aztéckých bůžků. S rozvojem civilizace se vyvíjí písmo, co dosud bylo vyjadřováno pouze umělecky, pomocí symbolů, dostává pevný tvar v literatuře.

První eposy a literární památky vůbec /egyptská Kniha mrtvých, chetitský Kumarbim, indické Vědy/ se snaží sesbírat to, co zbylo v ústním podání po předcích. Mytologické a fantastické pojetí světa je páteří všech těchto děl. Fantazie není samoučelná, její poslání si klade vyšší cíl. "Fantastično" je v člověku; dřímá, čeká na své oživení v umělecké próze. Tu a tam v různých dobách sledujeme magické praktiky spolu s erotickými zážitky, božská pravda je stavěna na hlavu. Člověk se uvolňuje z pout dogmatu a nastává rozlet tvůrčí fantazie.

/Lucius Apuleius - Zlatý osel/

Poněkud odrostlejším dítětem lidské fantazie je - horror. Touha vyvolat "příjemné mrazení". Hrůzostrašná literatura se začala těšit zájmu čtenářů během 18. století. Tehdy to byl ještě tradiční "gotický román".

Otcem "černého románu" se stal vášnivý obdivovatel gotiky Horace Walpole /1717 - 1797/, který vyvolal senzací svým románem ZÁMEK OTRANTSKÝ /slov. 1978/. Patří mezi první na starém kontinentu, který použil prvku hrůzy samoučelně k vystavění dějové osy příběhu. V Číně vydává vnuk Pchu-Sung-linga v roce 1740 sbírku povídek o kouzelnících, upírech a vlkodlacích. Na Walpola bezprostředně navazují další: Clara Reevoová - STARÝ BRITSKÝ BARON /1777/, Anna Radcliffová - ITAL, ANEB ZPOVĚDNICE ČERNÝCH KAJÍCÍKŮ, M.G. Lewis - AMBROSIO, ANEB MNICH /1795/.

Novou podobu dala "černému románu" autorka FRANKENSTEINA - Mary W. Shellyová /1797 - 1851/, která hrůzu vhodně kombinovala s určitými vědeckými poznatky a humánními hodnotami. Dílo poněkud předběhlo svou dobu a symbolizuje počátky dnešní sci-fi. V roce 1820 ožívuje ještě jednou, naposled, gotický román Charles R. Maturin, irský duchovní věnující se literatuře, svým románem POUTNÍK BELMOTH /česky: Odeon 1972/. Konec 19. století pak je zcela ve znamení klasické anglické školy horroru v čele s knížetem pekelných mocností hrabětem Draculou /Bram Stocker - DRACULA, 1897; česky: Odeon 1970/, který vede za ruku další: upíra Varneve /Thomas Prest, 1874/, sličnou vampýrku Carmillu /Sheridan Le Fanu; česky: ZELENÝ DĚS, SN, 1970/, ale i rej duchů z dalších evropských zemí - Gogolova Vije, Maupasantovu Horlu a Poeovu Masku červené smrti.

/Uvedené příběhy česky: FANTASTICKÉ POVÍDKY, ČK, 1968/

Se vzrůstajícím poznáním a technickým pokrokem postupně rizí ze scény morbidní představitelé záhrobního světa a začíná je nahrazovat takzvané "racionální, vysvětlitelné tajemno". Autoři sahají k námětům, které až zdánlivě nemožné a pohádkové jsou čtenáři vysvětleny pomocí různých okultních, parapsychologických věd. Arthur Conan Doyle, otec slavné literární postavy Sherlocka Holmese, jinak také vášnivý spiritista, použil ve své povídce HRA S CHNĚM motiv spiritistické seance a zhmotnění bájného jednorozce koncentrovanou vůlí přítomných /STRAŠIDELNÉ POVÍDKY, 1926/. Hrdina Langeho povídky SOUBOJ se střetne s oživilým portrétem rytíře z XV. století, kterého v souboji zabije. Ráno najde obraz zničený a na podlaze je krev /A. Lange - NOVÝ TARZAN, 1929/. Stevensonův pan Jekyll a Hyde, schizofrenické rozdvojení osobnosti symbolizující principy dobra a zla, Poeův Démon zvrácenosti, který nutí autora podniknout sebevražedný skok z velké výšky - to jsou další díla. Edward Bulwer /1803 - 1873/, známý také jako Lord Lyton, poslanec britského parlamentu, který se proslavil svým historickým románem POSLEDNÍ DNY POMPEJÍ, napsal také mnoho strašidelných románů a povídek. V jedné z nich - STRAŠIDELNÝ DŮM - rozvinul motiv Ahasvera, věčného, nesmrtelného poutníka životem. Mluví se zde také o mocné duševní energii, uvězněné v jednom domě, který se stal útočištěm přízraků a hrůzných jevů. Autor podává sugestivní vysvětlení celého případu a čtenář, stržený autorovým mistrovstvím, uvěří.

Další kapitolou víry v nadpřirozeno a fantastický žánr vůbec je film. Ten se lákavé a poutavé tematiky zmocňuje v první polovině 20. století. Filmového zpracování se po zásluze dočkal slavný upír Dracula /UPÍR NOSFERATU, 1922, režie: Friedrich W. Murnau/ a Shellyové FRANKENSTEIN /USA, režie: James Whale, 1931/; tedy filmy natočené na základě slavných literárních postav. Horror ve filmu se dále ubírá svou cestou, vzdává se literárních patronů a vytváří svébytnou kinematografickou - uměleckou podobu /KABINET DOKTORA CALICARIO, 1920, režie: Robert Weine, KING-KONG, .../. Ze současných filmů hororového ražení vzpomeneme u nás uvedené tituly: PSYCHO /1960/ režiséra Alfreda Hitchcocka, Spielbergův film DUEL /1974/, nebo OSTROV DOKTORA MOREAU /1977/. Zde je opět použita literární licence H.G. Wellse. Symbolem autora, který okultní a fantastické romány nejen psal /OPÁLOVÉ OČI, 1917; NETOPÝŘI, 1930; ZELENÁ TVÁŘ, 1925; atd./, ale vlastně je i prožíval, je Gustav Meyrink /1868 - 1932/. S českým mystikem Karlem Weinfurtem založili "Lóži u modré hvězdy", která se stala útočištěm lidí, toužících oklamat "Strážce prahu" a ocitnout se mimo prostor a čas. Mezi pražskou společností si

Meyrink vydobil určitého výsadního postavení. Ze známějších českých spisovatelů na něj vzpomíná například E.E.Kisch. Mimo G. Meyrinka se v češích vyskytlo několik "mystických osvícenců", kteří ze šera svých psacích stolů útočili proti nastupujícímu materialismu dvacátého století. Za všechny jmenujme alespoň Emanuela z Lešehradu, Jana Havlasu, Josefa Váchala, Josefa Holého /J.Akanu/, Karáska ze Lvovic.

/Na téma - česká fantastika - podrobněji kniha Ondřeje Neffa:
NĚCO JE JINAK, 1981/

Fantastická próza a její různé směry a žánry se vyvíjejí dál, nezahynula, nenechala se potlačit realitou dneška. Nachází pouze jiné formy, kterými promlouvá ke čtenáři stejně tak naléhavě dnes, jako před dvěmi sty lety. Občas k literárnímu vyjádření pomocí takzvané "Fantasy" sahají i autoři zvukových jmen, unavení stálým omíláním společenských témat. V měsíci říjnu 1986 vyšla např. sbírka povídek Jiřího Švejdy - VE VRCHOLU PYRAMIDY. Autor po přečtení Maupasantovy HORLY říká: "Maupasantem rozjitřené smysly se jen zvolna utišují. Takovou povídku napsat!! O zaskučení větru, klapnutí pootevřeného okna, o šouravých krocích, které se zvolna blíží domem k ložnici a ztichnou přede dveřmi,".

/Nové knihy, č. 40, 1986/

Rozkoš z hrůzy je snad v každém z nás a záleží na vkusu čtenáře, aby to byl právě jen ten jeho soukromý, maličký ždíbec příjemného strachu.

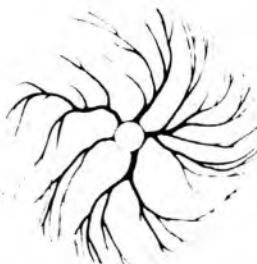
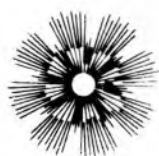
Sedněte si tedy do pohodlného křesla, zavřete oči a vycíťte slastný okamžik ticha a tmy, které vás obklopují. Septem opakujte slova Giorgia De Chirika:

"TO, CO SI MYSLÍM, NEMÁ ŽÁDNOU CENU; ZÁLEŽÍ JEDINĚ NA
TOM, CO UVIDÍM OTEVŘENÝMA, NEBO SPÍŠE SE ZAVŘENÝMA OČIMA."

Čerpáno z pramenů:

Jordan Chimet - HRDINOVÉ, FANTOMY, MYŠI; 1984
Ray Bradbury - SLOUP OHNĚ; 1978
Ch.R. Maturin - POUTNÍK MELMOTH; 1972
Nové knihy, č. 40, 1986

Zdeněk

1. ROČNÍK LITERÁRNÍ SOUTĚŽE O CENU JAKUBA ARBESE

NA NÁSLEDUJÍCÍCH
STRANÁCH BYCHOM
VÁM RÁDI PŘEDSTA-
VILI NĚKOLIK UKÁ-
ZEK ZE SOUTĚŽE
NAZVANÉ MÝM
JMÉNEM.

J.A.

SCI - FI KLUB **TRIFID** PKO LIBEREC

Do prvního ročníku soutěže přispělo přes 200 autorů. Kategorie byla jediná a otevřená pro amatéry i profesionály, námětem byla povídka s tajemstvím o libovolném počtu stran.

S výsledky a jmény vítězů této literární soutěže se můžete seznámit na setkání SF příznivců "Libercon '87" ve dnech 4.-6. prosince 1987 v Liberci, nebo v našem příštím zpravodaji.

K některým dalším povídkám z této soutěže se budeme v příštích číslech vracet, abychom vám představili i ostatní autory a jejich díla.

MRTVÍ NEZABÍJEJÍ

DAVID MYSLIKOVJAN

kapitola I.

Míha v Dolforwynském údolí je snad nejnepříjemnější na světě. Můžeš se na ni zlobit jak chceš, slibovat hory doly a proklínat ji, ona tě stále obklopuje, mazlí se s tebou a neúnavně do tebe pumpuje chlad, takže si připadáš jako v té nejstudenější márnici.

V této situaci jsem byl nyní já. Snad nikdy bych se do této nehostinné části Walesu dobrovolně nepouštěl, ale události v mém životě dostaly takový spád, že jsem musel tuto cestu vykonat.

Ještě nedávno jsem byl přesvědčen, že zbytek roku strávím doma v Čechách, ale dopis od mého prastarého strýce vše zhatil; psal mi, že zemřel ve věku sto a dvou let můj pradědeček a jeho veškeré jmění, které nebylo nijak malé, tento mi odkazuje ...jenže to zatím nikdo nevěděl. Podle strýcova dopisu jsem rozpoznal, že to má být dokonce jen jeden člověk, který bude znám až po přečtení závěti. Vskutku, prapodivné nápady měl pradědeček. Závěť měla být přečtena v době, kdy se na Dolforwynský zámek sjede veškeré příbuzenstvo. Tam právě žil pradědeček se strýcem a tetou a já jsem jim jejich bydlo příliš nezáviděl. Navštívil jsem toto místo zatím jenom jednou a vrátit jsem se na zámek už nijak netužil.

Pravda, pokud by Dolforwynský zámek byl blíže civilizaci, jistě by se mi zde líbilo. Jenže žít na děsuplném zámku, který je obklopen do velikého kruhu jenom lesy, není nic příjemného.

Samotný zámek byl starý asi tři století. Byla to pozoruhodná rezlehlá stavba, ke které patřila ještě kaple, márnice a hřbitov. Mohl jsi za bílého dne chodit studenými a ponurými chodbami zámku a srdce ti tlouklo jako na poplach. Nohy se ti třáslly a zrak si vytvářel ty nejdrastičtější obrazy. V noci jsi nemohl usnout, protože jsi byl přesvědčen, že za dveřmi tvého pokoje někdo chodí, z hlubokých sklepů se ozýval smrtelný křik, okna otvíraly jakési černé ruce, v rohu místnosti stála vysoká průhledná postava a měřila si tě přísným pohledem. Starý zámek donutil svojí ponurostí každého, aby se mci jeho zdmi bál.

Musel jsem projít lesem několik mil, než se Dolforwynský zámek přede mnou objevil. Nyní ho již neobklopovala pouze míha,

ale také tma, která dodávala omšelým zdem zámku ještě hrůzostrašnější nádech. Pevně jsem v pravici stiskl držadlo kufříku a vykročil ještě rázněji.

Ocitl jsem se u ohromné železné brány a silně na ni zabušil. Zvuky vyrušily několik odporých krys, které proběhly kolem mých nohou a zmizely ve tmě. Za nedlouho se ozvaly pomalé a jakoby líné kroky a slabé finčení klíčů. V zámku vrat to zaskřípalo a ty se otevřely s oním typickým dlouhým vrznutím, které vyvolávalo mrazení po celém těle. Přede mnou se objevil vysoký starý muž s petrolejovou lampou v ruce. Nyní ji maličko pozvedl, aby mi lépe viděl do obličeje.

"Dobrý večer", pozdravil jsem. "Mé jméno je David Cardish."

"Oh, nepoznal jsem vás v té tmě," odvětil muž bez pozdravu, "změnil jste se za těch pět let, co jste u nás na zámku nebyl."

"Vy jste bezpochyby sluha Blanchworth." Pohlédl jsem pozorně tomu člověku do tváře.

"Ano," uklonil se maličko, "raďte vstoupit, pane Cardish."

Udělal jsem tři kroky a ocitl se po boku Blanchwortha. Ten, se stejně nepříjemným vrznutím zavřel vrata a ukázal na úzké schůdky, vedoucí někam dolů do tmy.

"Tam?", zeptal jsem se poněkud hloupě. Jen němě kývl hlavou.

"Ale ty schody přece ..."

"Prosím?", otázal se jakoby nechápavě.

"Vedou do márnice," vydechl jsem.

"Ano," přikývl znovu, "vedou do márnice."

"Tam já ale nechci jít. Jsem značně unavený po dlouhé cestě a potřebuji si odpočinout si, umýt se ... a ne jít do márnice." Blanchworth se naklonil až těsně k mému uchu a tajemným hlasem zašeptal:

"Vy tam musíte, pane Cardishi. Je to přání vašeho praděda."

"Můj praděd ... je mrtev přece," zašeptal jsem.

"To ano, ale bylo to jeho poslední přání."

"Obávám se, že tomu příliš nerozumím."

"Přál si, aby každý z příbuzenstva, kdo po jeho smrti zavítá na Dolforwynský zámek, se ze všeho nejdříve šel na něho podívat."

Blanchworth domluvil a opět mi pokynul. Oba jsme začali sestupovat po schůdkách do márnice, abychom mohli splnit podivné pradědovo přání. Konečně jsme se ocitli v temné prostora, kterou osvětlovaly jen čtyři velké svíce u rakve. Byli jsme v márnici.

Naše kroky směřovaly k černé rakvi bez

květin, položené na vysokém katafalku. V rakvi odpočíval můj praděd s pažemi skříženými na prsou a díval se na nás. Ano! On se skutečně díval a člověku se chtělo zakřičet a rychle odtud utéci.

"Nezatlačili mu oči," poznamenal jsem, jako bych si myslel, že Blanchworth to neví.

"Bylo to jeho poslední přání," zašeptal sluha, "chce vidět i po smrti."

Zrak mi padl na sněhobílou obálku, která ležela u rakve. To byla tedy ona závěť, která určí majitele velkého jmění...

Polekaně jsem se zatřásl. To sluha Blanchworth se mě dotkl svojí ledovou kostnatou rukou a naznačil mi, že můžeme opustit márnici. Zvenčí se ozvalo silné zaburácení. Určitě začalo také pršet.

Sotvaže jsme vystoupili po schůdcích, ozvalo se bušení na vrata, do kterých jsem před chvílí tloukl i já.

Blanchworth na chvíli znehybněl a posléze vykročil ke vratům. Já jsem se pouze přitiskl ke stěně, abych dobře viděl na přichozího. Venku skutečně pršelo. To bylo na první pohled patrné i na muži před vraty, jenž byl prosáknut deštěm skrz naskrz. Teď se ukazovákem a prostředníkem pravé ruky dotkl svého širokého klobouku, což mělo znamenat pozdrav.

"Jsem detektiv Bowker," představil se, "přepadla mě v této podivné krajině bouře a já nemám kam složit hlavu. Proto bych vás chtěl poprosit, zda bych u vás nemohl přenocovat."

"Pojďte dál," odpovídal Blanchworth, "zeptám se pana Cormanna, zda můžete zůstat na zámku."

Pan Cormann nebyl nikde jiný než můj strýc, přesněji řečeno prastrýc a Henry Cormann, jeho otec, byl zemřelý pradědeček.

Bowker vstoupil dovnitř a sluha nám opět pokynul, abychom šli za ním. Prošli jsme temnou chodbou a jedněmi z mnoha dveří, které zde byly, se dostali do neveliké místnosti.

"Zde počkejte," otočil se sluha k Bowkerovi, "a vy, pane Cardishi, pojďte se mnou."

Ocitli jsme se v obrovském sále. Uprostřed stál dlouhý stůl a okolo něho sedělo plno lidí. Všichni tyto lidé byli moji příbuzní. Všichni tyto lidé právě večeřeli. Všichni tyto lidé byli pevně přesvědčeni, že zemřelý odkázal jen jim svůj majetek.

Ani jsem je všechny neznal. Byli roztroušeni snad po celém světě a někteří z nich ani neměli o své příbuzenstvo zájem. Až nyní - pochopitelně. Každý den se nepoštěstí, aby člověk snadno přišel k několika milionům liber. Šťastný však bude pouze jeden z nich. Ostatní na tento hrůzný zámek přijeli zbytečně. Určitě

budou závidět onomu šťastlivci, snad budou litovat, snad .. ale kdo ví?

Spolu s Blanchworthem jsem prošel přes celou délku stolu a oba jsme se zastavili u jeho čela, kde seděl strýc s tetou.

"Pane Cormanne, přijel David Cardish." uklonil se sluha.

"Vítám tě, chlapče," řekl strýc a podal mi pravici, "ach, škoda, že nemohli přijet i tvoji rodiče."

Rodiče skutečně nemohli přijet. Rodiče nemohli přijet, protože by sem nikdy nedorazili. Rodiče nemohli přijet, protože nebyli mezi živými...

"Dobrý večer," odvětil jsem hlasitě, protože všechno osazenstvo na mě upíralo své zraky.

Posadili mě ke strýčkovi a za chvíli jsem již polykal pečené kuře. Na několik minut jsem zapoměl, kde se nyní nalézám. Zapomněl jsem na detektiva Bowkera, na prokletě živé oči mrtvého dole v márnici, na zlověstný zámek.

Po večeři strýc povstal a barvitě nám vylíčil program následujícího dne. Ostatně - byl ohromující.

První bod: přečtení závěti

Druhý bod: uložení ostatků zesnulého do rodinné hrobky

Třetí bod: pohřební hostina

Spolkl jsem hořkou slinu. Uvědomoval jsem si, že následujících několik dní bude pro mě více než černých. Prastarý zámek, podivný sluha Blanchworth a typické počasí pro vraždu (popřípadě můžeme vzít v úvahu dvě i více vražd) mi nabhánělo strach. A nejen mě, také ostatním, protože tito mezi sebou hovořili jakoby křečovitě, byli značně pobledlí a jejich oči horečně tókaly z místa na místo. Určitě měli všichni strach. A já jsem se jim ani v nejmenším nedivil - nemůže být tajemnější zámek než ten, na kterém jsme se nyní nalézali.

Stolovníci se počali rozcházet. Pohlédl jsem na hodinky. Bylo deset hodin. Přistoupil ke mně sluha Blanchworth a řekl: "Pojďte se mnou, pane Cardishi, ukáži vám pokoj, ve kterém budete nocovat."

Uposlechl jsem a oba jsme vstoupili do ponuré chodby. Zakrátko jsme se dostali k dřevěnému schodišti a vystoupili do prvního patra. Pojednou se Blanchworth zastavil a ukázal na železné dveře s velikou klikou.

"Zde je váš pokoj," řekl téměř šeptem a držíce petrolejovou lampu, vypadal jako démon ze záhroby, jen se rozplynout.

"Nebudete zde pobývat sám," pokračoval po krátké odmlce, "budete i tak spokojen?"

"Dokonce jsem rád," odpověděl jsem, "mohu vědět, kdo bude mým společníkem?"

"Je jím pan Bowker, který na zámek přišel hned po vás."

Blanchworth se zase maličko uklonil a pomalým krokem odešel. Zůstal jsem na chodbě sám. Opodál trčelo ze zdi několik smolných loučí, ale ty vydávaly tak málo světla, že člověk nevěděl, co se děje deset metrů od něho.

Proto jsem raději uchopil onu velikou kliku a stiskl ji. Vstoupil jsem do místnosti, která téměř tonula ve tmě. Byla to velká místnost. Asi jako všechny na Dolforwynském zámku.

Po levé straně byl krb a v něm vesele plápolal oheň, jakoby do těchto ponurých míst ani trochu nepatřil. Kolem zdi byl rozestaven starobylý nábytek a na těžkém dubovém stole stála petrolejová lampa, která chabě pomáhala ohni rozptylovat tmu v místnosti. Ta se co chvíli zalila oslnivým světlem, které přicházelo zvenčí. Neustále se blýskalo. U jednoho ze tří oken, jež zde byla, stál muž a sledoval nečas za nimi. Byl to Bowker.

Pozdravili jsme se a poté se vrátil na svoje místo u okna. Já jsem mezitím položil svůj kufřík do rohu místnosti a posadil se na svoji postel.

"Pší počasí," ozval se Bowker, aniž by přestal sledovat dění za oknem, "ani trochu se mi nelíbí."

"A zámek?" otázal jsem se.

"Mohu být rád, že mám kde nocovat. Ale po pravdě řečeno, působí na mě zdejší prostředí víc než tísnivě. Máte také takový pocit?"

"Ano," přisvědčil jsem, "tento zámek má jakousi zvláštní sílu, která působí na každého. Budu rád, až od tud odejdu."

"Řekli mi, proč jste na toto místo přijeli," Bowker se nyní posadil do hlubokého křesla proti mě, "nebudu vás tedy zdržovat a vyrušovat svojí přítomností a hned zítra odejdu."

"Ale počasí bude stejné jako dnes," mínil jsem, "budete muset několik dní počkat. A já vaší společností ani v nejmenším nepohrdnu. Právě naopak, budu se cítit bezpečněji, s detektivem na blízku."

Bowker vstal ze svého křesla a s úsměvem řekl: "Myslím, že je čas ke spánku. Doufám, že nebudeme trpět nespavostí na tomto podivném zámku."

Jeho slova se však nevyplnila. Téměř po celou noc jsem se na posteli přehazoval jako ryba v síti a teprve k ránu upadl do spánku spravedlivých.

kapitola II.

V márnici bylo vše v takovém stavu, v jakém jsem ji viděl včerejšího večera. V této chvíli však kolem rakve zesnulého stáli všichni ti, kteří sem na zámek přijeli, dále strýc, tetička, detektiv Bowker a já.

Po několika minutách ticha přistoupil k rakvi strýc a pronesl k mrtvému několik slov na rozloučenou. Poté uchopil do rukou obálku, ve které byla pradědečkova závěť. Z kapsy vytáhl malý perořízek a obálku pomalu rozřízl. Všichni zírali na strýcovy ruce a napětím ani nedutali.

Konečně byl venku dvojlist papíru a napětí vrcholilo.

"Moji drazí," začal číst strýc, "naposledy vás zdravím já, Henry Corman. Víím proč jste přijeli na Dolforwynský zámek. Měli jste k tomu dva důvody. Někteří z vás mě měli rádi, takže přijeli hlavně proto, aby se mohli se mnou rozloučit. Vy ostatní jste přijeli z toho důvodu, že doufáte v zisk šesti miliónů liber. Zároveň vám ještě chci říci, že nepovažuji za nutné peníze dělit, takže všechno získá pravděpodobně jediný člověk. Avšak je možné, že i k dělení dojde. Chci vám dopřát krásné chvíle napětí a jsem přesvědčen, že osud bude zpřísněn k tomu, kdo si peníze zaslouží. Kdo je tedy dostane? To v tuto chvíli ani já nevím..." strýc se odmlčel a rozhlédl se po naslouchajících. Ti na něho hleděli v němém úžasu a vypadali jako voskové figuríny.

"...neví to zatím nikdo," pokračoval strýc, "vše záleží na vás, protože o tom rozhodnete vy."

"Všichni do jednoho víte, že jsem byl vášnivým hráčem rulety. Ta je zabudována do stolu v mém pokoji."

Ano, ruleta rozhodne o tom, kdo získá mé jmění."

Strýc opět přerušil čtení závěti. Tentokrát však proto, že se ozvalo několik nechápajících výkřiků. Popravdě řečeno, ani já jsem z toho nebyl dvakrát moudrý. Již dávno jsem se přesvědčil, že můj pradědeček měl nápady vskutku originální, ale že i po své smrti bude lidem zamotávat hlavy, to mě nenapadlo.

"Každý z vás si zvolí libovolné číslo na ruletě," pokračoval zase strýc ve čtení závěti, "kdekoli vhodí kuličku a ta se zastaví na určitém čísle. Kdo z vás bude mít číslo, které padlo, ten získá mé jmění. Pokud padne číslo, které nikdo z vás nezvolí, hraje se dál. Stáneli se, že číslo, které padne, bude mít více hráčů, potom se tyto budou muset rozdělit."

Pozor! Padne číslo, někdo z vás vyhraje a bude to jediná osoba. I v tomto případě se hraje ještě jednou. To proto, aby byl - jak bych tak řekl - náhradník na oněch šest milionů liber, kdyby ten, který zvítězí, zemřel ještě než dostane své peníze.

A nyní, kde se tyto peníze nalézají. Zvítězivší hráč má právo odšroubovat ruletu od stolu a pod její deskou je malý lístek. Na něm je napsáno, kam jsem peníze ukryl.

Loučím se s vámi a přeji vám všem, kteří jste se přijeli se mnou rozloučit, pěknou zábavu."

Strýc dočetl a vložil dvojlist nazpět do obálky.

Hleďme, pomyslel jsem si, pradědeček ani v samém závěru svého života nepřestal mít smysl pro humor.

Napětí tedy zatím ani v nejmenším nevyprchalo. Vypadalo to, že spíše naopak. Musel jsem uznat, že drahý zesnulý pradědeček důkladně zamíchal kartami.

Následoval pohřeb. Rakva byla přenesena na hřbitov vedle zámku a uložena do rodinné hrobky.

Nyní již jen slabě mrholilo, ale mlha byla stále hustá, takže hned jak jsme vyšli ze zámku, jsme byli touto mlhou pohlceni.

Všichni jistě přivítali návrat do alespoň trochu většího tepla. Následovala hostina a po ní se ti, kteří zde byli, shromáždili v pradědečkově pokoji. Každý z nás, kromě detektiva Bowkera ovšem, dostal papírek a na ten napsal libovolné číslo od jedné do čtyřiceti pěti. Já jsem zvolil nejnižší možné číslo - tedy jedničku.

Strýc roztočil ruletu a vhodil do jejího talíře nevelikou olověnou kuličku. Ta ve vířivém pohybu rulety přeskakovala z jednoho políčka do druhého a jak se talíř přestával otáčet, také kulička přeskakovala stále pomaleji a pomaleji. V této chvíli byl tento kulatý předmět nejsledovanějším na zámku. Nikdo nepromluvil jediného slůvka. A potom ruleta znehybněla. Všichni se seskupili kolem stolu, plni nedočkavosti. Vyhrát mohl však pouze jeden z nás. Kulička přistála na políčku, přistála na jednom políčku, přistála na políčku číslo JEDNA!

"Vyhrává jednička!" zvolal strýc,

"Kdo z vás má jedničku?!"

"Já ji mám," odpověděl jsem klidně,

"zde je."

Položil jsem lísteček na stůl, aby se

všichni mohli přesvědčit, že mluvím pravdu.

"Gratuluji ti chlapče," řekl strýc a potřásl mi pravicí, "právě si se stal milionářem."

Ostatní vypadali sklesle a víc než zklamane. Muselo se však ještě pokračovat. Tentokrát již napětí nebylo tak veliké, protože sotva kdo mohl doufat, že právě já skonám dříve, než přijmu oněch šest milionů.

Napodruhé padlo číslo sedmnáct.

"Sedmnáctku mám já," ozvalo se od Arthura Gogerwattera, který byl zetěm mého strýce a také on položil lístek na stůl.

"Vše je tedy rozhodnuto," promluvil opět strýc, "šest milionů liber získává David Cardish, v případě nějakých nepředvídaných okolností Arthur Gogerwatter. A nyní můžeme odejmout ruletu a vítěz si přečte list, na kterém je napsáno, kde jsou peníze ukryty."

Nebylo nijak složité oddělit od sebe ruletu a stůl, takže netrvalo dlouho a já jsem držel v ruce podobnou obálku, jaká ležela dole v márnici.

"Drahý vítězi," četl jsem, "tobě náleží mých šest milionů liber a získáváš tedy právo vědět, kde jsou schovány. Dobře si pamatuj následující řádky: z hrobky, kam jste mě pochováli, vede tajná chodba do zámku. Ty musíš do této chodby vstoupit a po dvaceti krocích spatříš po své levé ruce ve zdi veliký kříž, který je zhotoven z různých polodrahokamů. Pod křížem v podlaže najdeš poklop, tím se dostaneš do sklípku a tam najdeš své peníze."

Zdraví tě zesnulý Henry Cormann.

Pozn.: Ostatním neříkej nic, mohli by tě předejít."

Byl jsem z toho notně zmatený. Ani ve snu by mě neupadlo, kam si budu muset dojít pro svou výhru.

"Úkryt si musím nechat pro sebe," odpověděl jsem na zvědavé pohledy ostatních, "je to zde napsáno."

Přeložil jsem obálku na půl a uschoval ji do kapsy.

Ještě téhož dne opustili někteří příbuzní zámek, přestože bylo stále sychravé a mlhavé počasí. Zůstalo nás zde všeho všudy jedenáct a navíc detektiv Bowker.

"Kde je Arthur?" otázal se nás strýc při večeři, "vždyť býval vždy přesný."

Všichni jsme pohlédli na Lelu Gogerwatterovou - jeho manželku.

"Nevím," pokrčila rameny, "asi se někde zdržel. Nebo se mu udělalo nevelno. Podívám

se po něm."

Vstala a chtěla opustit místnost.

"Nemá jít někdo s tebou?" zeptal se jí strýc, "možná, že se mu něco stalo. Neviděl jsem ho od té doby, co jsme hráli ruletu."

"Ale otče," smála se Lela, "Arthur se má příliš rád, dává na sebe vždy pozor."

Lela odešla a my jsme se pustili do večeře. Ta však byla brzy přerušena. Ozval se dlouhý pronikavý výkřik, po kterém následovalo mrtvé ticho. Všichni do jednoho jsme přestali jíst a dívali se teď na sebe. Obličejové kolem mě vyjadřovaly děs a hrůzu z toho, co se před chvílí událo někde nad námi, zřejmě v pokoji Gogerwatterových.

První se ze strnulosti probral detektiv Bowker. Vstal ze židle a řekl něco v tom smyslu, že se jde podívat, co se stalo.

"Počkejte, půjdu s vámi," vzpamatoval jsem se i já, "možná, že to bude bezpečnější."

Vyběhli jsme na tmavou chodbu, která v této situaci vyhlížela víc než děsivě. Po točících schodech jsme se dostali do prvního patra a zde jsme se na chvíli zastavili. Po levé i pravé ruce jsme měli mnoho dveří a jedny z nich byly dokořán otevřené. Vedly do pokoje Gogerwatterových.

Oba jsme opět vykročili a zastavili se u otevřených dveří. V ten okamžik se mi zatmělo před očima a já jsem nebyl daleko od toho, abych omdlel. Těsně u dveří ležela Lela Gogerwatterová. Omdlela, když spatřila svého manžela, který ležel pod oknem v tratolišti krve. Tabulky jednoho z oken byly vybity a dva rámy dokonce přeraženy. Kolem po stěnách mokvaly ohromné skvrny krve. Byl to úžasný pohled.

"To je strašné," ukryl jsem hlavu v dlaních, "kdo to mohl udělat?"

"Tahle paní těžko," odpověděl detektiv Bowker a sklonil se nad Lelou, "měla z toho totiž málem také smrt." Položil ji na postel a pokoušel se ji vzkřísit. Po chvíli se mu to skutečně povedlo.

"Nedívejte se tam, paní Gogerwatterová," radil jí, "už mu stejně nepomůžete." Potom od ní odstoupil a sklonil se nad mrtvým.

"Viděl jste někdy tento muž?" ukázal Bowker na ohromný zabiják, který ležel u nohou zavražděného.

"Nikdy ne," zavrtěl jsem hlavou a pozorně sledoval Bowkerovo počínání. Ten vyzval kapesník, opatrně za jeho pomoci vzal muž mezi prsty a bedlivě si ho prohlížel.

"Tobě snad nemohl udělat člověk..." řekl jsem s odporem.

"Jenže to člověk udělal," pokýval Bowker

hlavou, "my však zatím nevíme proč."

"Šest miliónů liber," blesklo mi hlavou, "Gogerwater by přece také mohl získat peníze."

"Ale to přece postrádá jakýkoliv smysl," podíval se na mě užasle Bowker, "ten, kdo zabil Gogerwattera by přece musel nejdříve zabít vás. A vlastně by to ani nemusel dělat. Stačilo by zmocnit se lístku, který byl pod ruletou a peníze vybrat, než na to místo přijdete vy."

"Možná, že vrah Gogerwattera bude chtít zabít i mě. Nebo už mě chtěl zabít, ale pod ruku mu dříve přišel Gogerwater."

"Opravdu to nedává smysl," trval na svém Bowker, "ale na druhé straně žádný jiný motiv nepřipadá v úvahu."

"Proč je rozbité okno?"

"Vrah a zavražděný spolu zřejmě zápasili. A potom také se do této místnosti vrah dostal oknem."

"Je to vysoko," pohlédl jsem z okna dolů, "jak by se sem dostal?"

"On také nepřišel zezdola, ale z některého ze sousedních pokojů. Zcela jistě chtěl mít co největší jistotu, aby nebyl spatřen. Vrahem je tedy někdo z vašich příbuzných."

Až mě z těchto slov polilo horko. Teď abych dával dobrý pozor na vše, co se děje kolem mé osoby, abych nedopadl jako chudák Gogerwater.

"Seběhněte dolů a zavolejte ostatní," vyzval mě Bowker z přemýšlení, "potom se musí něco udělat."

Zanedlouho jsem se ocitl v jídelně. Zde seděli moji příbuzní, zde seděl také vrah.

kapitola III.

Zděšení nebralo mezí. A nebylo divu, vždyť se zde stalo něco, co by otřáslo každým člověkem. Nyní se situace zcela otočila. Pokud mohl kdokoliv opustit zámek po smutečním obřadu, teď nesměl ven nikdo. Byla tu vražda, motiv k ní jsme měli mlhavý a vrah chyběl úplně.

Ještě že tady byl detektiv Bowker. Vyznal se v takových věcech daleko lépe než my, ale ani on toho zatím nemohl moc vymyslet. Souvislost šesti miliónů liber s vraždou byla skutečně téměř nesmyslná, ale cožpak mohl být jiný důvod, proč se zde zabíjelo?

Následujícího dne zrána jsme se všichni sešli u dlouhého stolu v jídelně, abychom probrali situaci. Již předem se dalo očekávat, že se nic nevysvětlí a skutečně tomu tak bylo. Jediné, co jsem bezpečně poznal, byl fakt, že narůstala panika, strach a zmatek. Všichni chtěli opustit zámek, ale to nepřicházelo v úvahu. Nejdříve se musel najít vrah.

Z událostí, které se přihodily od mého pří-

chodu na zámek, jsem byl značně duševně vyčerpan a proto jsem odložil výlet do rodinné hrobky a chtěl si raději odpočinout. Věděl jsem, že mě spánek jen tak nenavštíví, přesto jsem se však s ostatními rozloučil o něco dříve, než tomu bylo po předchozí dva večery. Šlo se mi těžce po děsivé chodbě, ale utěšoval jsem se tím, že za chvíli přijde Bowker a že mě spadne tíha osamělosti. Vklouzl jsem do pokoje, zapálil ptolejkou... a v té chvíli by se ve mně nikdo krve nedořešal.

Vypravil jsem ze sebe jakýsi těžko napodobitelný pazvuk, opřel se roztrhšenými prsty o zeď a tvář se mi změnila v hrůzný tvar. Nebyl jsem schopen udělat nic, nic, nic... přede mnou byl Arthur Gogewatter - mrtvý Arthur Gogewatter! Stál opřen o zadní část křesla, které bylo ke mě otočeno, jeho oděv, nasáknutý krví přímo křičel a oči mrtvého zíraly na mě. Bylo to hrozné, odporné, odpuzující - pohled k zešílení.

Vyběhl jsem ze dveří a v panickém strachu pádl dolů. V šeru jsem zakopával, několikrát se bolestivě uhodil, ale na nic jsem nedbal. Jenom jsem běžel a běžel. Kdyby se Arthur Gogewatter objevil v jídelně místo mě, jistě by se ti, co seděli u stolu, nevydělali více, než při pohledu na mě. Musel jsem vypadat příšerně.

"Tam ... tam!" řval jsem jako zběsilý a nemohl ze sebe dostat kloudného slova. Usadili mě do židle a zírali na mě jako na přízrak. Předchozí události je vyvedly nato-lik z míry, že už nevypadali jako normální lidé.

"Vypijte tohle," dal mi Bowker pod nos jakousi skleničku, kterou přinesl sluha Blanchworth, "pomůže vám to."

Poslechl jsem a jediným douškem skleničku vyprázdnil.

"A teď poviďte," řekl vzrušeně Bowker, "co se vám stalo."

"V našem pokoji je Arthur," odpověděl jsem již o něco klidněji, "stojí tam opřený o křeslo a má otevřené oči."

"Cože!" vykřikl Bowker a po něm všichni ostatní. Nemohl jsem říci nic, co by je mohlo více ohromit.

"Ale to není možné, pane Cardishi," třásl se mnou Bowker, "Gogewatter je mrtvý a leží v márnici!"

"Je mrtvý," zašeptal jsem takovým hlasem, že si určitě ostatní mysleli, že

jsem se dočista pomátl, "je však v našem pokoji. Zakrvácený, jako když jsme ho našli poprvé."

"Fantazíruje!" vykřikla Lela Gogewatterová, která se jen pomalu dostávala ze šoku, "určitě fantazíruje! Z toho, co se tady děje, se všichni zblázníme!"

"K tomu nesmí dojít!" odpověděl rozhodně Bowker, "jdeme se podívat nahoru. Už toho všeho bylo dost."

Odlepili mě ze židle a všichni jsme opus-tili jídelnu. Bowker otevřel dveře našeho společného pokoje, vstoupil dovnitř a zůstal stát těsně za prahem.

"Nic tu není," vydechl si, "jak by se zde taky mohl ten mrtvý objevit?"

"Ale on tu byl!" vykřikl jsem zoufale, "tady se opíral o křeslo. Musíte mi přece věřit!"

Nyní již stáli v místnosti všichni a soucítěně se na mě dívali. Nastalo hrobové ticho, které nikdo nepřerušoval.

"Já jsem se nezbláznil," přerušil jsem to ticho, "ještě vím co dělám."

"Posaď se," řekl tiše strýc, "uklidniš se a bude zase všechno v pořádku."

"Nemám proč se uklidňovat," odsekl jsem, "mrzí mě, že si myslíte, že jsem se pomátl."

"Ale my si to nemyslíme. I na nás je toho přespříliš a zítra vysadí možná někdo z nás."

Nebylo divu, že mi ani strýc, ani ostatní nevěřili. V této chvíli jsem tomu pomalu přestával věřit i já a nebyl daleko od toho, abych začal uvažovat, že jsem dočista zešílel. Pokoj se začal vyprazdňovat a nakonec jsme v něm společně s Bowkerem osaměli.

"Měla by se přivolat policie," ozval jsem se, "takhle to už dál nejde."

"To je pravda," přikývl Bowker, "bude to sice chvíli trvat, než sem někdo dorazí, ale jiná možnost není."

"Vy mi taky nevěříte, co jsem zde viděl?"

"Je to dost složité," mluvil Bowker, "nedovedu si vysvětlit, jak by se z márnice dostala mrtvola k nám do pokoje a potom zase zmizela, ačkoliv jsme byli všichni do jednoho v jídelně."

"Další podivná věc, že měl do široka otevřené oči."

"Prosím?" zeptal se udiveně Bowker.

"Slyšíte dobře. Měla otevřené oči."

"Ale to je nemožné. Sám jsem přece Gogewatterovi oči zatlačil."

"Jenže tady měl oči otevřené."

Bowker ukryl hlavu v dlaních a začal usilovně přemýšlet. Já jsem mezitím povstal z křesla, abych mohl prozkoumat koberec a opěradlo, zda mrtvý po sobě nezanechal nějakou stopu. Poklekl jsem na zem a pozorně prohledával každíčký centimetr.

Náhle jsem se zarazil. Na opěradle byla ze zadu neveliká tmavá skvrna. Ano, právě tady byl opřen Arthur Gogewatter. Nyní už byla skvrnka zčásti zhaslá, ale přece jen bylo patrné, že zde nebyla dlouhou dobu. Přece tedy nějaký, byť malý důkaz.

"Pojďte sem," vylekal jsem Bowkera ze snění, "našel jsem něco zajímavého!" Oba dva jsme se sklonili nad opěradlem a prsty jezdili po tmavém fličku.

"Co tomu říkáte?!" vykřikl jsem nadšeně.

"Opravdu to je krev," připustil Bowker, "to by ovšem znamenalo, že ..."

"Že jsem se ani trochu nepomátl, ale že v tomto pokoji byl opravdu Arthur Gogewatter."

"Nezbývá, než věřit, že vstal z mrtvých. Jinak si tuto skutečnost nedovedu zatím vysvětlit."

"A to je přece nesmysl," dodal jsem spěšně.

"Pochopitelně," usmál se maličko Bowker, "a proto už víme jedno a sice to, že se zde děje něco moc divného."

"Jenže co?"

Bowker se znovu zamyslel, ale tentokrát pouze na krátko. Začal neklidně přecházet po místnosti, ruce si dal za záda a jeho oči se zadívaly kamsi do neurčita.

"Vy jste získal, pane Cardishi, šest miliónů liber," odpověděl Bowker na moji otázku, aniž by přestal chodit z jednoho kouta do druhého, "to vím já a vědí to všichni, kdež jsou na tomto zámku ..."

"A Gogewatter mi chce peníze po své smrti asi vzít." dovolil jsem si v této napjaté situaci malý žertík.

"I to je možné," připustil Bowker a já jsem nestačil žasnout.

"Vy tedy připouštíte posmrtný život?"

"Nikoliv. Vposmrtný život nevěřím."

"Pak ničemu nerozumím."

"Napadla mě taková zajímavá myšlenka. Gogewatterova vražda se ve skutečnosti vůbec nemusela stát. Mohla být pouze fingována tak, aby vypadala jako vražda. Ve skutečnosti jde někomu z vašich příbuzných jen o zisk šesti miliónů liber."

"To by mě mohli kdykoliv donutit k tomu, abych jim prozradil, kde peníze

jsou."

"Máte pravdu jen z poloviny. Potom by vás museli zavraždit," opravoval mě Bowker. Šproťže jinak by jste je prozradil po opuštění zámku."

"Proč se tedy zatím nikdo o to nepokusil?"

"To by nebylo právě dvakrát moudré. Myslí si, že nebudu daleko od pravdy, když vám řeknu toto: Někdo z vašich příbuzných chce využít toho, že všichni máme zde na zámku tísnivé pocity a podvědomě cítíme strach. Ví, že zabít vás je strašně velké riziko a proto se snaží vás zničit způsobem, že vy i ostatní si budete myslet, že jste docela ztratili smysly. Je to zatím jenom domněnka, ale přesto si od zítřka budeme muset dávat větší pozor na Lelu Gogewatterovou a také na jejího mrtvého manžela. Jsou pro nás hlavními podezřelými."

Zíral jsem na Bowkera, jako by byl z jiného světa a pomalu a těžce si všechno srovnával v hlavě.

"Pokud je tomu tak jak říkáte," vypravil jsem ze sebe, "bylo by nejlepší okamžitě zvývednout peníze a dopravit je do nejbližší banky."

"To určitě. Ještě bychom mohli v tuto chvíli udělat jednu věc. A to podívat se do márnice na zavražděného Gogewattera."

Vyšli jsme na chodbu. Již tady se mi sevřelo hrdlo úzkostí, ale nedal jsem na sobě strach znát.

"Zastavte se," syknul náhle do tmy Bowker, "někdo je před námi."

Na samém konci chodby stála Lela Gogewatterová a kouřila. Naštěstí jsme nemuseli čekat nijak dlouho. Lela brzy zmizela ve svém pokoji, aniž si nás všimla. Cesta byla volná.

Sestoupili jsme dolů do přízemí a zamířili k hlavnímu východu ze zámku. Tam se nacházely schůdky vedoucí do márnice.

Ještě předtím, než jsme dospěli ke schůdkům, vyndal Bowker z držáku ve zdi jednu z hořících loučí. Její plamen olizoval nízký strop, který byl nad schůdky, ale naše oči tomu nevěnovaly pozornost a jen horečně zíraly do tmy, která se před námi rozprostírala. A pak jsme se ocitli v márnici. Bylo to vlastně sklepení, kde běhaly krysy po desítkách a ze stropu padaly kapičky vody.

Světlo Bowkerovy louče dopadlo na rakev. Překvapeně jsme na sebe pohlédli. Rakev byla prázdná.

"Není tady," vydechl jsem a srdce mi tancovalo jako učitel rokenrolu, "vypadá to jako sen."

"A přece to není sen." zavrtěl Bowker

hlavou a přistoupil k rakvi.

"Pojďte sem!" vykřikl hlasitě, až mu odpovéděla ozvěna. "Tady je také krev!"

"Pochopitelně. Gogerwatter byl přece probodnut nožem."

"To ano. Jenže dříve než byl uložen do rakve krev zaschla a takhle vypadá téměř čerstvě. Podívejte se ..."

Bowker natáhl před sebe ruku a na prstech měl několik červených skvrnek.

"Příliš tomu nerozumím," řekl jsem popravdě.

"Snad se nám povede všechno vypátrat," pravil vážně Bowker, "ale jedno je již teď jisté. Děje se zde něco hrůzného a já se obávám, že je to namířeno proti vám. Můžete v této chvíli udělat jediný rozumný tah. Dojít si pro svých šest milionů liber a všechny tyto peníze odvézt ze zámku."

Sotva Bowker domluvil, ozvaly se vzdálené kroky. Někdo se blížil k márnici.

"Jsmetady jako v pasti," zašeptal Bowker, "doufám, že tady nezůstaneme na věky."

Jen to dořekl, přejel mi mráz po zádech. Před námi se objevila tmavá vysoká postava. Tvář jí zakrývala jako uhel černá maska. V ruce svírala dlouhý zahnutý nůž. Zastavila se těsně pod schody a nakrátko znehybněla.

"Ten nůž!" neudržel jsem výkřik, "ten nůž zabil Gogerwattera!"

Černý démon se počal dlouze smát. Poodstoupili jsme o několik kroků a čekali, co se bude dít. Jenže se právě už nedělo nic. Podivný příchozí se rychle otočil a v mžiku nám zmizel z dohledu. Mezi jeho náhlým příchodem a stejně náhlým odchodem uplynulo sotva patnáct vteřin.

"Rychle za ním!" vykřikl Bowker. Oba jsme se rozeběhli směrem ke schodům.

"Co chcete vůbec dělat," křičel jsem, "chcete ho snad chytit?"

"To by bylo nejlepší," chrлил ze sebe Bowker, "zatím však postačí, zjistíme-li, kam má namířeno!" Ocitli jsme se u venkovních vrat. Stáli jsme na samém začátku dlouhé chodby a na ní nebyla vidět ani myš.

"K čertu!" zaklel Bowker, "byl rychlejší než naše strnulé nohy. Už jsme mohli být chytřejší."

V tuto chvíli jsme nemohli dělat nic jiného, než se vrátit do našeho pokoje a říct si: Ráno moudřejší večera.

Kéž by to byla pravda.

kapitola IV.

O našem nočním dobrodružství jsme se nikomu ani slovem nezminili. Nechtěli jsme, aby se situace ještě více zkomplikovala. Jak byl včerejší den na neobyčejné zážitky pestrý, ten dnešní si s ním neměl v ničem zadat. Čekala mě cesta do hrobky.

V normální situaci bych se tam vypravil za bílého dne, ale to již nebylo možné. Že si jdu vybrat peníze nesměl nikdo vědět. A to proto, že pokud o ně někdo usiloval, mohl by mě snadno obrát. Čekala mě tedy opět hra s nervy, která není nijak příjemná. Ale doufal jsem, že všechno dobře dopadne.

Vyrazil jsem po jedenácté hodině, kdy již všichni spali. Spal i detektiv Bowker, který mi řekl, že se svými penězi mám dělat co já uznám za vhodné a jediné v případě, že nebudu možné, abych se k nim dostal sám, mi pomůže. Nebylo mi veselo, když jsem se se svým příručním kuffíkem objevil na hřbitově. Z povalující se mhy vystupovaly omšelé hroby, nad nimi se vypínaly stoleté stromy a někde v dáli houkal sýček. Vskutku jedinečné prostředí.

Naše rodinná hrobka se nacházela v samém středu hřbitova a byla na první pohled pozoruhodná. Jednak se jiná hrobka na tomto hřbitově nenacházela a jednak byla bohatě vyzdobena různými výjevy ze života svatých. Nikdo ji nezamykal. Proč také. Okolo se rozprostíraly jen lesy a na zámek už jen zřídka kdy někdo přijel.

Dolů vedly úzké schůdky a já jsem po nich sestoupil až k malým rezavým dvířkům. Světlo mé petrolejky chvíli hledalo kliku, avšak brzy ji objevilo. Otevřel jsem dvířka a vatoupil za ně. Obklopil mě těžký, zatuchlý a nedýchateľný vzduch. Trvalo několik minut, než jsem si alespoň trochu na tento podivný vzduch zvykl.

Hrobka byla skutečně veliká. Vybíhala z ní několik malých chodbiček a v nich byli pochováni mrtví. A vybíhala z ní jedna chodba širší, do které jsem musel vejít, abych se dostal k cíli. Nahlédl jsem do několika postranních chodbiček, ale dále se již nezdřezoval. Sotva jsem však ušel několik kroků, ozval se za mými zády jakýsi podivný zvuk. V hrobce jsem nebyl sám ...

Přitiskl jsem se k nejbližší zdi a snažil se téměř nedýchat. Avšak bylo zde světlo mé petrolejky a to mě dokonale prozrazovalo. Svítilnu jsem ale zhasínat nechtěl, protože ve tmě bych tady nechtěl zůstat. Pozorně jsem nyní nasleuchal, zda uslyším další zvuky.

Jenže už se nic neozývalo. Hrobka tonula v tísnivém tichu.

"Co teď," přemýšlel jsem, "pokračovat v cestě nebo se vrátit a podívat se co se děje?" Ani jedno ani druhé se mi nijak nezamlouvalo. Ale něco jsem podniknout musel. Nakonec jsem se rozhodl pro návrat. Přinášel sice určité riziko, jenže nic lepšího se v této situaci dělat nedalo. Ztlumil jsem petrolejku na minimum a pozvolna se začal plížit k prostorám, kde spali mí předci. Na okraji chodby jsem se zastavil a povolil petrolejku tak, aby svítila naplno.

Vykřikl jsem leknutím a divže nepustil lampu na zem! Asi deset metrů přede mnou stál zavražděný Arthur Gogerwatter, ruce měl nataženy před sebe a třeštil na mě své oči. Arthur Gogerwatter se nehýbal. Nehýbal jsem se ani já, protože to jednoduše nešlo. Jakási neviditelná síla mě přimrazila ke kamenné podlaze márnice a já jsem nebyl s to se pohnout. Cítili jsme na sebe určité stejnými pohledy a oba tyto pohledy byly více než děsivé.

Přemohl jsem konečně první příval strachu a drobnými kroky začal couvat k dvířkům vedoucím z márnice.

Už už jsem se cítil být venku na hřbitově, kde bych se cítil, ač to zní podivně, lépe než tady, jenže jsem se tam nedostal.

Dvířka nešla otevřít.

Rychle jsem se otočil a pud sebezáchovy mě tlačil do chodby, kterou jsem měl v úmyslu předtím projít.

Arthur Gogerwatter se pohnul. Arthur Gogerwatter se nečekaně pohnul a vykročil směrem ke mně. Šel pomalu. Kromě nepatrných pohybů nohou bal naprosto strnulý. Šel ke mně! Vypadal jako orototyp nějakého velice složitého stroje, ne, vypadal ... vypadal příšerně!

"Co chce dělat," problesklo mi hlavou, "chce mě snad..."

Hlasitě jsem vykřikl a ozvěna z chodeb mi můj vlastní hlas vrátila. Odlepil jsem se od dvířek a určité směšnými dlouhými kroky popoběhl dál od Gogerwattera. V této chvíli bych nevěděl kolik je jedna a jedna, kdyby se mě na to někdo zeptal. A nebylo by divu...

Mrtvý, či jaký, ustrnul, avšak pouze nakrátko. Z jeho nitra vyšel tichý chrčivý smích.

Odhodlal jsem se k zoufalému pokusu vyrazit dvířka. Rozeběhl jsem se proti nim a poté ucítil prudkou bolest v pravém rameni. Dvířka však zřejmě nebyla tak dokonale zajištěna, protože jsem se ocítl až

venku na hřbitově. Přesněji na úzkých schůdcích. To jsem ještě nevěděl, že jsem se do dvířek opřel takovou silou, že jsem je vyrval z pantů. Při té kosmické rychlosti mi petrolejka vylétla z ruky a já jsem se ocítl ve tmě. Ale byl jsem napůl zachráněn, takže petrolejka byla brzy zapomenuta. Vstal jsem a ucítil další bolest v rameni. Nic jsem toho však nedbal a vyběhl po schůdcích nahoru. V tom jsem nad sebou spatřil černočerný stín. Byl to démon, kterého jsme viděli s Bowkerem v márnici. Nečekal jsem na to, zda zaútočí nebo ne, udělal jsem ještě jeden skok a jak jsem byl rozpálený, srazil jsem ho ze schodiště dolů. Jistě se zastavil až někde uprostřed hrobky.

Přestalo mě všechno zajímat a vše se zúžilo v snahu o jediné - dostat se z těchto míst.

Zůstal jsem bez světla, takže jsem v té tmě každou chvíli o něco zakopl, ale nakonec se šťastně dostal na zámek. Špinavý, s potrhávanými šaty, ale živý. Teprve nyní jsem si v plném rozsahu uvědomil, jak mě rameno nesnesitelně pálí. Bowker nespál a to zřejmě proto, že byl zvědav, s jakou se vrátím. Nyní vyskočil z křesla, ve kterém seděl. Výraz mého obličeje ho ale ihned musel přinejmenším vyděsit.

"Povídejte, jinak umřu nedočkavostí," pravil dychtivě, "máte peníze?"

"Nemám," zavrtěl jsem hlavou, "vůbec jsem se k nim nedostal."

Řekl jsem Bowkerovi všechno to, co jsem prožil na hřbitově a on nevycházel z údivu, což bylo pochopitelné. Vše zacházelo již příliš daleko.

"Půjdete do hrobky ještě jednou," prohlásil Bowker pevně, když jsem skončil své vyprávění.

"To už mě ani nenapadne," odpověděl jsem odmítavě, "nechtěl bych nic takového prožít znovu."

"Ale vy tam musíte. Všechno se tím určitě konečně vyřeší."

"Jakže?" nevycházel jsem z údivu, "vy si myslíte, že tentokrát půjde všechno hladce?"

"To vám zaručit nemohu. Jen změníme trochu plán, já tam totiž půjdu s vámi. Přesněji řečeno půjdu s vámi tak, abych nebyl příliš viděn a objevím se v pravý okamžik. A vezmu si sebou tohle!"

V Bowkerově dlani se objevil revolver.

"Asi máte pravdu," připustil jsem, "pokud tam půjdeme oba dva, je větší naděje všechny ty záhady objasnit. Kdy vyrazíme?"

"Hned zítřejší noci. Ostatní se však nesměji nic dozvědět a proto se snažte nepoděknout, že vás bolí rameno. Vydržíte to bez

důkladnějšího ošetření?"

"Snad ano. Rameno je určitě jen naražené."

"Už dnes můžeme s určitostí říci," pokračoval Bowker, "že mrtvý Gogerwatter a maskovaná bytos jsou spolčeny. Zda jde o Lelu Gogerwatterovou, na to musíme teprve přijít. Černý démon vám uzavřel zpáteční cestu, aby vás ten mrtvý donutil vyzradit úkryt."

"Jste si jist, že ještě nikdo neví, kde jsou peníze ukryty?"

"Téměř ano. O vaše peníze usiluje pravděpodobně jen tato dvojice a pokud by nějakým způsobem vypátrala úkryt, bylo by po všem. Zatím zřejmě jenom vyčkávají, aby vás časem dokonale pomátli. K tomu ale nesmí dojít a proto také půjdu zítra s vámi."

"Jsem zvědav, zda budete mít takový strach, jaký jsem měl dnes já," vzdychl jsem.

"Pokud je Gogerwatter mrtev, "nemusíme se ničeho obávat, protože mrtví přece nezabíjejí. A pokud je živ a bude se snažit vás nebo mě nějak ohrožovat, budeme se bránit. Hlavně nesmíme mít strach v očích."

Ono se to hezky říká, pomyslel jsem si, ale zachovej klid v temné hrobce, kde se ti zdá, že i stěny mají oči. Bože, už abych byl co nejdále od tohoto hrůzného zámku.

kapitola V.

Na křesle ležely černé rukavice. Upřeně jsem se na ně díval a uvažoval, co nás může dnes v hrobce potkat. Detektiv Bowker si nyní tyto rukavice oblékl a podíval se na mě.

"Můžeme jít, pane Cardishi," řekl šeptem, "právě minula jedenáctá hodina."

O našem nočním výletě nemohl mít nikdo ani tušení. Celý tento den proběhl asi tak, že jsme všichni seděli v jídelně a vzrušeně debatovali o vraždě Arthura Gogerwattera. Ani já ani Bowker do debaty příliš nezasahoval. Přece jen se ale tohoto dne přihodila nevšední událost: do jídelny náhle vstoupil sluha Blanchworth, zastavil se před mým strýcem a mrazivě řekl: "Pane Cormanne, z márnice zmizelo tělo Arthura Gogerwattera."

V tu chvíli všichni znehybněli a ozvalo se také několik polekaných výkřiků. Určitě měli hrůzy plné zuby a litovali, že neodjeli dříve, než se stala vražda. Již zde neseděli zdraví, veselí a klidní lidé, nýbrž nevyspalí, vybedlí a vystrašení ubožáci. Klid jsem zachoval pouze já a Bowker. My jsme již věděli, že márnice je prázdná.

"Ale to přece není možné!" vykřikl strýc a jeho oči divoce jezdily po Blanchworthově obličejí.

"Bohužel je to pravda," trval na svém slu-

ha, "můžete se jít sami přesvědčit."

A ostatní se šli sami přesvědčit, Gogerwatterovo tělo pochopitelně v márnici nebylo. Šoků na tomto zámku utěšeně přibývalo. Jen v ústraní si zřejmě někdo mnul ruce a liboval si, jak mu utěšeně všechno vychází. Ale jednou se celá věc musela vysvětlit...

Těsně po jedenácté hodině jsme opustili náš pokoj. Vše vypadalo jako včerejší noci. Šel jsem tmavou chodbou, v levici držice svůj kufřík a v pravici petrolejovou lampu, kterou jsem si vypůjčil ze sousedního pokoje. Jenže všechno stejné zdaleka nebylo. Několik metrů za mnou, pod pláštěm tmy, se plížil Bowker a byl připraven kdykoliv zasáhnout. Venku bylo stále citelné chladno. Roztrásl jsem se zimou, ale možná také strachem. Předě mnou se objevila vylomená dvířka hrobky. Díval se na mě otvor, do kterého se mi příliš vlézt nechtělo. Na docela malou chvilku jsem se zastavil a ohlédl se po Bowkerovi.

"Děje se něco?" uslyšel jsem jeho tlumený hlas.

"Zatím nic," sykl jsem do tmy, "jdu dovnitř."

Ocitl jsem se v prostoru veliké asi čtyřikrát šesti metrů. Nic se zde od včerejší noci nezměnilo. Zdi vypadaly stejně zasmušile, rozprostíralo se zde stejné ticho, já jsem měl stejný strach. Naslouchal jsem zvukům svých podrážek, jak klapou po kamenné podlaze, avšak nezastavoval jsem se. Myslel jsem jen na to, abych už opustil tato místa.

Chodba. Děsuplná černá nudle, ve které na mě může číhat spousta nebezpečných chvil. Čekala teď na mě a šeptala: pojď dál, pojď dál... Několikrát jsem se ohlédl, ale Bowkera nebylo vidět. Choval se skutečně jako duch. Zatím se nic nedělo.

Pojednou světlo mé petrolejky dopadlo na blýskající se veliký kříž. Někde pode mnou se tedy nacházel sklípek a v něm peníze. Položil jsem lampu na zem a dal se do hledání. Brzy jsem našel kovový kroužek, který byl přichycen k čtvercovému poklopu. Ten jsem nadzvedl a tu se pode mnou objevily schůdky, vedoucí někam do tmy. Ještě než jsem vstoupil na schodiště, nehnuté jsem chvíli klečel nad sklípkem a nedýchaje naslouchal. Ani dole, ani za mými zády se neozval sehemensší šramot. Uchopil jsem znovu lampu a počal sestupovat dolů.

Brzo jsem se ocitl v malé místnosti, kde byl toliko stůl. A na něm leželo několik štosů bankovek. Několik vysokých štosů bankovek. Rozevřel jsem svůj kufřík a přehledně do něho bankovky naskládal. Poté jsem kufřík za-

klapl a vydal se na zpáteční cestu. Nedošel jsem však nijak daleko. Na schodech, těsně pod otvorem vedoucím do chodby, někdo seděl.

"To jste vy, Bowkera?" zašeptal jsem otázku. Sedícímu nebylo vidět do obličeje, protože tam petrolejka nedosáhla.

Místo odpovědi se ozval pouze temný smích. Pochopil jsem ... Postava se zvedla ze schodů a počala sestupovat ke mně. Zkrátka se objevila v záři lampy.

Byl to Arthur Gogerwatter. Živý, zamračený a určitě chťivý mých peněz.

"Bídáku!" procedil jsem skrz zuby, "peníze nikdy nedostaneš!"

"Buď zticha!" vyštěkl, "raději mi je dej."

"Dnes jsi nějaký jiný," přešel jsem bez povšimnutí jeho slova, "kam zmizela tvá krev, potrhání šaty a velký nůž?"

"Všechno nezmizelo," uchechtl se Gogerwatter, "podívej!"

V pravici se mu objevil dlouhý zabiják. Ustoupil jsem o několik kroků dozadu.

"Počkej ještě chvíli!" vykřikl jsem, "nejdříve mi řekni, jak to všechno bylo."

"Co jak bylo?" zavrčel Gogerwatter.

"To předtím. Vražda, márnice, maskovaná postava."

"K čemu ti to bude dobré?"

"Zajímá mě to. Určitě nic z toho nešlo hladce."

"To tedy ne. Vytrpěl jsem až dost. Ale za těch šest miliónů to stálo."

"Ty jsi na té věci pracoval sám?"

"Ne, pomáhala mi moje žena."

"Ona ten den věděla, že budeš ve vašem pokoji jakoby mrtvý?"

"Samozřejmě. Byli jsme tak spolu domluveni."

"Co krev?"

"Jaká krev?"

"Byl jsi přece celý od krve. Kde jsi ji sehnal?"

"Nahoře ve věži je plno kavek. Několik jich zabili."

"Och, to je vskutku originální nápad."

"Nic jiného se nedalo vymyslet."

"O co tobě vlastně šlo?"

"Chtěl jsem, aby si ostatní mysleli, že jsi se zbláznil."

"Věděl jsem, že A ty jsi téměř dosáhl svého cíle."

"Téměř? Snad úplně."

"Mýlíš se. Svůj plán si nedomyslel."

Teď ze zámku odejdeš a ostatní se brzy dozví, jak to všechno bylo."

"Vidíš, to už mě právě nezajímá. Budu totiž daleko odtud."

"Než tak učiníš, ještě mi řekneš určitě, kdo byl černým démonem. Snad tvoje žena?"

"Uhodl jsi. Čeká tě před hrobkou."

"Jako včera?"

"Jako včera."

"To ona tedy zajistila dvířka."

"Kdo jiný by to udělal? A ty jsi jí potom rozbil hlavu."

"To je mi líto. Ale já nejsem na tom o nic lépe. Ji jsem však srazil do hrobky určitě prudce."

Gogerwatter postoupil o několik kroků dopředu a já jsem znovu začal couvat.

"Kde jsi se ukrýval celou tu dobu?" vypálil jsem další otázku.

"Porůznu," odvětil Gogerwatter, aniž se zastavil, "nejvíce v pokoji manželky."

Jeho ruka se pohnula směrem kupředu. Ta druhá pozvedla výhrůžně ostrou zbraň.

Pohlédl jsem zoufale k otvoru vedoucímu ze sklípku, ale nic se tam nehýbalo. Nezbylo mi nic jiného, než se vzdát kufříku.

Gogerwatter se otočil a počal rychle vystupovat nahoru. Ve chvíli, kdy se ocitl několik kroků před otvorem, objevil se před ním náhle Bowker. Opravdu v pravou chvíli, pomyslel jsem si. Gogerwatter zůstal stát jako solný sloup a ačkoliv jsem mu neviděl do obličeje, určitě zíral na Bowkera přinejmenším jako na přízrak.

Bowker neváhal dlouho. Zasadil Gogerwatterovi mohutnou ránu, až se tento skutálel pod schody. Tam zůstal bez hnutí ležet. Bowker seběhl dolů a nakrátko se sklonil nad přemoženým.

"Jste v pořádku?" obrátil se poté ke mně.

"Já ano," přisvědčil jsem, "už jsem se bál, že nepřijdete."

Bowker se usmál, opět se sklonil nad Gogerwatterem a opřel ho o zeď. Tomu vytékala z úst krev, tentokrát však nefalšovaná - lidská.

"Někde tu bude ještě jeho manželka," poznamenal jsem.

"Překvapila mě ještě dříve, než jsem vlezl do márnice. Chtěla mě zneškodnit železnou tyčí, ale nepovedlo se jí to."

"Co jste s ní udělal?"

"Strčil jsem ji k jednomu z nebožtíků pod betonový poklop. Ten se dá jen s největší námahou odsunout, takže se nemusíme obávat, že by právě ona odtamtud utekla."

Mohli jsme si radostí mnout ruce. Náš noční výlet vyšel na výbornou. Za několik minut se

Gogerwatter probral. Bičoval nás nenávisnými pohledy, ale nám ani trochu nevadily. Musel ještě jednou vyprávět, jaký hrůzný úskok vymyslel se svojí manželkou proti mé osobě.

"Půjďme," řekl jsem potom, "přestává se mi tady líbit."

Ocitli jsme se opět v podzemní chodbě. Jako první kráčet Gogerwatter a hned za ním Bowker a já. Pojednou jsme se zastavili. Před námi se objevily betonové kobky obdélníkového tvaru. Z jedné z nich však byl kryt odsunutý.

"To není možné," zašeptal v úžasu Bowker, "podařilo se jí utéci."

Přistoupil jsem ke kobce a pohlédl mezerou, která se vytvořila odsunutím krytu, dolů. Byla tam tma, takže jsem ani neviděl rakev, dnes již rozpadlou a možná i téměř neexistující.

"Nevadí," pravil jsem rozhodně, "hlavně, že se všechno vysvětlilo."

Jenže všemu ještě konec nebyl. Sotva jsem dořekl větu, objevila se před námi Lela Gogerwatterová. V této chvíli už nebyla maskovaná, ale zato držela v ruce revolver.

"K zemi!" zařval Bowker a vrhl se někam do tmy. Já jsem zaváhal tím, že jsem chtěl nejdříve odhodit lampu, ale to už hvízděl výstřel.

Gogerwatter se chytl za krk a skácel se na zem. Stál vedle mě sotva půl metru...

Tohle Lela Gogerwatterová určitě udělat nechtěla. Zřejmě však byla natolik rozrušená, že omylem zasáhla svého manžela. Kulka určitě měla patřit mně.

Už jsem déle nečekal, položil jsem petrolejku na zem a vrhl se tím směrem, kam před tím Bowker. Převalil jsem se přes jeho záda a zůstal nehnutě ležet.

"Kde vzala ta ženská revolver?" vyhekl jsem ustrašeně.

"Určitě ho měla schovaný v jejích pokojích," zašeptal Bowker, "podařilo se jí uprchnout, došla si tam a zase se vrátila."

"Co Gogerwatter? Je asi mrtev."

Popolezli jsme o několik metrů směrem k petrolejové lampě, abychom lépe viděli na ležícího. Zaslechli jsme pronikavý pláč, který pojednou naplnil celou hrobku. Nad bezvládným tělem klečela Lela Gogerwatterová a mezi jejími prsty protékaly potoky krve. Revolver ležel opodál. Nyní už tuto zbraň nepotřebovala. Opakovala se situace zpřed několika dní. Jenže na jiném místě a nebylo na ní nic nahraného. Tentokrát byl Arthur Gogerwatter

beznadějně mrtev.

"Zabila jsem ho! Já jsem ho zabila!" křičela zoufale Lela a ozvěna vracela její hlas zpátky. Svému manželovi již pomoci nemohla.

Bowker zvedl ze země její revolver a společně se svým je uschoval v kapsách. Potom jsme oba dva přistoupili k mrtvému tělu a pláčící ženě.

Všechno se tedy vysvětlilo. Určitě však nikdo nečekal, že události budou mít takový podivný průběh.

Arthur Gogerwatter u nás zemřel dvakrát. Obě smrti však měly tu nejhrůznější podobu. Takovou podobu, na kterou nemůže člověk nikdy zapomenout.

Bowker se mě dotkl a naznačil mi, že mám jít společně s ním, pryč odtud.

Opustili jsme hrobku a vyšli na hřbitov. Opět začalo silně pršet

UŠI

JAROSLAV TYPLT

"I STĚNY MAJÍ UŠI" říká se v dobách přemnožených špiónů.

Donedávna mi bylo toto úsloví cizí. Nechápal jsem ho, protože mi nebylo dáno ty uši vidět.

"Naše stěny uši nemají, protože je nevidím." říkal jsem si.

- 0 -

Jednou v noci jsem, marně přemáhaje obvyklou nespavost, jen tak bouchl na stěnu u své postele. Opravdu jen tak, bezděčně.

Ozval se ... dutý zvuk!?

Byl to důvod, že jsem začal sondovat a brzy jsem zjistil, že je to plocha oválného tvaru, přesně jako obrovské ucho...

A nikde jinde nic takového nebylo.

"Aha, tak někdo ví i to, co si jen šeptám!" Přímou u postele mám jedno veliké ucho, které registruje mé výkřiky ze spaní, sentimentální úvahy, divoká nadšení. Začínám se bát."

Kdo mi tam to ucho namontoval? A proč? A proč mně?

Snad je to jen technická závada zdi, něco tam nesedlo - říkám si v jasných chvílích. Ale přesto mě někdo poslouchá! Nevím proč a nevím jak dlouho.

Vím jen jedno: "Musím utéct. A to co nejrychleji. Pryč odtud!"

Právě včera večer na mě ze stropu cosi mrklo...

ANDĚL SMRTI

M. URBANOVÁ

Muž dočetl kapitolu. Neměl po ruce vhodnou záložku, proto položil rozevřenou knihu na noční stůlek hřbetem vzhůru. Nebyl to ostatně nákladně vázaný výtisk určený za sklo knihovny, spíš paperback na cestu. Maratónský běžec - bylo vyvedeno tučnými písmeny na hřbetu knihy.

Muž přestal číst, znejistěl, zmocnil se ho nepříjemný pocit. Přičítá se mu násilí a v téhle knize je ho víc než dost. Maratónec, geniální hlava studující historii a nadšený sportovec do chvíle, než mu Bílý anděl, významný nacist, jenž po válce unikl spravedlnosti, zabije bratra. Až později se doví, že on sám posloužil jako návnada pro bratrovu smrt. Vzápětí jdou po něm. Právě ho Bílý anděl dostal na zubařské křeslo, aby mu vyvrtal zdravý přední zub až na nerv. Má bohatou praxi, měl experimentální blok v Osvětimi a ví, že každý dřív nebo později začne zpívat. Ale Maratónec nepromluví. Nic neví a ani nemůže vědět. Jeho bratr byl totiž profesionál.

Muž odloží knihu a projede jí strach. Krátký silný blesk, hrůzný jako elektrický šok. Ví, že Maratónce nedostanou, nadarmo nesportoval, v kritické chvíli jim uteče, a přesto ta úzkost. Doma viděl americký film s Dustinem Hoffmanem. Tahle třasořítka v hlavní roli předčila všechny mužovy představy. Dustin Hoffman, světový kalibr, vzbuzuje sympatie diváků a uvádí je v úžas. Buď tím, že reprezentuje spravedlnost, nebo že je to herec s velkým H.

Muž sám se narodil koncem druhé světové války a všechno co s ní souviselo, ostnaté dráty a přehmaty válečných zločinců v něm vzbuzují nemalou hrůzu. Dokouřil, típl cigaretu o hranu popelníku a přeměřil osmi kroky hotelový pokoj ke dveřím a zpět. Jako v cele. Hledá okno. Je nahofe. Zbytečně vysoko. To není pokoj, ale klec. Se vším všudy. I s tím pocitem klaustrofobie.

Pokoj je zařízen sugestivně, ve starém viktoriánském stylu a přestože je určen pro dvě osoby, působí stísněně. Stejně tak penzion. Je malý, v odlehle části města a muž snad jediným jeho hostem. Veliký kontrast mezi mamutími hotely v ostatních metropolích a tímhle opuštěným hnízdem na předměstí. Muž zvyklý na záři lustrů, diskrétnost rychlovýtahů, muž trávící služební cesty po Evropě

v hotelových mraveništích, je tímhle penzionem zaskočen. Hotýlek nemá apartmá, ani pokoj s koupelnou na jaké je muž zvyklý, jen pár pokojů bez příslušenství, přímo z chodby.

Muž chce ven. Musí odtud dřív, než ho tohle prostředí sevře a udusí. Vyjde na chodbu a dvakrát za sebou otočí klíčem v zámku. Instinktivně se rozhlédne. Chodba jako špehýrka, úzká a dlouhá, obložená tmavým dřevem. Na zemi běhoun. Perfektně tlumí kroky. Muž chce proběhnout ke schodišti do přízemí, ale koberec je jako tráva. Nutí ho našlapovat, jít pomalu co noha nohu míne.

Schodiště je úzké a strmé, ale netočí se jako had, není to spirála, která vede dolů do pivnice. V přízemí svítí jen recepce. Reklamní nápis - Hotel Hirsch - je nenápadný a jako všechny mimikry vzbuzuje mužovu nedůvěru. Muž zaostří zrak, podívá se pozorněji a v kukani spatří recepčního. Jediné světýlko mu seshora padá na zátylek, do obličeje vrhá stín. Nasadilo mu tím masku jako ochranný štít. Muž nevidí oči, rty recepčního, jen tuší, kde by mohly být. Ale jistě ho mají na mušce, každý jeho krok. Sestupuje, blíží se k recepci.

Recepční sedí nehnutě, nechá muže minout poslední schod, ale dolů ho jen tak nepustí. Najednou ožije, zvětší se, má spoustu rukou jako cobotnice a všechny pokroucené a v pohybu.

"Pán je s ubytováním spokojen?"

"Zajisté."

"Máte nejlepší pokoj, v němž si na hluk z města stěžovat nebudete. A už jste u nás byl?"

"Nebyl."

"Nemám na mysli hotel, ale Stuttgart."

"Ne."

"Tedy poprvé," stáhne všechna chapadla k hlavě, jako by si na něco důležitého vzpoměl nebo cosi nekalého připravoval. "A odkud jste?" začne bodře, ale muž slyší podtón a podezírá ho z falše.

"Z Čech."

"Odkud? Upřesněte." A ruce mu vyletí v úžasné změti vzhůru.

"Od Pardubic."

"Tam to znám. Ja ja, Herr Klapzuba, fűnf zu Null." Rozmachuje se, roste do šířky a najednou je ho plná kukaň. Jen do očí mu není vidět, obličej masku nesundá.

Mohl utíkat zu Fuss od Stalingradu, odhadne ho muž a svůj typ chce potvrdit. "Z války?"

"I před ní. Ja ja, Herr Klapzuba, fűnf zu Null." Hlas recepčního zvoní, inzeruje dobrou náladu.

Že by to byl Sudeťák? Muž se má před jeho

bdrostí na pozoru. Profesionální pozornost za marky, to ano, ale srdečnost?

"A kdo myslíte, že těch pět nula prohrál?"

Recepční zamele rukama, podívá se na hodinky a vstane. "Máme tu výbornou kuchni," ukáže na točité schodiště. "A pivo, jak se řekne po vašem, pivo jako křen," otevře dvířka recepce.

Přešel to, pomyslel si muž. Porážku Němců nepřijal. Zastavil se na třetím schodě a pozoroval recepčního. Házel sebou a škulbal se jak hadrový panák na nitce. V obličeji pevně usazený úsměv, který se mohl každým okamžikem změnit v krutost. Neuvěřitelně kulhal, ale pohyboval se tiše a rychle. Bot recepčního si muž bohužel nevšiml.

Sestoupil do suterénu.

V pivnici hledal volný stůl. Na první pohled se zdálo, že jsou všechna místa obsazena, ale nakonec přece jen našel jeden volný stůlek v rohu. Muž zvyklý v cizině večeřet sám tuhle možnost uvítal. Vyhne se tak všetečným otázkám a může pozorovat neznámé prostředí, hosty i personál. Naskytla se mu pouze uniformita německých pivnic. Hosté se bloucně bavili a personálu šlo o kšeft. Jinak nic pozoruhodného ani vyjimečného. Jediný host si k němu nepřisedl ani ho neoslovil. Muž povečeřel a druhé pivo už odmítl. Rozhodl se dočíst knihu a dosyta se vyspat. Každé cestování člověka unaví, zvláště po čtyřicítce, zdůvodnil si své rozhodnutí.

Projít nepozorovaně kolem recepce se nikomu nepodaří. Chobotnice se nadarmo nemiluje jedinkrát za život. Nejdřív číhá na kořist, pak stráží do vylihnutí vajíčka, až zhyne vyčerpáním. Některé chobotnice čekají na kořist dlouho.

Muž vyšel z pivnice a do řeči mu nebylo. V cizích městech má pocit, že ztrácí půdu pod nohama. Doma mezi svými jako by vystoupil z letadla nebo z lodi na pevnou zem. Recepčního není možno ignorovat. Gestikulace rukou si podmaní jako hra a srdečnost, bezprostřední upřímnost by muže málem zviklala.

Rozhodl se včas pro ulitu a popřál recepčnímu dobrou noc.

Hned jak se zavřel v pokoji, zasunul do zámku klíč a neslyšně jím otočil. Zamířil k posteli, dal si polštáře na sebe, aby měl vysoko pod hlavou a sotva ulehl, zapálil si cigaretu a sáhl po knize. Neměl rád široké manželské postele, jako by ho vstřebávaly a on se v nich dusil a ztrácel. A další starost, proti postelím dveře. Za nimi

žádná intimita předstíne, ale hned nepřátelský svět. Tma a v ní úpění a zelené oči baskervilského psa.

Rozvřel knížku založenou palcem a k předešlé kapitole se nevrátil. Maratónec byl po sedmém zákroku na křesle sotva při smyslech a Bílý anděl nad ním právě zlomil hůl.

Odvažte ho, četl muž a odklepl cigaretový popel. Sledoval Erharda, jak odkulhal k židli a začal Maratónce rozvazovat. Popadl ho za ruku, přehodil si ji kolem krku a zvedl ho ze židle. Maratónec visel jako pytel. Potom nějak přišel k sobě a postavil se na nohy. Byl bos. Jako Abebe Bikila. Na šesté stránce už bere do zaječích a Bikila běží s ním, Bikila společně s Nurmim na něj řvou: Musíš hořet a pořád jít dopředu, až překonáš hranici bolesti. Maratónce žene jejich hlas. Maratónce uvnitř hoří a upaluje po dálnici, než si uvědomí, že ho chtějí dostat autem.

Muž dokouří. Setře si z čela pot, jako by bžel s nimi a ruku z čela už nesundá. Někdo je s ním v pokoji. Slyší dech. Zřetelně někdo dýchá v jeho okolí. Ale kde? Ve skříní nebo pod postelí. Muž byl na večeři a klíče od pokoje má jistě kdekdo.

Zavře knihu a zadrží dech. Je napjatý jako struna, oči vytřeštěné, přibité na dveřích. Teď se málem neovládá a vydal sten.

Někdo vzal zvenku za kliku a pomalu a tiše ji tiskne. Pak otevře. Muž si nebyl jistý, zda zamkl. Teď dveře povolí a začnou se otvírat. A v nich? Člověk nebo pistole?

Ale dveře drží v zámku, klika se vrací do původní polohy. Muž neví, kdy a jak natáhl ruku ke stolní lampičce, ale najednou byla v pokoji tma. Na okamžik závidí Maratónci prostor, volnou dálnici. Tady není kam se schovat ani kam uhnout a okno je vysoko. Muž sjede dlaní na prsa. Moje srdce na černém poli jako terče, uvědomí si a ... Hluboká tma! Neví, zda zavřel oči, ale rozkoukával se. Po dveřích chybí práh. Na jeho místě leží žlutý obdélník světla z chodby. A přesně uprostřed boty. Pánské polobotky. Paty vojensky sražené k sobě, špičky od sebe. V těch botách musí někdo stát. Chlap jako hora. Ta hora tu netrčí jen tak pro nic za nic. Něco chce. Muž se drží za srdce a pod rukou mu teče pot.

Zavře oči.

Vidí Maratónce. Přebíhá bos visutou dálnicí, teď přeskóčí vysoký nás svodidel uprostřed a rozbíhá se opačným směrem do města. Muž chce běžet s ním, ale nohy mu vážnou jako v bahně, Maratónec se mu vzdaluje. A z města ven jako chrtí řada světél, jedno za druhým.

Muž procitne.

První pohled patří dveřím. Obdélník pod nimi je prázdný. Muž mu nevěří a čeká. Deset minut. Dvacet. Pak vstane, věí silou se opře do skříně a zabarikáduje s ní dveře.

Pro jistotu.

KEEP SMILING

VÁCLAV KLIČKA, jr.

Grafton Hill - V 17,25 došlo včera v prostorách Creekovy ústavu k silné explozi. Otřes poškodil několik blízkých budov. Podle slov ředitele ústavu doktora Hedroyda nejsou žádné oběti na životech. Vyšetřováním příčin katastrofy byla pověřena státní komise...

SYDNEY'S VOICE 17.3.XXXX

Roxie se probouzel, jako by se probíral z mdloby. První, co pocítil, byla nesnesitelná bolest v zátylku. Prožíval tahleť muka ráno co ráno již po několik týdnů a nemohl si na to zvyknout. Báł se už dokonce usínat, když si představil, jaké utrpení ho pak zase čeká. Nejraději by vůbec nespál, ale nešlo to. Ať dělal, co dělal, v určitou dobu ho prostě opouštělo vědomí. Pak následovalo několik přesně vymezených hodin podivného spánku beze snů a ráno zase to strašné probuzení. Opakovalo se ro den, co den a Roxie věděl, že se to už nezmění. Nemohlo se to změnit.

Te ráno, ještě než se úplně probral, zaregistroval také nové pocity. Celý se zimničně třásl. To bylo neobvyklé a trochu ho to znepokojilo. Mohla to být porucha, ale protože to za chvíli přešlo, přestal na to myslet.

Vysoukal se rychle ze spacího pytle a zručně shabil svoje noční stanoviště. Když bylo všechno připraveno, hodil si krosnu na záda a vyrazil dál. Nesnídal, protože s sebou za prvé neměl žádné potraviny, a taky proto, že jíst vůbec nepotřeboval. Tamto cosi v jeho hrudi mu nepřetržitě dodávalo energii a těch několik opravdu živých částí jeho těla se spokojilo s trochu roztaženého sněhu a několika vyživovacími tabletami.

Po celý další den bylo jeho jedinou činností jít. Stále někam jít a doufat, že se lékaři nespletlí. Věděl, že na něm samotném moc nezáleží. Byl vlastně jakýmsi pokusným králíkem či experimentální myší. Ale mohl si snad vybírat? Žádnou ji-

nou šanci na přežití neměl.

Pod nohama mu křupal sníh. Všude, kam se podíval, byly jen svahy horských velikánů. Byl mezi nimi úplně sám, protože stovky km jakým koliv směrem by nenarazil na člověka. Ta samota ho trochu tížila, ale může snad tesknit ten, kdo bojuje o život? Zde v Himaláji ale dokázal být zase šťastný. Bylo to skoro jako dřív, když byl ještě normálním horolezcem.

London - Na včerejší konferenci světového lékařství v Kinclay paláci vystoupil v diskusi mezi jinými také profesor Marcas z Kalifornie, známý především svými pracemi v oboru kyberologie a v poslední době rovněž jako předseda světové nadace Keep Smiling. Jak oznámila agentura CNT, byl profesor Marcas nedávno nařčen, z porušení lékařské etiky. Ve své řeči obhajoval nezákonné jednání, kterého se dopustil v případě slavného horolezce Carlose Roxieho, jenž se stal před půl rokem obětí železničního neštěstí na trase Melbourné - Canberra.

Marcasovy argumenty nejsou sice bezvýznamné, avšak pokud bude profesor i nadále odmítat prozradit, co se stalo s Roxieho tělesnými pozůstatky, bude lékařská akademie nucena vznést proti němu soudní žalobu...

SYDNEY'S VOICE 25.3. XXXX

Bylo již téměř poledne, když Roxie pocítil, že vítr podezřele sílí. Brzy nato se také začala zatahovat obloha, a to již nemohlo být pochyb o tom, že se blíží sněhová bouře. Roxie začal urychleně hledat vhodný úkryt. Pro zkušeného horolezce by to neměl být problém, ale Roxie náhle zpozoroval, že dostává strach. Bylo to divné, protože se něco takového mu nechtávalo, ani když byl ještě obyčejný, snadno zranitelný člověk. O to podivnější to bylo teď, kdy mohl holýma rukama zkroutit svůj ocelový cepín a kdy mu nevadilo viset třeba několik hodin drže se jen jednou rukou skály.

V poslední době byl však stále více nervózní. Každé ráno teď cítil podivné chvění, které se ze dne na den stupňovalo. Tušil, že to bude nějaká závada, ale byl proti tomu bezmocný. Lékaři mu to řekli jednoznačně: Musí vydržet nejméně půl roku a teprve pak se rozhodne, zda se bude moci vrátit do normálního života. Vyrvali ho smrti, ale on stále ještě stál na jejím prahu. Jen nepřetržitým pohybem a silou vůle může dokázat přežít. Byl jakýmsi prototypem, pouhou ověřovací sérií, na které se teprve mělo vyzkoušet, jak bude umělý organismus fungovat v praxi a zda se přitom nevyskytnou nějaké defekty...

Vypětím vůle se nakonec ovládl a rychlými kroky zamířil k asi sto metrů vzdálené ledové štěrbině. Vypadala dost velká na to, aby se jejím bezpečným úkrytem dostal přes celé ledovcové pole na protější svah.

Byl sotva v polovině cesty, když vítr zesílil natolik, že se už Roxie neudržel na nohou. Vzduchem prudce zavířily milióny vloček. Bylo třeba si pospíšet. Roxie padl na všechny čtyři a ze všech sil se plazil vpřed. Vánice začínala běsnit s veškerou silou. Už ani neviděl před sebe. Soustředil se jen na postup k úkrytu. Po chvíli mu však došlo, že už mohl štěrbinu minout, anebo že se pohybuje nesprávným směrem. Znovu začal propadat panice. Nakonec se zastavil a padl tvář do sněhu. Sil mu sice neubývalo, protože to u něj nebylo ani možné, ale měl strach, aby se někam nezřítil. Zůstal tedy ležet a jen slabě dýchal, neboť příliš vzduchu ani nepotřeboval. Tělesná teplota se mu stále udržovala, a tak jedinou jeho starostí bylo, že se přestal pohybovat v jinou dobu než při spánku. Věděl, že je to nebezpečné, ale rozhodl se to risknout. Pomalu se začínal uklidňovat a pak si rázem uvědomil, že všechny jeho obavy byly směšné a zbytečné. Síla, kterou v sobě měl, byla přece nezdolná. Když to tak zvažil, dospěl k názoru, že si ještě prostě nezvykl na svoji nadlidské možnosti.

Pomalu tedy vstal, přepnul svůj oslepený zrak na příjem infračerveného záření a pokračoval v cestě.

Sydney - ...žádné další zprávy o vyšetřování aféry v Creekově ústavu nejsou zatím k dispozici. I tak je již, podle tvrzení většiny odborníků, téměř jisté, že se v Grafen Hillu pod záminkou lékařského výzkumu prováděly práce na nové jaderné zbraň. Touto domněnkou rovněž potvrdil včera na tiskové konferenci akademik J. Nepearton, který zároveň poukázal na spojení Creekova ústavu a vedením světové nadace Keep Smiling. Podle jeho slov se tu jedná o rozsáhlé zneužití veřejných prostředků pro pochybné vojenské účely...

SYDNEY'S VOICE 30.3. XXXI

Až dosud se Roxie pohyboval pouze po schůdných místech a nikdy se nepokusil o žádný větší výstup. I když si byl vědom toho, že by teď mohl hravě zvládnout lekcí kterou samitistickou, nechtěl se vystavovat riziku. Tentokrát už ale neodolal. Na úpatí východní stěny našel zbytky základního tá-

boru. Zásoby potravin a mnohé jiné věci svědčily o tom, že tu vystupuje jakási malá skupinka. Roxie netušil, jak daleko už mohou být, ale touha vidět zase téměř po měsíční samotě lidi, mluvit s nimi a podat si a nimi ruce v něm zvítězila nad všemi obavami, a tak téměř klusem vyrazil proti stěně. Po chvíli hledání našel skoby a na některých místech i nechané provazy a po této stopě se vydal nahoru. Opíral se jen o cepín a nutil svůj nový organismus k co největšímu výkonu. Do večera prošel kolem dvou dalších táborů a ve třetím přenocoval. Ani probuzení mu teď už nepřipadalo tak strašné. Ráno hned vyrazil dál. Postupoval stále nasmírně rychle, takže k polední už skupinu horolezců dostihl. Viděl je na strmé stěně asi třista metrů nad sebou. Bylo mu jen divné, proč místo výstupu visí nehybně a zuřivě se o něčem dohadují. Vyšpihal se k nim výš. Za chvíli už viděl, že to jsou tři muži, a podle jejich chování usoudil, že se jim něco stalo. Horolezci si hi také všimli a překvapeně na něj zírali. Brzy byl už jen několik metrů od nich.

"Mluvíte anglicky?" zeptal se místo pozdravu.

"Jsem Švýcaři. Ale já anglicky umím," odpovídal jeden z nich. "A kde vy se tu berete?"

"Lezl jsem po vašich skobách," řekl stručně Roxie a už se chtěl představit, když v tom si uvědomil, že Švýcaři už mohli o jeho neštěstí slyšet a nemuseli by mu tudíž uvěřit. Přesl proto raději k věci:

"Vidím, že se vám něco stalo."

"Ano. Zřít se nám kamarád. Visí asi deset metrů pod táhletím převisem. Nemůžeme se k němu dostat."

"Pokusím se vám pomoci," řekl Roxie a bez dalšího vysvětlování začal špat dál. Byl ve výborné náladě, protože byl zase mezi horolezci a mohl jim dokonce pomáhat.

Raněného Švýcara našel snadno. Uchopil ho jednou rukou, druhou se chytil provazu a tak sestoupil až do nejbližšího tábora. Horolezci tam dorazili patnáct minut po něm. Roxie zatím prohlédl raněného. Byl v hlubokém bezvědomí, ale ještě slabě dýchal. Jeho přátelé ho hned začali ošetřovat, takže ani neměli čas obdivovat Roxieho nadlidský výkon.

Roxie jim pak pomohl s raněným až do základního tábora. Tam Švýcar přes noc zemřel. Když ho jeho druhové pochovávali, Roxie se nepozorovaně vytratil. Bylo mu smutno a chtěl být už raději zase sám. Napadlo ho, že by mu vlastně mohlo stačit, že neumře potupně někde ve vlaku, ale že mu bude dopřána důstojná smrt horolezce. Dlouho pak o tom přemýšlel.

Los Angeles - Podle našich zahraničních zpravodajů byl především profesor Marcas vzat do vyšetřovací vazby. Jeho spojení s ředitelem Creekova ústavu doktorem Hedroydem se zdá být nepopíratelně prokázáno. Profesor Marcas však přesto odmítá sdělit, kam doktor Hedroyd zmizel, a také nechce vydat příbuzným tělesné pozůstatky Carlise Roxieho. Žalující strana zároveň požádala o zrušení světové nadace Keep Smiling, neboť je důvodné podezření, že z ní byly dotovány tajné vojenské výzkumy. K obžalobě se včera připojila i Australská státní komise, která po vyšetření nehody v Creekově ústavu ve své zprávě mimo jiné konstatovala, že podle záznamu Geiger-Müllerova přístroje došlo v místě výbuchu k několikanásobnému zvýšení radioaktivity. Po důkladné prohlídce bylo také zjištěno, že z ústavu bylo krátce po nehodě odtraceno značné množství neznámých přístrojů...

SYDNEY S VOICE 8.4.XXXX

Něco nebylo v pořádku. Roxie už od rána pozoroval, že se s ním dějí neobvyklé věci. Třesení, na které si již téměř zvykl, nepřestalo jako jindy po ranním probuzení, ale naopak začínalo být stále silnější. Roxie už moc daleko nedošel. Sotva se vyškrábal na lehdovcovou terasu, zde se posadil a čekal. Jakýsi vnitřní hlas mu říkal, že v téhle zkoušce neobstál. Nebyla to ničí vina. Pokus se prostě nevydařil. Vyjde to možná příště, možná až po mnoha desítkách jiných nezdařených pokusů. Stálo však za to se to pokoušet, protože až to jednou vyjde, nebudou lidé tak hloupě umírat a snad si budou i víc vážit svého života, nebudou vymýšlet zbraně...

Roxie věděl, že ještě mnoho lidí bude umírat stejně jako on, a tak jim přál, aby byli při tom stejně šťastní. Vždyť dokázal, že umírá jako horolezec. I za to byl lékařům vděčný.

Strašlivé třesení jím už házelo ze strany na stranu a on nebyl schopen se mu bránit. Měl před očima jen majestátné štíty hor, nekonečné plochy bílého sněhu a stříbrného ledu. Cítil nezdravý klid těch obrů a věděl, že se jím teď ve své síle vyrovná. Měl v sobě strašlivou energii, kterou se však nepodařilo spojit v jeden celek s jeho organismem.

Třesení stále sílilo. Už nemohl udržet ani spodní čelist, aby mu nelítala nahoru a dolů. Padl s roztáženými rukama na znak a bloudil očima po blankytu oblohy. Avšak brzy se mu začal pohled rozplývat. Viděl

už jen chuchvalce bílé páry, která s pronikavým syčením stoupala všude kolem. Cítil pekelný žár, který vycházel z něj samotného. Z ničeho nic se mu vybavila slova, která často vidal v ústavu, kde mu dali nový organismus: Keep Smiling.

Z posledních sil se pokusil vytvořit z praskající kůže své tváře jakýsi úsměv. Pak už necítil nic.

Washington - Podle posledních zpráv byl profesor Marcas na veřejném zasedání Mezinárodního soudu pro nedostatek důkazů zproštěn viny a byla mu vrácena jeho funkce předsedy světové nadace Keep Smiling. Bylo rovněž zamítnuto obvinění z účasti profesora Marcase na aféře Creekova ústavu. Za těchto okolností lze předpokládat, že australská vláda obnoví vyšetřování tohoto případu. Na tiskové konferenci profesor Marcas rovněž slíbil, že vydá tělesné pozůstatky slavného horolezce Carlise Roxieho, což mělo příznivou odezvu zejména v lékařských kruzích. V žádném případě však nesmíme podceňovat dnešní válečnou hrozbu, neboť o jaderných zbraních ve světě nemá již nikdo přehled. Dokazuje to například nedávno zaznamenaná jaderná zkouška z pohoří Himaláje...

SYDNEY S VOICE 23.4.XXXX

Salima Abdaha probudil nepříjemný sen. Pronásledoval ho už po několik týdnů. Noc co noc seděl znovu v kabině svého sportovního letounu. Motor podivně zaškytal a ztichnul. Letoun začal v dlouhé spirále prudce ztrácet výšku. Černé konstrukce ropných věží se děsivě blížily...

Abdah si znechuceně odplívl. Pak svinul svůj kobereček a vydal se na východ, kde již vycházelo slunce, ozařující písečné duny nekonečné Sahary kolem.

STANICE 'R'

J. DUŠKOVÁ

Tu noc spala Marta špatně.

Zdálo se jí o městě, docela obyčejném malém městě, jaká se dosud zachovala v některých koutech střední Evropy. Kruhové náměstí, spousta obchůdků na hlavní třídě, most přes řeku, vysoká moderní budova uprostřed parku... Více vlastně neviděla. Chodila sem tam od náměstí do parku a zase zpátky, nablížela do výkladů, nakupovala potraviny, oblečení, kyslík, kosmetické krémy, usmívala se na prodavačky, dokonce zdravila kolemjdoucí. Ale přitom všem se nad ní usta-

vičně vznášelo jakési hrozné nebezpečí.

Probudila se provlhlá potem a tak vyděšená, že se dlouho neodvažovala pohnout.

Ke snídani přišla bledá, s červenými očima a Marek se jí zeptal: "Zase ty tvoje sny."

Pokrčila rameny.

Nedokázala vysvětlit, o čem se jí vlastně zdálo. Sen měl svou logiku, ale ta se rozplynula, sotva otevřela oči.

"Někdo zkrátka nemá pro samou práci ani čas se vyspat," zabručel Marek.

Marta mlčela. Zvykla si vyhýbat se některým tématům, jako se zraněný nedotýká citlivého místa. Bylo v tom víc únavy, než životní moudrosti.

Marek odpověď ve skutečnosti nečekal. Mazal si suchar paštikou, míchal čaj, pak si došel pro novou plechovku citrónové šťávy - všechno tak klidně, jako člověk, který je spokojený sám se sebou.

Marta se bezděčně zadívala do jeho lhostejné tváře. Do tváře, kdysi tak důvěrně známé, až jí zevšedněla a nakonec ji přestala vnímat.

A práce ji v minulosti jeho úsměv, jeho rty a droboučkou jizvou v koutku úst přitahovaly tak, že jí i život na téhle stanici v bohem zapomenutém koutě vesmíru připadal vzrušující. Stačilo zaslechnout zdálky jeho kroky a celá se rozechvěla. Jak to, že dnes je jejich vztah i v nejintimnějších chvílích tak dokonale bezpohlavní. Co se to s nimi stalo?

Všiml si jejího upřeného pohledu a přestal jíst.

"No co."

Marta zrudla a sklopila oči.

"Promiň, o něčem jsem přemýšlela."

Hodiny nad její hlavou odbily půl. Proti své vůli se neklidně na židli zavrtěla. Neodvažovala se vstát od stolu dřív, než Marek. Nesnášel ranní spěch.

Bylo to stejné každý den. Srkala horký čaj a pohledem se snažila zastavit ručičky svých náramkových hodinek.

Do práce pak musela většinou utíkat a stejně někdy přišla poslední.

"Doufám, žeš přemýšlela o tom obleku, co mi už týden posíláš do čistírny"... Marek ten den jednoduše měl chuť se pohádat. Vyskočila.

"Viš co? Nejsi malý dítě, dej si ho tam sám."

"Tak. A nevíš, co bych měl ještě dělat?" Tráskla za sebou dveřmi.

Vlastně to bylo hloupé, takhle se nechat vyprovokovat. Je unavená a má spoustu problémů. Za ty Marek nemůže.

A najednou prudce zatoužila po teple, bezpečí, tichém spojení - po tom všem, co jako mladá dívka čekala od manželství. Něco silnějšího než zlost a hrdost ji přinutilo znovu stisknout kliku.

Marek už neseděl u jídla - hledal něco v otevřeném trezoru.

"Marku...", začala, ale hned se zarazila. I Mirek sebou trhl. Přirazil ve spěchu dvířka, jenomže ne tak rychle, aby nezahlédl spoustu všelijakých jemných drátků, navinutých na cívky a průhledné krabičky plné miniaturizovaných součástek.

Srdce jí sevřela úzkost, podobná té, kterou cítila dnes v noci. Vždycky jí tvrdil, že do trezoru zamyká tajné materiály z práce. Jenomže Marek byl geolog. O techniku se, pokud jí bylo známo, nikdy nezajímal.

Vzápětí se za svůj strach zastyděla, zůstala jen rozmrzelost. Není přece důvod, aby jí všechno, čemu nerozumí, děsilo. Asi je vážně přepracovaná.

"Stalo se něco?", zeptal se jí muž.

"Nic. Chtěla jsem ti jen říct... dnes přijdu o něco dřív."

Ušklíbl se.

"Co je to dřív, o půlnoci?"

"Myslela jsem, že budeš rád", vypravila ze sebe sotva slyšitelně a tentokrát za sebou zavřela dveře tak cpatrně, jako by v místnosti byl někdo spící, nebo nemocný.

- 0 -

Když dorazila do ústavu, zely už chodby prázdnotou. Jen vrátný podřimoval za sklem své kukaně.

Bez dechu doběhla do druhého patra.

Andy, její kolega z laboratoře si etáčil obléci bílý plášť a teď kontroloval nějaké zkumavky. Když vešla, ani se neotočil. Jen zamumlal: "Nazdar, ztracená dcero... hm, hm, takhle sada se mi nějak nezdá", a potom dodal. "Hledal tě šéf."

V Martě hrklo. No ovšem, šéf. Slíbila mu včera grafy za poslední týden. Chtěla dnes přijít dřív a dokreslit, co včera kvůli achůzi nestihla. A ještě pár dalších věcí měla dát do pořádku. Teď ovšem už nic nedohoní.

S povzdechem vytočila číslo ředitelů ústavu.

O dvě minuty později slyšela sama sebe, jak říká:

"Ovšem, chápu důležitost termínu, ano, zůstanu tu dnes odpoledne přesčas..."

...a vzápětí v ní hrklo podruhé.

Ten nešťastný slib, který dala manželovi...

Bez chutí se pustila do práce. Všechno jí padalo z ruky, deskami s výkazy třískala tak, až se jí Andy zeptal:

"Co ti ta ubohá lejstra provedla?"

A udělal na ní takový obličej, až se musela dát do smíchu.

"Ale nic. Stojí to dneska všechno za houby..."

"Máš problémy?"

"Takový normální", "jako vždycky...", zavrtěla hlavou.

A vzápětí jí došlo, co právě řekla. Už se ani nepamatovala, kdy byla naposledy klidná a spokojená. Snažila se zavírat před problémy oči, ale tím je ze světa nezprovodila - naopak. Nutily ji žít s ustavičným pocitem viny.

Jak to, že Andy zvládá všechno s úsměvem? Je schopnější, nebo to má jednoduší doma?

Zadívala se do jeho hezké tváře úspěšného muže a v tu chvíli ho skoro nenáviděla.

Později se za zlost, kterou namířila proti nevinnému člověku styděla, ale v té chvíli nemohla tušit, co se vzápětí stane. Andy vypadal jako jindy - plný života. Hvízdal si nějakou melodii. Dokonce se usmál. Vstal, aby vzal něco ze skříně... A pak se to stalo.

Uprostřed pohybu se zhroutil.

Nezbledl, nelapal po dechu, ani mu na čele nevystoupil pot. Jednoduše se sesul na podlahu a zůstal ležet jako beztvará hromádka hadrů.

Bylo to tak neskutečné, že i Marta zůstala několik vteřin jako omráčená. Asi stiskla knoflík nouzového signálu, protože kancelář byla najednou plná lidí, ale kdyby jí šlo o život, nedokázala by si vzpomenout kdy.

Objevila se nosítka. Vyskočila, aby pomohla. Kdosi jí zastoupil cestu.

"My to zvládneme, klid".

V poklusu vynášeli bezvládné tělo.

Chtěla za nimi. Znovu jí v tom zabránili. Proč? Andy byl její přítel.

Eyl?

Klesla na zidli u svého stolu. Ruce se jí třáslly.

Nevěděla, jestli kvůli Andymu, nebo proto, že každé neštěstí připomene člověku jeho vlastní zranitelnost.

Marta seděla u zrcadla.

Dívala se do tváře té cizí stárnoucí ženě, již se stala, aniž si stačila všimnout kdy. Mastná pleť s rozšířenými póry, vrásky, váčky pod očima, přerostlé, rovné vlasy...

Už dlouho jí nebavilo pečovat o sebe.

Taky už dávno neměla čas zamyslet se nad sebou u zrcadla.

Otevřela svou toaletní zásuvku. Poloprázdné tuby krémů, vyschlé rtěnky, pudr, kazeta očních stínů. Některé z těch věcí už dávno neměla v ruce.

Zkusila si naličit oči, ale droboučké vrásky se nepodařilo zakrýt, právě naopak. Připadala si najednou jako vysloužilá prostitutka.

Namočila vatou do pleťové vody a rychle všechno smývala.

Nepostřehla, že v zámku zaharašily klíče. Trhla sebou, když se jí za zády ozval hlas.

"Ty se někam chytáš?"

"Já? Proč?" Nepochopila hned a v zápětí ji bodlo u srdce.

Je to opravdu tak dávno, co sedávala před zrcadlem každé ráno a každý večer?

Zavřela oči, aby sama sebe neviděla.

"Marku..." Zeptala se tiše "Jak ty sis vlastně představoval život?"

Její muž hledal v té chvíli něco v knihovně. Potřásl jen hlavou. "Ty máš starosti."

Marta se nenechala odbýt. "Ptám se tě vážně".

Ušklíbl se ironicky.

"Jako život po boku slavné laborantky, samozřejmě."

Majednou jí bylo do pláče. To už se vážně nedovedou domluvit?

Tu noc spala Marta špatně. Zdálo se jí o městě. O podivném malém městečku, z něhož šel strach. Probudila se provhlá potem a bála se znovu usnout.

U snídani seděla bledá, unavená a Marek se zeptal:

"Zase ty tvoje sny?"

Pokusila se obrátit všechno v žert.

"Připadám si dnes jako špatně namazaný robot."

"Roboti necítí" opavil ji pedantsky.

"Vážně?"

"Vážně."

"Ale já viděla roboty i plakat," divila se. Když mohl Marek vysvětlovat, byl spokojený a nehádal se.

"Ovšem že pšću, smějou se, mají jako strach. Každý humanoidní robot je kopie skutečného člověka. Reaguje přesně tak, jak by se

choval ten člověk. To máš jako s magnetofonem ... "

Marta byla myšlenkami v ústavu. Nejradši by se tam rozběhla místo snídaň. Marek ale usnul, když odcházel z domova dřív než on.

Pak si uvědomila, že výzkumná zpráva, kterou má dnes dokončit, bude její poslední. Včera večer konečně pochopila, že si musí vybrat - buď zaměstnání nebo Marek.

Odpoledne zajde za ředitelem a požádá ho, aby ji uvolnil z funkce. Najde si něco jednoduchého, aby měla dost času na rodinu, na sebe. Bude po problémech. Všechno v jejím životě se zjednoduší.

Možná ...

- 0 -

Do ústavu přišla pozdě. Na odběch ož neby nikdo, jen vrátný spal za skem své budky.

Bez dechu vyběhla do druhého patra.

Vrhla se do práce, ale nic se jí dnes nedánilo. Snad to bylo prázdné místo za Andyho stolém, které jí nedovolilo soustředit se.

Deset let, den co den, vídala jeho úsměv. Zvykla si na lehkost, s níž zvládal životní útrapy. Zvykla si na jeho průpovědky, na jeho osobitý humor.

Napadlo ji dokonce, jestli by se jí stejně dotko, kdyby z jejího života zmizel Marek.

Zprávu měla hotovou teprve o půl šesté a to ještě zbývalo přehrát všechno na speciální pásek. Tyto pásky se potom vkládaly do kazet, vhazovaly do schránky nad stolem ředitelovi sekretářky a odsud putovaly přímo do řídícího centra na Zemi.

Když za sebou zamykala laboratoř, ukazovaly její hodinky půl osmé.

"Vždyť je to naposledy," utěšovala se ale bylo jí skoro do pláče.

- 0 -

Marek seděl u magnetofonu. Provokativně chroupal nemazané suchary. Klíč od trezoru, obvykle pohozený na knihovně, zmizel.

Mávla rukou nad suchary i nad manželovou nedůvěrou - cítila v sobě plno dobré vůle.

Běžela nejdřív ze všeho do kuchyně. Připravila kávu, koláčky, srovnala všechno na táč. Pak se na muže usmála a se zájmem

se zeptala: "Co to máš za kazety?"

Marek zvyklý na to, že jeho oblíbené videokazety považuje žena za zloděje času, zamžoural trochu nedůvěřivě, ale odpověděl.

"Klub cestovatelů. Úplně nový díl."

"Tak se podíváme spolu, ne?"

Pořád ještě plný nedůvěry založil kazetu do přístroje. Stiskl knoflík, obrazovka se rozzářila.

Marta přisedla k němu na gauč.

A najedou jí úsměv ztuhl na rtech. Nevýkřikla ovšem, dokonce ani nezbledla.

Jenom seděla a uvědomovala si, že prožívá něco, co se přičí zdravému rozumu. Protože před sebou viděla kruhové náměstí ze svého snu.

Kamera klouzala od domu k domu, pak nahlédla do obchůdku na hlavní třídě...

"Odkud znáš tu kazetu?" podivil se Marek.

"Neznám ji," zašeptala sotva slyšitelně.

"Hlouposti," zabručel Marek, "na Zemi jsi přece nikdy nebyla".

"Tady za rohem stojí muzeum," řekla místo odpovědi.

Sama nechápala, jak si může být tak jistá. Tuhle část města ze svého snu už neznala.

"A kousek dál, za rohem bude obchodní dům."

Marek kroutil hlavou.

"Vážně, odkud to všechno víš?"

Bezradně krčila rameny.

"Myslím"... zarazila se a pak vyslovila nahlas hrozný podezření, které jí už několikrát podvědomě napadlo. "Myslím, že jsou to umělé vzpomínky."

"Cože to jsou?"

"Umělé vzpomínky. Pamatuješ na ten úraz, co jsem měla cestou na stanici? Ztratila jsem tenkrát na dlouho vědomí a když jsem se probírala, na spoustu věcí jsem si nedokázala vzpomenout. Otřes mozku a amnézie, psali do lékařské zprávy. Určitě mě zneužili k nějakým pokusům".

"Kdo, proboha?"

"Nevím. Možná v tom měl prsty i náš ředitel."

"Má milá," zašklebil se Marek, "z paměti se dá celkem úspěšně mazat. Ale ne tam cokoli vložit. Norimberský trychtýř je utopie. Pamatuji si to."

"Ale já vím docela určitě", bránila se Marta, "že umím věci, které jsem se nikdy neučila. To přece není normální."

"Jestli mi nevěříš, informuj se v databance."

"Marku," vzdychla tiše. Zatoužila položit mu hlavu na rameno a zapomenout na celý svět.

Zašklebil se nevrle a natáhl se v křesle.

"To je radost, takový večer s hysterkou."

Najednou se cítila, jakoby ji polil ledovou

sprehou. Popadla šálky od kávy a zmizela v kuchni.

- 0 -

Tu noc spala Marta špatně. Obracela polštář, hledala pohodlnou polohu, ale cosi ji stále nutilo přemýšlet. Uvažovala o svém zpackaném životě.

Tak dlouho uklidňovala sama sebe, přesvědčovala se, že je všechno v pořádku. Teprve v posledních dnech se znovu pokoušela porozumět podstatě toho, co se okolo ní a v ní děje. Včera pochopila správně, že si bude muset vybrat mezi manželstvím a vědeckou kariérou. Ale pak se rozhodla příliš rychle. Řídila se tím, co považovala z nějakého důvodu za správné, neuvažovala co opravdu chce. Marek ji nepotřebuje, tím si byla jista. Ale ona jeho? O půl druhé vzdala marný boj s nespavostí a potmě vyklouzla z postele.

V kuchyni si uvařila čaj, posadila se ke stolu, hřála si ruce o šálek a vzpomínala. Co vlastně čekala od života?

Původně nechtěla nic víc, než se dostat z domova. Mít svůj kout, svoje vlastní peníze. Jako studentka netoužila po vědecké slávě. Snila o dni, kdy zahodí poslední skriptu a bude mít dost času na čtení, na skleničku s přáteli, na toulání po obchodech.

Pak dostala skutečně své první místo, zároveň potkala Marka a do jejích snů vešel on, ale práce pro ni pořád znamenala jen nutné zlo, prostředek, jak získat peníze, aby si mohla dopřát všechno, co je třeba ke spokojenému životu.

Teprve po třicátce se ujednou cosi změnilo. Dny a roky letěly čím dál rychleji a Marta si poprvé dopravdy uvědomila, že ji čeká stáří a nakonec smrt ...

To pomyšlení ji dusilo.

Menohla jen tak nečinně čekat.

A tak se vrhla do práce. Chtěla dokázat něco takového, aby se zapsala do paměti lidí. Byl to jediný možný způsob jak oklamat smrt a zbavit se tíživého strachu.

Ředitel ústavu si jí brzo všimnul. Dostala první samostatný úkol, pak přišla i vědecká hodnost.

Marek jí nic z toho neodpustil.

Od chvíle, co se mu, třebaže v jiném oboru vyrovnala, začal se vysmívat, nejdříve její vlastní práci a nakonec celému ústavu.

Marek ...

Teď si konečně byla jistá, co chce.

Na Markovi už nezáleží.

Marta vypila jedním douškem vychladlý

čaj a podívala se na hodinky. Půl páté. Spát se jí už nechtělo. Ostatně, proč se vracet do té postele, ve které už stejně nikdy nechce ležet.

Požádá ředitele o pokojík pro svobodné.

Snad by bylo čestné všechno Markovi vysvětlit, ale jestli chce opravdu něčeho dosáhnout, nesmí se zdržovat malichernostmi. Teď už si smí všimnout jen toho, co je opravdu důležité.

Vytrhla z bloku prázdný arch a bez rozmyšlení napsala :

"Milý Marku.

Už delší dobu si mi dva nemáme co říct. Odcházím a věřím, že moje rozhodnutí i ty přijmeš s ulehčením.

P.S. Pro svoje věci si pošlu. Marta "

- 0 -

Chodby ústavu byly ještě pusté. Jen vrátný klímal s hlavou položenou na svém pultíku.

Vyběhla do druhého patra.

V kanceláři zůstalo všechno tak, jak to včera opustila. Televizní okruh ještě mezapnuli, ale z ředitelovy kanceláře už zaslechla pípání počítače.

Napadlo ji zajít tam teď hned a osobně. Dokud může hovořit s ředitelem mezi čtyřma očima. Nechtělo se jí vysvětlovat soukromé problémy prostřednictvím techniky, nebe dokonce před novým neznámým kolegou.

Na chodbě zaváhala, ale pak si všimla, že má ředitel pootevřená dveře. Jestli slyšel její kroky, bylo by trapné otočit se a odejít. Dodala si odvahy, zaklepała a stiskla kliku.

Ředitel seděl za centrálním pultem a vypadal tak, jak ho znala z obrazovky. Jeho ruce, tvář - nic na nich nebylo nápadného. Jenomže...

Marta stěží potlačila výkřik.

Ředitel existoval jen od pasu nahoru. Tam kde končilo elegantně střižené sako, začínala změť drátů a dráteků. Robot!

Proto se vyhýbal osobním rozhovorům.

Proto ho nikdy nikdo neviděl odcházet ani přicházet. Nepotřeboval odpočívat...

Když vešla, otočil hlavu a tváří mu přelétl stín nevole.

"Dovolte..."

"Připadalo jí to všechno obudné. Ten uražený padesátník, který ve skutečnosti necítil a nemyslel. Nebyl nic jiného, než složitá soustava obvodů..."

"Promiňte", vypravila ze sebe, jako by mluvila se skutečnou osobou, ale zároveň zavřela dveře a bylo jí, jako by se omlouvala mixéru, že ho obtěžovala.

Tak ředitel neexistuje.

Ale co když je takových umělých lidí
v ústavu víc?

Vzpomněla si na vrátného. Ten jeho věčný
spánek... A Andy? Když se mu stalo to nešťas-
tí, neměla pocit, že jí před očima omdlel pří-
tel. Spíš se to všechno podobalo odklizení
přístroje, který náhle někdo vypnul, anebo se
v něm cosi porouchalo.

Vzpomněla si na Markův trezor, plný náh-
radních dílů do nějakých složitých mecha-
nizmů. Marek určitě ví... Všichni kolem vědí...

Bylo jí úzko.

Ještě před chvílí věřila, že vyřešíla
všechny problémy. Teď si najednou připadala,
jakoby místo na pevnou cestu zabloudila do ba-
žiny. Už nevěřila ničemu. Příští krok ji může
vyvést zpátky na pevnou zem, anebo se propad-
ne do bezedné hlubiny.

Ale udělat ho musí. Nemůže čekat nečinně.
Teď už ne. Rozběhla se k vrátnici. Zatřásla
s mužem, který tu oddechoval tak klidně a spo-
kojeně jako doma na posteli. Ani se nepohnul.
Nepřekvapilo ji to.

Opatrně odepnula pouzdro, visící u jeho
pasu. Mohlo být prázdné, ale naštěstí nebylo.

S pistolí v ruce, odhodlaná ke všemu,
rozrazila znovu dveře ředitelské kanceláře.

"Vy jste se zbláznila", vykřikl, když
uviděl zbraň.

Ať už je robot, nebo ne, musí reagovat
jako skutečný muž.

"Vy jste se zbláznila", opakoval.

"Zatím ještě ne."

"Co vlastně chcete?"

"Nic. Skoro nic. Jen odpověď na jednu
otázku."

"Marto," pokusil se promluvit klidně,
"nevím, co se vám stalo, ale jste rozruše-
ná. Jestli hned odejdete, zapomenou co se
stalo. A až vám bude líp..."

"Chci odpověď na jednu otázku."

"Na jakou?"

"Kdo v tomhle ústavu, na téhle stani-
ci, je skutečný člověk."

"Ale já nevím, nechápu..."

Výhružně pohnula hlavní. Sama sobě
připadala tvrdá, jako kus žuly. I v její tváři
muselo být znát chladné odhodlání.

Ředitel se vzdal. "Nikdo. Nikdo takový
tu není, jenom vy."

Tušila předem, co uslyší? Snad.

Položila pistolí opatrně na stůl a posa-
dila se do křesla pro sekretářku.

"Marto". Ředitelův hlas, téměř lidský,
k ní doléhal z nesmírné dálky. "Nikdo vám
tu nechtěl ublížit, věřte mi."

Unaveně požádala: "Chtěla bych vědět

všechno."

"Snad to bude tak lepší," souhlasil.

"Víte, co jsou to kosmičtí robinsoni?"

Přikývla.

"Naše stanice je od sluneční soustavy mno-
hem dál, než jste myslela. A vy jste jediná
z lidí, kdo přežil havárii vaší lodi na cestě
sem. Stalo se to před patnácti lety. Neztratila
jste paměť při úrazu. Museli jsme vám z paměti
vymazat všechny přebytečné vzpomínky. Proto ne-
víte nic o přípravném kurzu, který jste proděla-
la na Zemi, ani o přistání na téhle planetě."

Zavrtěla hlavou.

"To město na Zemi, kde nás tehdy školili
je malé, má kruhové náměstí a budova kosmic-
kého institutu stojí uprostřed parku."

Pokrčil rameny. "Stírání paměti je složitá
operace. Někdy se nepodaří dokonale."

"A kdo celé to divadlo vymyslel?"

"Řídili jsme se jen příslušnými paragrafy
kosmického kodexu."

"Chápu."

"Nemáte se čeho bát. Zbývá dost energie
kyslíku a potravin, aby stanice mohla fungovat
ještě nejméně dvěstě let."

Najednou ji něco napadlo.

"To nemáme spojení se Zemí?"

"Bohužel."

Vyskočila a doslova násilím vytrhla dvířka
schránky nad sekretářčím stolem. Do klína se
jí vysypaly kazety s výsledky její mnohaleté
práce.

Teprve teď všechno pochopila.

- 0 -

Bylo sedm hodin.

Na schodech ústavu zaslechla kroky.

První robot přicházel do práce.

Vstala, vyšla z kanceláře.

Pomalou kráčela chodbou kolem dveří, za nimiž
bylo ještě ticho, až k velikému oknu na konci.

Opřela čelo o chladné sklo a pozorovala vý-
chod slunce nad krajinou, kterou sem promítala
nákladná videotechnika jenom pro ni.

/ Povídky z literární soutěže

"O CENU JAKUBA ARBESE" nebyly po jazykové
stránce upravovány. /

"Proč točím romány Julese Verna? Abych se vám přiznal, tak je to má stará láska, už od dětství. A myslím, že nejsem sám, kdo v mládí snil o Vernových hrdinech, toužil se s nimi setkat a prožívat s nimi jejich dobrodružství". Tato slova před lety v jednom rozhovoru pronesl

KAREL ZEMAN

Narodil se 3. listopadu 1910 v Ostroměři u Nové Paky. Absolvoval dvouletou obchodní školu a kurs reklamního kreslení a aranžování. Pracovat začal v reklamních ateliérech, šest let pobýval na zkušené v Paříži, pak nastoupil jako reklamní agent u firmy Baťa

ve Zlíně. Již jako student měl velký zájem o loutkové divadlo a ten ho v roce 1943 přivedl do zlínského trikového ateliéru. Hned první snímek, "Vánoční sen", který zde natočil, byl oceněn na MFF v Cannes v roce 1946 Cenou za nejlepší loutkový film. Takovéto ocenění Zemanových filmů se později stalo pravidlem. Z jeho tvůrčí dílny vzešla i dnes už klasická postavička pana Trokouka, který se v krátkých anekdotických epizodách obracel na diváky s aktuálními problémy 50. let. Mezi první rozměrnější režisérovy filmy patří Král Lávra/podle K.H.Borovského/ a pohádka "Poklad na Ptáčím ostrově".

V roce 1955 Karel Zeman nastupuje novou cestu. A to téměř doslovně. Sám říká: "Ten vlastní začátek, to byla "Cesta do pravěku". Zaujaly mě Augustovy a Burianovy knížky o pravěké přírodě a zejména o pra-

věkých zvířatech. Chtěl jsem vytvořit vědeckopopulární film pro mládež, ve kterém by ožily ilustrace a výtvarné představy Zdenka Buriana".

Cesta do pravěku - Cena za nejlepší dětský film v Benátkách,
Cena kritiky na festivalu v Mannheimu,
Československá státní cena.

V roce 1958 natáčí svůj první film podle předlohy J.Verna - "Vynález zkázy". V tomto filmu spojuje živé postavy herců s kresleným pozadím a dekoracemi, které jsou laděny ve stylu ilustrací románů J.Verna z 19.století. Dosáhl tak znamenitého výtvarného efektu, oživení dobových ilustrací a zpodobení té naivní vize - science fiction minulého století.

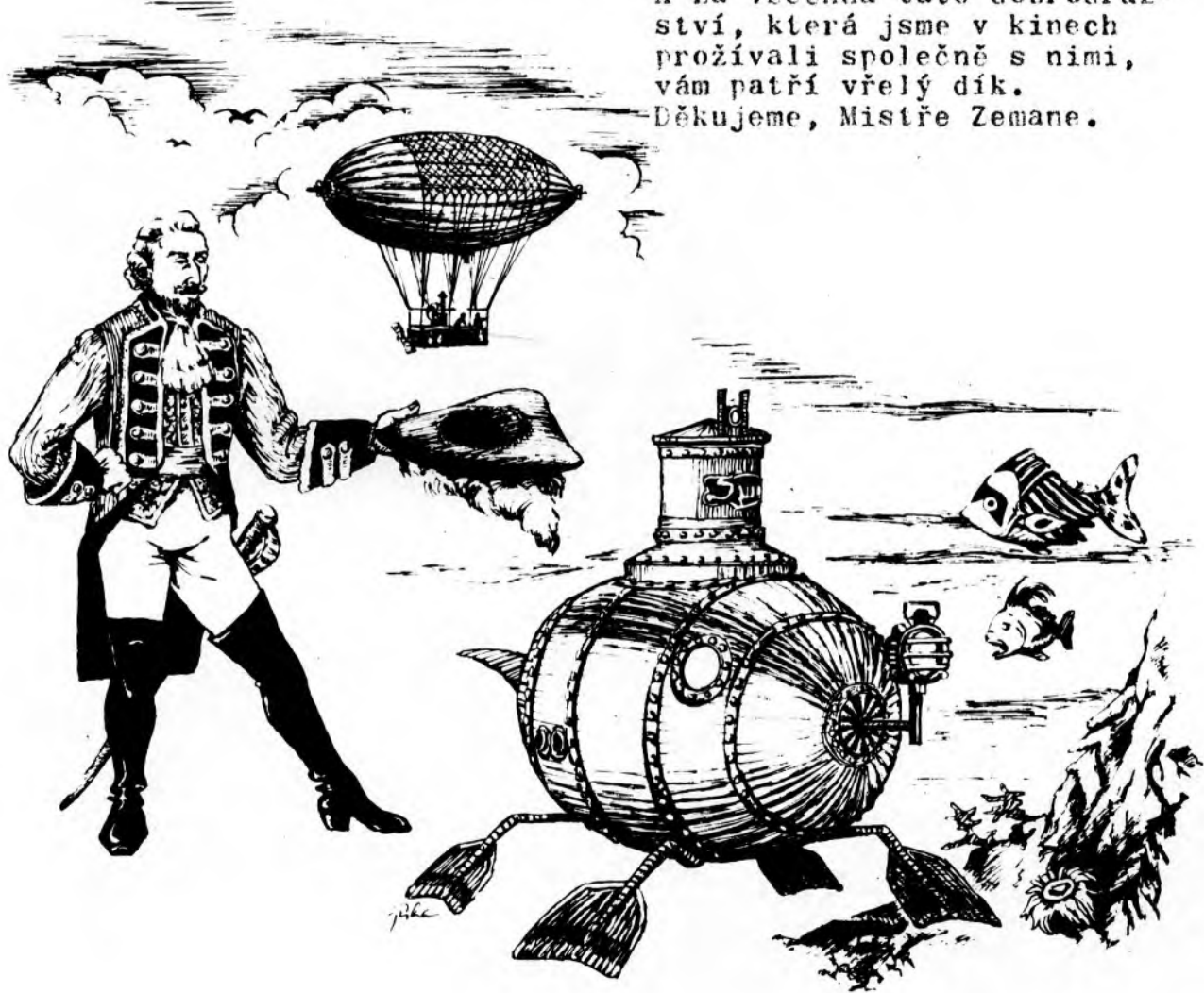
Tento film získal mnoho dalších ocenění a patří mezi vůbec nejúspěšnější česká filmová díla.

Po filmu "Baron Prášil"/1961/, v němž prášilovské historiky Zeman obohatil postavou moderního kosmonauta Toníka, a filmu "Bláznova kronika"/1964/, který odhaluje nesmyslnost válek, se vrací opět

ke svému oblíbenému zdroji inspirace spisovateli J. Vernovi a natáčí film "Ukradená vzducholoď"/1966/ a získává s ním mnohá další ocenění, a o čtyři roky později film "Na kometě", fantastický příběh skupiny lidí, kteří byli odtrženi s kouskem pevniny od Země a kometou strženi do vesmíru. I tento film, stejně jako všechny předcházející, byl po výtvarné stránce postaven na dobových rytinách a získal mnoho cen. Později se Karel Zeman vrátil ke klasickým animovaným filmům. Tak vznikly např. filmy "Pohádky tisíce a jedné noci"/1974/ o bájném námořníku Sindibádovi nebo "Čarodějův učen" z roku 1977. Režisér, scénárista, výtvarník, národní umělec, nositel mnoha státních vyznamenání a československé Ceny míru pro své jedinečné umění, jímž objevuje kouzelný svět fantazie, bývá právem nazýván pokračovatelem Georgese Méliése. Ale dejme ještě na závěr slovo jemu samotnému:

"Zacházím s dějem románů J. Verna dosti volně a nebojím se kombinovat jednotlivé příběhy. Bylo to již ve "Vynálezu zkázy", ještě volněji je zpracován scénář Dvou roků prázdnin/"Ukradená vzducholoď"/, kde je děj transponován do Čech v době jubilejní výstavy 1890. Na opuštěný ostrov, kde se setkají s piráty a kapitánem Nemem, se dostanou v tomto filmu čeští kluci - a prožijí mnoho velkých dobrodružství".

A za všechna tato dobrodružství, která jsme v kinech prožívali společně s nimi, vám patří vřelý dík. Děkujeme, Mistře Zemane.

NIGHT SHADE

Nahrávání :

B NIGHT SL Ø (355)
BC SP 16384 6912
B Ø 24576 34816
B 1 23424 43
B 2 65297 1
B 3 23672 2

Ovládání :

Q - P střelba
A - L běh
Z - C otáčení, změ-
na pohledu
/sever-jih/

Zastavení hry :

SPACE, BREAK

Možné volby :

nekonečné životy
POKE 53442, Ø
POKE 53443, 12
POKE 58056, Ø

Upozorňuji však, že
použití POKEů vás zba-
ví radosti ze hry.

Slávek Jindra
Táborská 356
Liberec 8
460 08

Vážení přátelé,

řádky, které právě pročítáte, by mohly klidně být originálním návodem k prvotřídní pohádkové hře anglické firmy ULTIMATE - Night Shade /nejt šejd/ - Noční přízrak, ale není tomu tak z jednoho jediného důvodu. Tento podrobný návod jsem i se všemi detaily vypracoval sám, abych všem, kterým se hra dostane bez původního obalu s pokyny do rukou, přiblížil její smysl a objasnil některé nesrovnalosti, které by před vámi zcela jistě vytanuly v případě absolutní neinformovanosti. Night Shade je hra prostorová, se skvělou grafikou. Je také neobyčejně rozsáhlá. Lépe řečeno: rozsáhlé je město, pro vás spíše bludiště, ve kterém se děj odehrává. Ve hře vystupuje několik záhadných bytostí a velká spousta zrůd, oblud a zvířecích kreatur. Návod jsem rozdělil na několik částí:

- 1/ Město
- 2/ Postavy
- 3/ Příšery
- 4/ Zbraně a ostatní předměty
- 5/ Obrazovka, zbývající pokyny

1. Starobylé město Curzeston jako by již ve svém názvu neslo stopu svého osudu /curse=prokletí/. Nedlouho po svém založení bylo město stiženo hroznou pohromou. ZAR - zplozenec zlých, nelidských sil, mocný kouzelník, stihl Curzeston strašlivou kletbou a proměnil tak vzkvétající město v semeníště strachu a smrti. Do hry přicházíte v době, kdy zdi CURZESTONU již dávno opustil lidský smích. Město je pusté, až na několik záhadných bytostí a roztodivných příšer, které v chátrajících domech našly svůj útulek, aby vám mohly všemožně znesnadnit plnění vaší mise - osvobození CURZESTONU od brimě kletby.

2. Ve hře vystupujete především vy sám, a to jako statečný hrdina, který se pokouší osvobodit město. Jste při tom obdařen vším lidským, ale ničím nadpřirozeným. Kouzelník ZAR ve hře nevystupuje, spí na prsti prosycené lidskou krví, uzavřen v rakvi, vzdálen tisíce mil od tohoto města na hradu SKYDHAUL. Dříve než ulehl na své podivné lože, rozčtvrtil své srdce a stvořil mocné služebníky, aby měl postaráno o doménu zla. Jsou tedy čtyři, pohybují se městem jako stíny jako nepochybná zosobnění smrti. Každému z nich v hrudi tepe čtvrtina srdce kněze ZARA. Dokud jediný z nich bude tiše bloumat ulicemi, kněz ZAR bude vládnout temným silám a město se nedokáže zbavit prokletí.

Jakmile však někdo dokáže najít všechny čtyři služebníky ZARA a zabít je, zasadí kouzelníkovi smrtelnou ránu a město ožije.

Služebníci ZARA:

kostlivec GAY /gáj/

smrták ADERIX

tajemný mnich DAHIUS /dájus - 2.pád REULA /rola//

duch PHAÓ /faó/

Úkol se vám zdá možná lehký, ale uvědomte si, že služebníci ZARA jsou nesmrtelní a téměř nepřemožitelní.

Naštěstí však má každý Achilles svou patu!

3. Celé město obývají nejroztodivnější zrůdy, které vám budou velmi nepříjemňovat situaci a často ve značné míře i znemožňovat pohyb městem. Objevují se náhle, zpravidla častěji v místnostech domů, ale je jich mnoho i na ulicích, někdy dokonce vytvářejí velká hejna. Zde je přehled všech oblud i se stručným popisem:

BEASTUR - vypadá jako znetvořený kohout, je velmi nebezpečný díky daru částečné inteligence a zvláště v širokých ulicích stoupá jeho aktivita.

HELLFISH - podobá se zamračené rybě a chová se přibližně stejně jako Beastur.

MIDOG - připomíná na první pohled malého pejška bez ocasu, ale nedejte se tím zmást, je přinejmenším stejně nebezpečný jako Beastur.

UP - je určitě nejodbornějším zástupcem fauny ve městě. Pracký má vysoko zdvižený nad hlavu, pohybuje se téměř výlučně v kolektivu a pro svou velikost je v omezeném prostoru těžkým protivníkem.

MURA - na první pohled připomíná velikou dýčející mořskou houbu, je bez inteligence, avšak s velmi rychlým pohybem.

MOPPIA - se jeví, potřebujeme-li nějaké přirovnání, jako zmuchlaný hadr na podlaze, pohybuje se velkou rychlostí, ale naštěstí zcela bezmyšlenkovitě.

SUNDOT - blikající placatý objekt stejného chování jako dva předchozí.

FIRECK - plamen, je pomalý, dobře slyšitelný, snadno zničitelný, naneštěstí dosti objemný a nesmírně houževnatý.

DICK - je nejnebezpečnější ze všech oblud, podobá se chlupatému polštáři, je velmi rychlý a často mění z nevysvětlitelných příčin směr svého pohybu.

4. Jelikož nejste natolik tělesně uzpůsoben k boji a netroufáte si zakroutit krkem bestiím ručně, můžete použít zbraně, resp. náboje v rozličných podobách, ke střelbě. Střelíte vždy ve směru pohybu. Náboje

můžete získat do zásoby v kterémkoliv stavení. Brzy sami poznáte, jaký náboj na tu kterou bestii nejlépe platí.

Ve hře figuruje ještě dalších šest předmětů:

- a/ sedmimílové boty
- b/ nádoba s živou vodou
- c/ palice
- d/ přesýpací hodiny
- e/ modlitební kniha
- f/ kříž

ad a/ často se vám stane, že byste překonal rád nějaký úsek cesty rychleji, než je běžné; můžete tedy použít sedmimílové boty, uvidíte-li nějaké. Poběžíte velkou rychlostí, však pouze omezenou dobu.

ad b/ nádoba s živou vodou slouží k tomu, abyste zregeneroval své síly a v okamžiku vyléčil svá zranění.

Zbývající předměty se používají jako náboje - můžeme je tedy uschovat do zásobníku a posléze vystřelit; vystřelením se však nezničí a mohou se opět uložit do zásobníku. Mají odlišné účinky:

- ad c/ palicí můžete zneškodnit GAYE
- ad d/ přesýpací hodiny dokáží zabít ADERIXE
- ad e/ křížem zničíte REULA
- ad f/ modlitební knížka slouží k destrukci FÁA

5. Na obrazovce nepřetržitě vidíte sebe sama, a to buď ze severu, je-li dole napsáno SOUTH /jih/, či z jihu, je-li dole napsáno NORTH /sever/. Máte tak možnost kontrolovat situaci a též svůj zdravotní stav, vyjádřený třemi stadii /odstíny/.

Dále jsou zde zobrazení služebníci ZARA. Dokud jsou bílí, znamená to, že žijí. Na levé straně obrazovky je zásobník, kam můžete uskladnit střelivo i předměty určené ke zničení ZAROVÝCH služebníků. Jestliže jste získal některou ze speciálních zbraní určených na likvidaci toho kterého ze ZAROVÝCH zplnomocněnců a přiblížíte-li se k němu, začne zbraň v zásobníku blikat.

Domnívám se, že nyní jste dostatečně připraven k tomu, abyste se pokusil zneškodnit nepřátele. Bezpochyby budete mít zpočátku velké problémy s orientací, proto vám doporučuji pohybovat se městem podle plánu - město je opravdu veliké.

Abych lépe dokumentoval výraz "velké", vězte, že na 20 ulicích a 7 náměstích se nachází 194 domy a 5 chrámů o celkovém počtu 286 místností.

Slávek Jindra

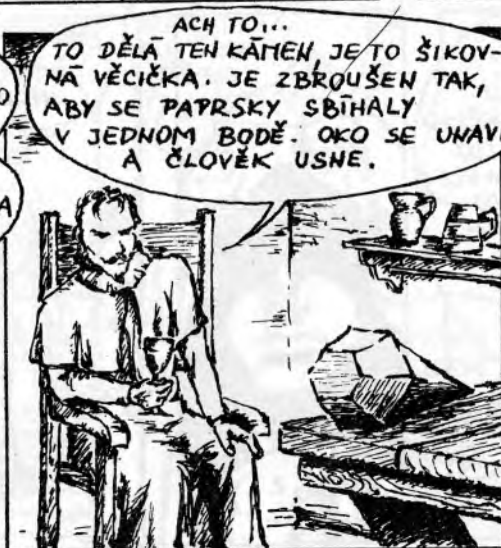

Hra se stínem

JEDEN ZE STÍNŮ BYL HUTNĚJŠÍ A POHYBOVAL SE JINAK NEŽ PLAMENY V KRBĚ. MLUVIL, ALE NEBYLO SLYŠET HLAS. TO JEN VE STARCOVĚ MOZKU VYSKAKOVALY OBRAZY, BARRY A VŮNĚ A ŘADILY SE V PÍSMENA A VĚTY ...

STÍH SKUTEČNĚ SPLNIL SVĚ SLOVO A STAŘEC ZA PĀR DNÍ OMLAĎL O NĚKOLIK LET. OPĚT MU NAROSTLY VLASY, PŘESTALA HO TRÁPIT DĀA A CÍTL SE JAKO MLADÍK. TO SE VŠAK NELÍBIL O JEHO CTÍŽADOSTIVĚMU POMOCNÍKOVÍ, BAKALÁŘI WĀGNEROVI, KTERÝ DOKTORA UDAL U INKVIZICE ZE SPOLKU S ĎABLEM. V HYPNOTICKĚM SPĀNKU NA SEBE BAKALÁŘ DOKTOROVI VŠE PROZRADIL...

A TAK ŠLI PŘES POLE A LESY, VESNICEMI,
OKOLO MĚST, KRÁČELI VE STÍNU BUKOVÝCH
HÁJŮ, KDE PTÁCI ZPÍVALI, PUSTÝMI VŘESO-
VIŠTI, KDE HVÍZDAL VÍTR A PADALA MIHA.
MYŠLENKY STÍNU NAHLÍŽELY DO DOKTOROVY
MYSLI, PTALY SE A ODPOVÍDALY, DOKTOR
HO NENÁVIDĚL A TROCHU SE HO I BÁL.

JAK SE BLÍŽILI K JIHU, K ČECHÁM, DO-
LEHLO NA NĚ DUSIVÉ VEDRO. TEHDY
SPATŘILI PRVNÍ UPRCHLÍKY...

LĚK PROTI MORU?

OVŠEM, ALE POTŘEBOVAL BYCH KREV NEMOCNÉHO ČLOVĚKA.

CO VLASTNĚ JSI? DĚS NEBO UPÍR?

POTŘEBUJI KREV, ABYCH JI VYŠETŘIL A ZJISTIL CO VYVO-LÁVÁ NEMOC. ALE... POTŘEBUJI ABY SES NAKAZIL TY, SLOŽENÍ TVĚ KRYE DO-KONALE ZNAM. NE, NEBOJ SE, JAK BUDU VĚDĚT OČ JDE, UZDRAVÍM TĚ. NAJDU LĚK.

FAUST CÍLIL, JAK MU PO ZÁDECH STĚKÁ LEDOVÝ POT, ALE VĚDĚL, ŽE **STĚN** NEMLUVÍ DO VĚTRU.

UBYTOVALI SE V PRAZE A DOKTOR OŠETŘOVAL NEMOCNÉ. BYL TO ZOUFALÝ A SMUTNÝ BOJ. **STĚN** ČEKAL...

JEDNOHO DNE FAUST ZČERNAL V OBLIČEJI, NAKAZIL SE. TU ZAČAL PRACOVAT **STĚN**, ODEBRAL KREV, ZMIZEL A ZNOVU SE OBJEVIL S LĚKEM, KTERÝ VSTRÍKL DO KRYE. FAUST SE UZDRAVIL.

BRZY POTĚ SE ROZŠÍŘILA POVĚST O ZÁZRAČNĚM PRAŽSKĚM LĚKAŘI. FAUST RYCHLE OVLÁDL ZPŮSOB PODÁVÁNÍ LĚKU POMOCÍ DUTÉ JEHLY. BYLA TO DOBA, KDY BYL ZAHRNOVÁN DARY A POCTAMI. NEBYL VŠAK SPOKOJEN - TOUŽIL PO VĚDĚNÍ. AVŠAK MYSL, OBTÍŽENÁ ZBYTEČNÝMI VĚDOMOSTMI, NEBYLA SCHOPNA PŘIJMOUT NIC NOVÉHO...

JEDNOHO VEČERA VPADL DO MÍSTNOSTI **STĚN**.

JSEM V BRYNDĚ! MUSÍŠ MI POMOCI.

JÁ, TOBĚ? ODKDYPAK POTŘEBUJEŠ DĚLAT POMOC?

HLUPÁKU! NEJSEM PŘECI ŽADNÝ DĚLAT.

NU, VŽDY JSEM MĚL NA PEKLO VLASTNÍ NÁZOR...

... ALE KDYŽ SES MI ZČISTAJASNA ZJEVIL... A ZVLÁŠŤ, KDYŽ JSEM TĚ SLYŠEL TADY!

TELEPATIE. U NÁS JE TO ZCELA BĚŽNÉ. KDO NEZNA MYŠLENKY DRUHÉHO, MUSÍ BÝT HUTNĚ PODEZŘIVAVÝ - A PODEZŘIVAVOST JE KRUTÁ.

A CO MOJE OMLAZENÍ.

BĚŽNÁ HORMONÁLNÍ LÉČBA.

A ZÁZRAČNÉ LÉKY PROTI ČERNÉ SMRTI?

PŮSNĚ, KTERÉ ZABÍJEJÍ MIKROBY. ALE O TOM MOC NEVÍM, NEJSEM ODBORNÍK.

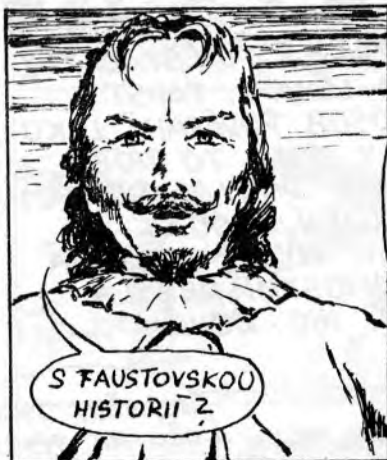
NAOPAK, JSI NEJLEPŠÍ LÉKAŘ POD SLUNCEM!

KDEPAK, VLOŽIL JSEM PROSTĚ VZORKY KRVY DO ANALYZÁTORŮ A TY PŘEDALY PŘÍKAZY K SYNTETIZACI NEJVHODNĚJŠÍ SMĚSI ANTIBIOTIK. VŠECHNO BĚŽNÁ AUTOMATIKA.

A KDE JSI TO DĚLAL?

TO JE TO - DOMA. PŘIŠEL JSEM Z DOBY, KTERÁ NASTANE ZA TISÍC LET. JSEM HISTORIK, JEN PROTO S TEBOU MOHU TAKTO MLUVIT - U NÁS TO UŽ NIKDO NEDOKÁŽE, STELEPATIE JE TO PROSTŠÍ A ZABRAŇI SE MNOHA NEDOROZUMĚNÍM. JAKO HISTORIK JSEM SE CHTĚL PŘESVĚDČIT, JAK JE TO S FAUSTOVSKOU HISTORIÍ.

S FAUSTOVSKOU HISTORIÍ?

ANO, JE TO LEGENDA OPŘEDENÁ TAJEMSTVÍM, I FILOSOFOVÉ SI LÁMALI HLAVY, CO SE ZA TOU POVĚSTÍ SKRÝVÁ - SNAD NÁVŠTĚVNÍCI Z CIZÍCH PLANET?

NEDÁVNO MŮJ PŘÍTEL PŘIŠEL NA PRINCIP POHYBU V ČASE. UMLUVIL JSEM HO, ABYCH MOHL JEHO OBJEV VYZKOUŠET JÁ. O PRINCIPU CESTY VÍM ALE JEN TO, ŽE K AKTIVACI JE TŘEBA MÁLE MNOŽSTVÍ RTUTI.

RTUTI?

ANO, ALE ZAPOMĚL JSEM SI PŘESNĚ ODMĚŘENÉ DÁVKY V AMPULÍCH DOMA. TAKŽE TADY TEĎ SEDÍM V TĚ VAŠÍ TMAŘSKÉ DOBĚ JAKO VĚZEŇ.

NU, MOŽNÁ ŽE JE TMAŘSKÁ, ALE O RTUŤ NOUZI NEMÁM. LÉČÍM S NI FRANCOUZSKOU NEMOC.

STÍH VYTÁHL TROCHU SE MU TRÁSLY RUCE, SNAD NERVOZITOU NEBO VÍNEM, KTERÉ VYPIL. DOLIL RTUŤ A STISKL PĚRO.

FAUST STÁL JAKO OMRAČENÝ. TROCHU SE POTÁCEL PO DVOU LAHVÍCH MOSELSKÉHO - TOHLE HO VŠAK PROBUDILO...

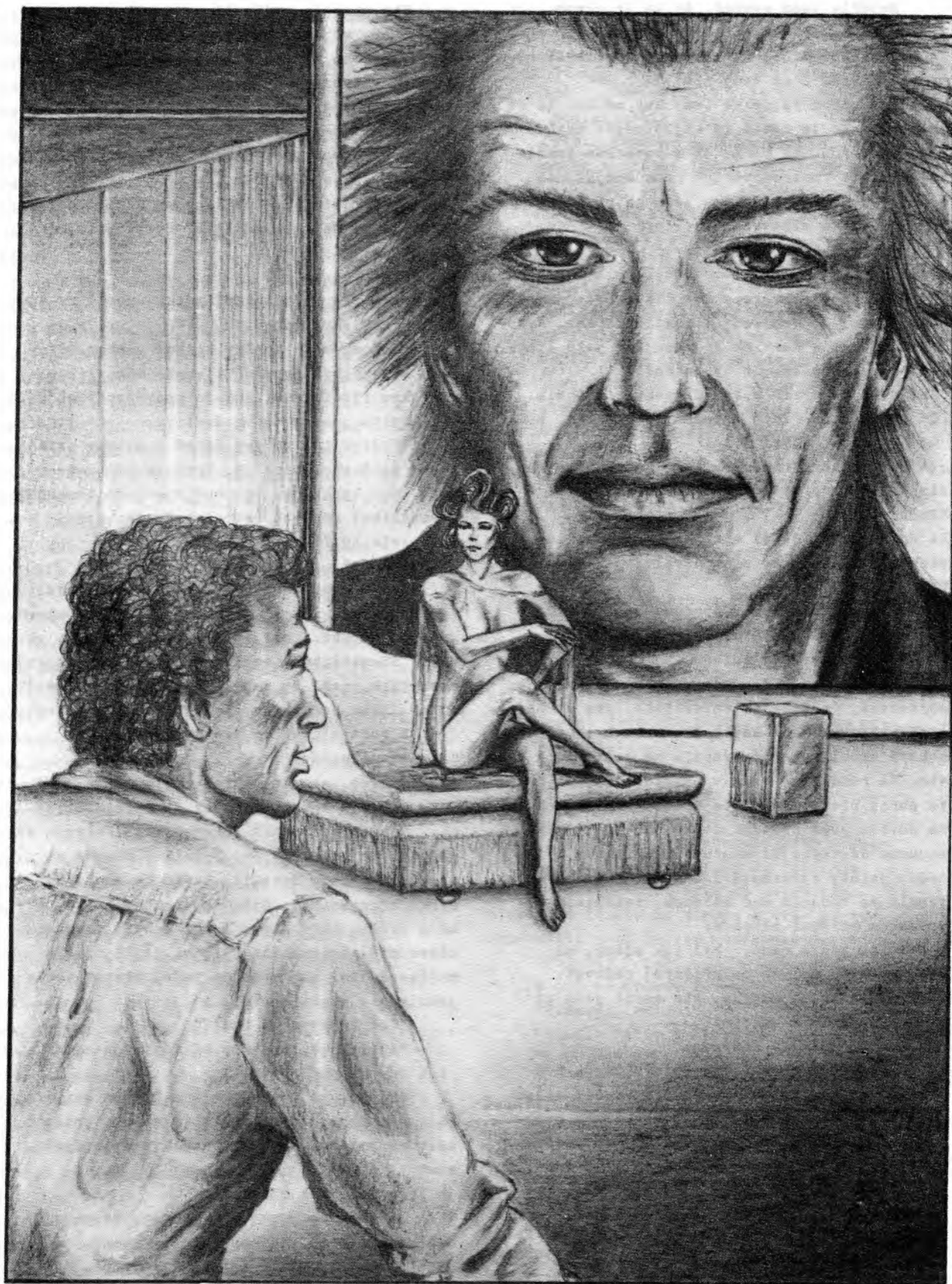

FAUST SE VRHL ZA STÍNEM. ZDÁLKY K NĚMU DOLEHL RACHOT ŘÍČÍ SE ZDI. PAK ZTRATIL VĚDOMÍ...

NENÍ ZNÁMO, JAK TO S OBĚMA POUTNÍKY DOPADLO. JISTĚ ALE JE, ŽE PROMILE ALKOHOLU U OBOU ZNAČNĚ PŘEVYŠOVALO NORMU. JESTLIŽE OBA PO PROBUZENÍ TRVALI NA TOM, KDO JSOU A ODKUD, NENÍ TĚŽKÉ UHODNOUT, KAM SE DOSTALI. S NEJVĚTŠÍ PRAVDĚPODOBNOSTÍ MAJÍ TEĎ V BOHNICÍCH O JEDNOHO FAUSTA A JEDNOHO MEFISTOFELA VÍČ. TEN DRUHÝ SE ASI SHÁNÍ PO SVĚ KRABÍČCE A ODMĚRCE RTUTI - INU BLÁŽNI MAJÍ RŮZNÉ NĀPADY. SOUKROMĚ POCHYBUJI, ŽE BY KDY MĚLI NADĚJI NA UZDRAVENÍ.

KONEC

C.B.K.

Nejdřív jsem myslel, že to je jenom trik, ale na to se tvářil dost vážně. Že mě nemohou mít v kartotéce, jsem věděl na-
prsto jistě. O co tedy šlo?

Měl snad někdo zájem na tom, aby mě šoupli do cvokárny? To je totiž ta nejběžnější metoda a mnohá vládnoucí klika ji s úspěchem používala, je to nesrovnatelně pohodlnější než někoho odsoudit. Ale komu já mohu překážet?

"Co jste vlastně zjistila?"

Jim Fat četl z kartičky:

"Vaše otisky jsou registrovány. Jste Terr Vann, narodil jste se v roce dva tisíce sto devadesát osm, je vám tedy třicet šest let. Narodil jste se v Narviku a pracujete jako lingvista v Terrallu. Co vy na to?"

"Že je to nesmysl, o tom člověku nic nevím. Co na to mohu říct? Vypadám snad na to, že mi je třicet čtyři let?!"

Jim Fat pokrčil rameny a Anit se na něho podívala. Pak se otočila ke zdi a řekla:

"Inform."

Ze zdi vyjela jakási skříňka, tichým melodickým barytonem se z ní ozvalo:

"Na příjmu."

"Zjistěte mi pravděpodobnost výskytu shodných otisků prstů."

"Prosím," odpověděl inform.

Ukázalo se, že přední strana skříňky je obrazovka, protože se rozsvítila, jen slabě, a objevil se na ní nápis "reduk". Z toho jsem moudrý nebyl, ale překvapila mě ještě jiná věc. Na rozdíl od vida v helikoptéře byl tento obraz plastický. A to dokonale plastický. Na chvíli jsem podlehl dojmu, že jde o jakési okno do vedlejší místnosti. Písmena byla bílá, jakoby vyříznutá z nějaké destičky a visela ve vzduchu nad zelenou, zvláštním způsobem porézní plochou.

Pocit, že jde o okno, byl tak silný, až jsem vstal a šel se na přístroj podívat blíž. Byla to obrazovka, ale musel jsem si to skoro násilím uvědomit.

Ozval se hlas informu:

"Pravděpodobnost, že se vyskytnou dva stejné otisky prstů je jedna ku šesti milionům. Pravděpodobnost, že se vyskytnou dva stejné otisky dlaní je jedna ku sto osmdesáti miliardám. Konec."

Průběžně s tím, jak inform pronášel jednotlivá data, na obrazovce naskakovala adekvátní písmena a čísla, která tam po několik sekund setrvávala.

"Konec," řekla Anita.

Inform zhasl a zmizel ve zdi.

Oba se zase podívali na mne.

"Máte výborné herecké nadání," řekl Jim Fat, "já jsem už viděl lecjakou simulaci, ale takhle přirozeně hrané reakce, dotažené do nejmenších detailů, jsem dosud neviděl."

Díval jsem se mu do očí: "Četl jste Bradburyho Marťanskou kroniku?"

"Nečetl, co je s ní?"

"Nic, když jste ji nečetl, nemá význam o tom mluvit. Co se mnou uděláte? Považujete mě za cvoka?"

"Za co?"

"Za cvoka. To je slangový výraz. Myslí se tím psychiatrický případ."

"Ani moc ne, máte vcelku klidné reakce. Ale buď můžete být podvodník, nebo může jít o nějakou fixní ideu, což je pravděpodobnější."

Ještě jsem se nevzdával:

"Podívejte, na ten nápad s otisky prstů jsem přišel vlastně já. Kdybych byl podvodník, asi bych něco podobně hloupého nenavrhl, nemyslíte? Kdybych byl opravdu ten, ten - no, jak jste to říkal?"

"Terr Vann."

"Přirozeně - kdybych byl Terr Vann, musela mě tahle záležitost prozradit. A místo abych vás na to upozornil, spíše bych koukal, jak se z identifikace vyvléknout - a o nějakých otiscích prstů by nebyla řeč! Nezdá se vám?"

"Třeba jste počítal s tím, že vám budeme věřit a kontrolu vůbec neprovedeme."

"Ale to je nesmysl!"

"Dost možná, ale to je teď vedlejší."

Už jsem dostával vztek, a pořádný.

Jenže jsem musel argumentovat fakty a ne pocity. Nejsem táborový řečník a nemohu si rozsáhlé výlevy dovolit. Nešlo tu o sliby, nýbrž argumentaci. Ovšemže, snadno se to řekne a trochu hůře provede. Už nebyli ochotni vůbec nic poslouchat. Bylo mi jasné, že je nepřesvědčím. Aby hrom do toho, přesně tohle jsem vůbec nepotřeboval.

"Tak co se mnou bude?"

"Zatím nic, necháme si vás tady dva tři dny na pozorování."

Chlape, za dva a půl dne Kronex zmizí a já v něm chci sedět. Prozatím se mi tenhle svět nezamlouvá natolik, abych tady hodlal zůstat.

Jenže - jak z toho?

Jediné, co jsem věděl, bylo, že nemohu udělat právě tu jedinou věc, po které jsem nejvíce toužil, totiž vstát a jít pryč. Upřímně vzato, nebylo to tak docela jediné přání. Moc se mi chtělo bacit Fata do té jeho žabí

tlamy a roztrhnout mu ji někam do půl pasu. Jim Fat neseděl tak daleko, abych alespoň své druhé toužebné přání nemohl vyplnit, ale rozmyslel jsem si to. Situace se mi jeví tak, že budu skoro určitě pod nějakou kontrolou. Je nanejvýš pravděpodobné, že kdybych se začal sápat po Fatovi, přiběhli by tři čtyři ramenáci, kterým bych mohl stoje na štokrdle-ti klidně holiť bradu, a ti by mě zmlátili jako psa. Takže s tím bitím radši zatím počkáme.

Já vím, uhodit někoho není žádný rozumný argument, a upřímně vzato nerad takovou metodu používám, ale jsou životní situace, kdy to jinak prostě nejde. Nevím, jak to vypadá v tříadvacátém století, ale jestliže mají ještě policii, tak ji budou mít proto, že se asi pořád vyskytují ostří hoši. Pokud ovšem není jen dopravní policie a největším přečinem, kromě bouračky autem, není fixlování v biliáru. Jestli ho ale ještě vůbec hrají.

Co tedy podniknout?

Koukal jsem, jak to vlastně chodí s dveřmi, či spíš jak se prochází dveřmi, ale nebyl jsem z toho pranic moudrý. Anit několikrát klidně prošla zdí a vždy ve stejném místě. Čili, tam asi budou dveře. Ale bohužel jsem nevěděl, jak je najít. Nebylo totiž vidět zeď, vlastně lépe řečeno - stěna nesla žádné viditelné stopy, žádné škvíry, nic. Dokonce ani nějaké znamení, světýlko nebo tak. Jak hergot poznají, kde ty dveře jsou? Vždyť ani podlaha v těch místech nebyla nijak víc ošlapaná.

Anit a Jim Fat odešli, mlčky a bez pozdravu. Buď už se to nenosí, nebo jsem jim prostě nestál za to. Ben Bar alespoň říkal baj. To mohl být při trošce dobré vůle pozdrav. I když zase, on to je asi také fajn-prima hoch, když na mě poštlal tyhle experty.

Chvilku jsem byl sám a pak vešli dva hromotluci. Byli skoro tak vysocí jako já a moc chytře nevypadali.

"Tak dem!" řekl jeden.

Vzal mě dost neurvale za loket a tlačil mě ven. Loket jsem mu vyškubl ze sevření.

"Nesahej na mě," dodal jsem pro jistotu, aby to snáze pochopil.

"Chceš na hubu, hošánku?" zařval na mne druhý.

Jejich kabinetní rabijátství ohromně kontrastovalo s Fatovou cukerínovou zdvořilostí. Ale podobné hulvátství jsem znal. Za dvě stě padesát let se ani trochu nezměnilo. Vyšli jsme na chodbu s pohyblivou

podlahou, která teď jela opačným směrem. Budiž.

Sjeli jsme výtahem dolů tak maximálně o čtyři podlaží, víc určitě ne.

Ocitli jsme se opět na chodbě, tentokrát ale docela normální. Když jsme byli asi v jedné třetině, vyklouzla mi náhle z ruky kartička s mým IQ, kterou mi dal Jim Fat. Jak jsem se pro ni sehnul, strčil do mne jeden z těch chlapečků kolénem. Nevím, proč ke mně pociťovali takovou averzi, ale zřejmě to bylo běžné. Fakt je, že mě to poněkud dožralo. Měl jsem už chvíli vztek, a tohle byl impuls.

Udělal jsem otáčku na patě pravé nohy a malíkovou hranou levé ruky jsem ho Źal do předloktí. Byla to špatná rána. Moje chyba. Muselo ho to bolet, ale neochromilo mu to ruku. Škoda.

Jenže to už mě ten druhý držel. Vzal mě ze zadu za ruce a pěkně si mě podal. Srazil mi lokty k sobě a svíral je pevně jako svěrák. Měl v prstech ohromnou sílu. Držel mě dobře, trochu hůř už se ale postavil. Proto vyfasoval patičkou ránu do kotníku, zaskučení si neodpustil, ale sevření nepovolil. Jen si jinak stoupnul.

To mám z toho, že nechci vypadat jako profesionální rváč. Kdybych ho nabral pořádně, mohl jsem být volný. Teď už se nedalo nic dělat.

"To je ale svině," řekl první.

Přikolébá se přede mne, měl brunátný, nasupený obličej. Krví podlité oči neměl. Byly chladné jako čepel. Měl je přivřené. Díval se mi zblízka do obličeje. Potom mi dal facku. Byla to dobrá rána, hlavou mi škusblo na stranu a tvář mě začala pálit jako politá rozžhaveným olejem.

"Poděkuj," řekl.

A dal mi druhou facku.

"Poděkuj, svině!"

Přidal třetí. V hlavě mi začalo hučet.

"Děkuju," řekl jsem.

Chvilku na mne nasupeně koukal. Pak se otočil na svého komplice.

"Pojď, ať to máme z krku."

Ten druhý mě strčil dopředu, až jsem zavrávorál.

"Už to nezkoušej, nebo dostaneš víc."

Šli oba za mnou. Chodba se rozdvjovala.

"Doprava."

Šel jsem udaným směrem a asi po třiceti krocích na mě houkli: "Stůj!"

Po levé straně jsem měl jakési dveře ne-

bo okno, asi dva metry široký, poloprůsvitný pás od země až ke stropu. Spíše dveře, za nimi byla jakási malá místnostka, na jejíž zadní stěně byl připevněn regál.

Na zdi vedle dveří byly dva knoflíky - bílý a černý.

Sáhl jsem si na poloprůsvitnou hmotu - sklo to nebylo. Byla pružná a drsná. Jeden z dvojice došel ke knoflíkům a stiskl bílý. Průsvitná stěna vyjela hbitě nahoru. Pak mě vzal za rameno a vtlačil dovnitř. Nebránil jsem se. Druhý zůstal venku u těch knoflíků.

"Kolik měříš?" zeptal se ten, co byl se mnou.

Řekl jsem mu to.

Jel očima po regálu, ve kterém byly srovnány krabičky, veliké asi jako cihla a všechny absolutně stejné. Vybral jednu, dal mi ji do ruky.

"Pohni!"

Krabička byla lehká, jako by byla z papíru a prázdná. Dal jsem si ji pod paži.

Když jsme vyšli ven, první stiskl černý knoflík a stěna zase sjela dolů. O pár metrů dál byly další poloprůhledné dveře. Procedura se opakovala naprosto stejně. První zmáčkl bílé tlačítko a čekal u něj. Vrátný. Prima. Druhý mě vtáhl dovnitř, kde byly v policích uloženy pro změnu červené válce, velké asi jako sprej na vlasy, ale na konci měly drobnou tyčinku.

"Jaký máš stimuly?" zeptal se.

Nevěděl jsem, o co jde, ale nechtěl jsem se na nic ptát, a tak jsem raději mlčel. Pokrčil lhostejně rameny, sáhl do regálu a podal mi jeden váleček. Potom vyšel se mnou ven a vrátný zase zavřel.

O pár metrů dál se situace opakovala potřetí. Šel jsem jako beránek, ale koukal jsem jako ďas.

Uvnitř místnosti se mě tentokrát na nic neptal a nadělil mi zase nějakou krabičku.

Teď přišla moje chvíle.

Okamžitě jsem krabičku strčil do kapsy, pokorně jsem se obrátil a vracel se zpět na chodbu, jenže po třech krocích, přesně v nášlapovém okamžiku, jsem se obrátil, zvedl pravé koleno až k prsům a kopl plochým chodidlem.

Pravou nohou jsem to uměl lépe než leváčkou, tentokrát to byla dobrá rána. Zasáhl jsem ho přesně doprostřed prsou, do hrudní kosti. Jenom hekl, jako by dostal ránu parním beranidlem. Odletěl přes celou místnost a zapasoval se mezi regály. Shora na něj začaly

padat krabičky.

To už se na mne hrnul ten druhý. Šel po mně direktem rovným jako pravítko a silným jako rána polního děla. Ale byl na svoji výšku trochu moc sádelnatý. Stačil jsem se otočit o devadesát stupňů a za tu vystrčenou ruku jsem mu malinko zatáhl. Ne moc. Stačilo to k tomu, aby ztratil těžiště a předklonil se. Dostal ránu za ucho. Už jsem se nebál dát do ní sílu. Děkovat mi nemusel. Taký na to neměl čas, protože šel k zemi dost rychle. Křápl hlavou o zem víc, než jsem si myslel. No co. Zůstal ležet, jen zaheknul.

Ten první se mezi tím trochu vzpamatoval, a když viděl, co jsem provedl s vrátným, hodlal mě srovnat se zemí. Funěl jako rozzuřený bizon a dusal ke mně s křehkým půvabem parního válce. Stačil jsem v rychlosti uskočit těch pár metrů ke stěně chodby.

Hnal se za mnou systémem hlava nehlava, takže když jsem mu těsně u zdi uhnul, krásně se na ni nalepil. Bohužel ne tolik, jak jsem očekával. Skočil mi oběma rukama po krku a strčil do mě směrem ke skladu.

Udělal jsem to, co nejméně očekával. Povolil jsem směru jeho tlaku a naopak jsem si oběma rukama přidržel jeho ruce na krku. Když napnete svaly na šíji, dá se to chvíli vydržet.

A potom jsem se skácel nazad.

Sečtete si rychlost, kterou do mne vrazil, a mých třidevadesát kilo a vyjde vám síla, která ho strhla k zemi. Navíc to nečekal, protože si myslel, že s ním budu cloumat. Takže se kácel na mne a já jsem stačil dostat nohu mezi sebe a jeho břicho, zhoupil jsem se na nahrbených zádech, a když byl nade mnou, kousek za těžištěm, vystřelil jsem nohou, co jsem měl sílu.

Katapultovalo ho to jako skokanské prkno. Přeletěl mi přes hlavu a rozplácl se na zemi v té skladové místnosti.

Na černý knoflík jsem uhodil pěstí, opravdu se to nedalo nazvat stisknutím, ale černý knoflík to vydržel a skleněná stěna, co nebyla skleněná, začala sjíždět dolů. Zdálo se mi to pomalé, jako v rozfázovaném filmu.

V posledním okamžiku jsem si všiml, že ten, co jsem ho nabral nohama, se rozplácl tak nešikovně, že mu kus nohy koukal ven, přes místo, kde se měly setkat s podlahou ty podivné dveře. Nevěděl jsem, jestli mu nohu třeba nerozmačkají, a tak jsem mu do ní chtěl kopnout, aby ji vtáhl dovnitř, ale bylo už pozdě, stěna sjížděla rychle k zemi.

Nohu mu to nakonec nepřiskříplo. Dveře se sice uzavřely až k podlaze, ale nohu mu objely, prostě stěna byla zavřená, pouze noha mu od kotníku koukala ven, jako by ji měl prostrčenou nějakým přesně vyprofilovaným otvorem. Začal s ní cukat, ale stěna ji držela pevně. Vypadalo to legračně, uprostřed stěny trčela ven noha, která sebou prudce škubala. Musel jsem se nahlas zasmát. Škoda, že ta stěna nebyla průhledná víc, protože obličej, které tam vevnitř dělal, určitě stály zate.

No, žádná otevírací tlačítka uvnitř nemáte, takže si budete muset počkat, až půjde někdo kolem a všimne si vás, protože ani žádný zvuk ven, skrze dveře neprotrikne.

Díky té noze si jich všimnou docela určitě. Snad už budu daleko.

Musel jsem se na pár sekund opřít, abych popadl dech. Zpátky se mi nechtělo, a tak jsem pokračoval vpřed. Za pár minut jsem si začal myslet, že tenhle barák se musí skládat jenom z chodeb, protože ať jsem se dal kamkoliv, všude byly jenom samé chodby, všelijak se stýkaly a větvily, hrůza, ale problém byl v tom, že jsem neuměl poznat dveře. Neměl jsem tušení, kde vlastně jsem, a tak jsem to zkusil jinak.

Všiml jsem si, že Anit prostě šla proti zdi a ta se před ní roztoupila. Zkusil jsem ji napodobit, prostě jsem běžel těsně vedle zdi. A skutečně se najednou dveře otevřely, samozřejmě jsem je přeběhl, ale vrátil jsem se, vběhl dovnitř jak hrom a vypálil ven ještě rychleji. Byly to toalety.

Potom se mi podařilo vběhnout na další chodbu, to byla ta pojízdná, podlaha se pohybovala, jenže opačným směrem než jsem chtěl já.

Pokud jsem si všimnul, všechny věci ovládali tím, že jim něco poručili. A tak, aniž jsem se při tom zbavil dojmu, že vypadám jako pitomec, hlasitě jsem zavelil: "Stát!"

Samozřejmě se nedělo nic. Chvilí jsem vesele uháněl i s podlahou a vykřikoval nahlas různé povely, jako zastavit, stop, změnit směr a podobné, musel jsem přitom vypadat náramně inteligentně, ale nikdo u toho naštěstí nebyl. Což bylo svým způsobem zajímavé, že jsem za celou dobu nikoho nepotkal.

Stále jsem měl zřejmý dojem, že výťah je přesně na opačné straně, než kam mě vezla podlaha, a tak jsem o tom chvilku dumal. Najednou jsem uslyšel ze směru jízdy nějaký hluk. Rozeběhl jsem se raději na

opačnou stranu. Podlaha naštěstí nejela moc rychle, a tak jsem se přece jen dostal kus dál.

Najednou však ta pojízdná podlaha skončila a dál pokračovala normální, nepohyblivá chodba, která se rozdělovala na dvě strany. A jak jsem byl rozběhnutý na té ujíždějící podlaze, s pevnou půdou pod nohama jsem nabral podstatně větší rychlost, až jsem zavravoral a hodilo mě to proti stěně. Napráhl jsem před sebe ruku, abych se zachytil, ale stěna se roztoupila. Dveře.

Vletěl jsem dovnitř jako splašené polevce, stačil jsem taktak zabrzdit, abych neupadl.

Ocitl jsem se v něčem, co připomínalo salónek. Uprostřed seděla v prostorném lehátku, které barvou i strukturou napodobovalo ztuhlou mořskou pěnu, žena. Měla na sobě dokonale průhledný závoj, a vlastnila tak báječné proporce, že to na mne bylo skoro příliš. Na hlavě měla fantazii šíleného kadeřníka. Vlasy, obočí a rty měla sytě modré. Údivem otevřela doširoka oči. Nemohlo jí být víc než dvacet let.

Přímo uprostřed stěny, naproti sedící ženě, pokračovala místnost polozřetelou chodbou. Najednou se v ní objevil muž. Podíval se na nás, škubl hlavou a rozeběhl se k nám. Sedící kráska jej neviděla, protože se dívala na mne. Když muž doběhl asi tak dva metry od kraje salóнку, prudce se zastavil a jediným obrátným pohybem vytrhnul z podpažního pouzdra něco, co až příliš nápadně připomínalo pistoli.

To už jsem sebou hodil na zem a na ženu stačil alespoň zařvat "Pozor!"

Muž bleskem otočil pistoli na mne a téměř bez míření vystřelil.

Výstřel zaburácel v salóнку překvapující silou. Nezasáhl mě, ale přesto se na mužově tváři objevil spokojený úsměv. Žena se nahlas rozesmála. Obličej střelce se začal přibližovat a zvětšovat, až zaplnil celé průčelí chodby. Vyjeveně jsem zíral.

"To je telestěna," zasmála se znovu žena.

Mužův obličej zmizel a objevila se jakási utíkající dvojice na nábreží.

Zhnusen jsem vstal. Byla to plastická televize. Obrazovka byla velká jako polovina protější stěny.

"To je telestěna, snad jste se nepolekal?" zlehka vstala. Měla vyzývavý hlas a také ňadra.

"Kdepak, to já si jen tak hraju," odpověděl jsem.

Šla ke mně.

"Kudy se dostanu ven?"

"Na který lop?"

Milá holka, to bych musel vědět, co je lop.

"Co nejkratší cestou!"

"Tudy," ukázala na jednu z bočních stěn. Pobaveně se na mě dívala.

Rozešel jsem proti stěně. Poslušně se přede mnou roztoupila. Byla tam krátká spojovací chodba.

Jen jsem vyšel ven, stěna za mnou se zase neslyšně zavřela. Opatrně jsem se blížil k protější zdi. Když jsem byl od ní vzdálen už jen pár kroků, začala se pomalu rozestupovat. Byl jsem v podobném salónku jako před chvílí. Na čelní stěně byla zase chodba, přibíhal po ní muž. Tak tohle už neberu, na to jsem naletěl před pár vteřinami. Šel jsem klidně přes místnost, protože jsem si říkal, že by tam mohly být dveře.

Muž z obrazovky se zastavil a vytáhl z kapsy bílou bachratou pistoli. Přece jen mě to zarazilo. Výjev byl příliš reálný, obraz dokonale plastický, působil dojmem naprosté reality. Muž beze spěchu zamířil a vystřelil. Ozvalo se jen slabé sykové zahučení. Ucítil jsem na stěně tupý úder a palčivé bodnutí. Muž vykročil do pokoje.

Trošku pozdě jsem si uvědomil, že to přece jenom asi nebyla obrazovka. Podíval jsem se na nohu. Měl jsem v ní zabodnutou jehlu s nevelkou žlutou kuličkou na konci. Najednou jsem pocítil horko na chodidlech, na zadní části patra a pak i v dlaních. Svaly mě přestaly poslouchat, jako by to ani nebylo moje tělo, vědomí jsem měl naprosto jasné, ale pomalu, aniž jsem proti tomu mohl cokoliv udělat, jsem se sesunul na podlahu. Muž došel ke mně a ušklíbl se.

Byl to jeden z nejméně příjemných pocitů, jaké jsem kdy zažil. Kdybych upadl do bezvědomí, kdyby mě uspali, to by nakonec ještě ušlo, ale tohle bylo něco úplně jiného. Byl jsem zcela při smyslech, viděl jsem, slyšel, všechno naprosto normálně, cítil jsem, hmat byl dokonce snad o něco málo vnímavější než obvykle, jen svaly mě neposlouchaly.. Nemohl jsem hnout rukou, nohou, ani ústy, jen dýchat jsem mohl naprosto normálně. Byl to pocit dokonalé bezmocnosti, tak dokonalé, že mi bylo až do breku. Mimino nemohlo být bezmocnější než já.

Zavolali nemocniční vozík, ten přijel a

sám mě naložil.

Sešlo se kolem mne pár lidiček, dokonce se na mne přišla podívat ta modrooká krasavice odvedle a pohybovala se ve svém všeodhalujícím oblečení mezi muži naprosto normálně. Když mě uložili v jednom pokojíku, pro změnu to byl pokoj barvy zlaté - ale také bez oken - , všichni odešli.

Ležel jsem chvilku sám a tupě zíral do stropu. Co taky dělat jiného, ani očima jsem pohnout nemohl. A tak jsem ležel a přemýšlel, kolik je asi hodin. Bylo určitě odpoledne a do návratu Kronexu chybělo tak dva a půl dne. Za tu dobu se toho může stát hodně. Věřil jsem, že mě v tomhle stavu nenechají moc dlouho, a i když jsem neznal mravy a etiku třináctého století, tak jsem doufal, že si mě do lihu naložit nechtějí. Uslyšel jsem, že někdo přichází. Naštěstí to nebyl ani vrátný, ani nikdo jiný z těch bouchačů. Byl to Jim Fat.

Zavelel křeslu, které elegantně připlulo, a posadil se proti mně. A začal mi domlouvat.

Tedy, řečí měl jak Palacký. Učinná nevolnost. Tou svou zdvořilostně korektní metodou mi šel pěkně na nervy, hrčel, hučel a bublal jak voda pod splavem. Pochopitelně na jediné téma, že násilí a brutalita jsou proti lidskému poslání a že mám být hodný a nezlobit je a že oni se o mě postarají, a že to všechno přejde a já se z toho dostanu. Pak se mě také ptal, jestli mi není divné, že se takhle chovám a chtěl vědět ještě hromadu věcí a přitom, mezek, věděl, že nemůžu ani mrknout, protože do mě napumpovali kdovíjakou jedovatinu. On vlastně ani žádnou odpověď nechtěl, pořád jen mlel dokola.

Trvalo to hezkou chvílí, a já jsem neměl ani možnost obrátit oči v sloup. Naštěstí má všechno svůj konec, takže i Fat udělal přítrž svému bublání. Houkl si na stolek, který úslužně přijuchal, a řekl mi, že mi píchne injekci, abych se dostal z oblouzení, ve kterém jsem byl. Neviděl jsem moc dobře, co kutí, protože jsem sice měl hlavu trochu na stranu, ale byl už dost mimo zorné pole.

Pak přišel, v ruce hranatou mašinku s gumovou přísavkou na konci. Vzal mě za ruku a přísavku mi přiložil na předloktí. Podvědomě jsem očekával vpich, ale žádné bodnutí se nekonalo, je to zalechtalo. Asi cpou ty preparáty do svalů ultrazvukem nebo něčím takovým.

Chvilí se nic nedělo, pořád jsem byl jako mimino, ale potom mě postupně začaly brnět ruce, nohy, jako když si je přeseďte, potom celé tělo. Naštěstí to netrvalo moc dlouho.

Když jsem se vzpamatoval, sdělil mi Fat, že dostanu jídlo, ale nejdřív že mě musí vyšetřit. Zarputile jsem mlčel, ne snad ze vzteku, ten jsem sice měl, ale hlavně proto, že jsem nevěděl co mu říct. A byl mi protivný. Berte to, jak chcete, ale koneckonců je fakt, že sám byl sice zdvořilý, ale poslal na mne ty dva hulváty. Jsou to jeho podřízení a jen těžko by mi vysvětloval, že nic neví o tom, jací to jsou rabiáti. Dělat se sám hezkej a raubírnu přenechat někomu druhému, to už se praktikuje taky pár století ne-li tisíciletí a je to pořád stejná sprostárna. Nakonec jsem to takhle na Jima vysypal, ale on to mistrně zahrál do autu. Že muselo dojít k politováníhodnému omylu, že jsem se patrně choval agresivně a tak, nakonec už jsem ho ani neposlouchal, protože to stejně nemělo valnou cenu.

Mezitím mě vyšetřoval - já jsem byl zvědavý, jestli na mne vytáhne fonendoskop nebo něco takového, ale proběhlo to jinak. Samá elektronika, nalepil na mne pomocí přísavky všelijaká elektrická hejblátka, skřípnul mi ušní boltec do měkkých kleštíček, obandážoval mi ruku a nohu, prostě příprava trvala déle, než samotné vyšetřování; to potom jen zapnul všechny mašinky, asi za půl minuty mi řekl - nedýchat, a dýchat zhluboka - a bylo to.

Než ze mne všechno posundával, vstříclo mu to do ruky bledě zelený váleček. Byl to svitek nějaké pásky asi osm centimetrů široké a Jim Fat si ji na stolek pomalu převíjel z jedné strany na druhou a pečlivě ji prohlížel.

Zatímco jsem se oblékal a koukal se na něj, dostal jsem nápad. Nebyl nejhorší, ale nemohl jsem se s ním vytasit hned. Chtěl jsem si to trochu promyslet.

Jim Fat doštudoval výsledky vyšetření.

"Máte obdivuhodné zdraví. Už dlouho jsem něco takového neviděl."

"Můžete se podívat ještě jednou." Na méně chabou poznámku jsem se nezmohl.

"Budete mi muset dát příležitost. Myslím, že léčení vašich fixních představ nebude trvat déle než několik dní."

"Nepřichází v úvahu," ujistil jsem ho vše.

Podíval se na mě vyčítavě. Potom vyčáral povel z díla další obrodu, byl to zase

jezdící stolek s nějakou obrazovkou, a postavil ho přede mne.

"To je fonoskript, nadiktujte mu prosím svoje stimuly, ať je můžeme zafixovat do vaší diety."

Obrazovka fonoskriptu se rozsvítila a objevila se na ní zase ta jakoby vyřezávaná písmena. Bylo tam napsáno - "srdce". Koukal jsem jako výr a snažil jsem se jako výr nevypadat.

"Co s tím mám dělat?"

"To je přece fonoskript," opakoval trpělivě, "nadiktujte mu svoje stimuly."

"Hergot, pochopte, že i když si myslíte, že jsem cvek, já tuhle věcíčku vidím poprvé!"

Kývi hlavou.

"Dobře. Mluvte tedy nahlas, fonoskript nám запиše, co budete povídat. Je to přístroj, který slouží k přepisu vašeho slova."

"To jsem pochopil, že když se to jmenuje právě takhle, tak že to asi nebude škrábat brambory. Radši mi vysvětlete, co mám do přístroje říkat!"

"Odpovídejte na jeho otázky. Teď se vás ptá, jaké stimuly používáte na srdce."

"Počkejte chvíli. Co jsou to stimuly?"

"Přece preparáty k povzbuzení nějaké činnosti." "Léky?"

"Léky ne, léky používáte při nemocích, já myslím stimuly, čili preparáty, které umožňují správnou činnost toho kterého orgánu."

"Myslíte jako, co používám proto, aby mi pracovalo srdce?"

"No jistě."

Trochu se mi z toho zatočila hlava.

Musel jsem se ještě jednou zeptat:

"To tedy jsou léky, tedy preparáty, které umožňují, aby nějaký tělesný orgán pracoval?"

"Čemu se divíte?" zeptal se vyjeveně Jim Fat, "víte přece stejně dobře jako já, že téměř žádný orgán v těle není schopen pracovat sám, že musí dostávat stimuly."

Zalapal jsem po vzduchu: "Vy tvrdíte, že aby vám tlouklo srdce, tak musíte brát stimuly?"

"No jistě, to je přece samozřejmé."

"A chcete říct, že je užívají všichni? Celé lidstvo?"

"Samozřejmě. Čas od času sice nějaká klinika ohlásí, že se našel jedinec, který má činnost nějakého orgánu - třeba tvorbu krvinek v kostní dřeni - autotiotickou, samostatnou, že k tomu nepotřebuje stimuly, a přesto se mu krvinky vyrábí samy, ale to jsou skutečně vzácné případy. Jestli snad náhodou v přípa-

dě vašeho srdce tomu tak je, a pracuje samo, tak je to ohromná výjimka, v tom případě ohlaste fonoskriptu nulu a nadiktujte mu ostatní stimuly..."

"To chcete říct, že kdyby neexistovaly stimuly, tak by lidstvo vyhynulo?"

"Jistě, to je přece naprosto samozřejmé. Bez stimulů by nemohl existovat žádný život, jako by nemohl existovat bez vody, bez tepla, bez jídla. To přece vědí už žáci první třídy."

Chvilku se na mě vyčítavě díval.

"Dobře," řekl jsem mu, "chápu."

Pak jsem se obrátil k fonoskriptu a řekl jsem:

"Srdce - nula."

Na obrazovce se okamžitě objevil nápis -

"Krevní řečiště."

Tak jsem opakoval nahlas:

"Krevní řečiště - nula."

Na obrazovce naskočilo: "Krevní vazba na kyslík."

"Krevní vazba na kyslík - nula."

Jim Fat povytáhl obočí.

Opakoval jsem podle toho, co vždy naskočilo na obrazovce.

"Vazba tuku v krvi - nula."

"Vazba glukózy v krvi - nula."

"Vazba cukrů v ..."

To už jsem nedokončil, protože mě Jim Fat přerušil:

"Tak dost, takhle to nejde!"

"Proč by to nešlo?" ptám se, ačkoliv jsem přesně věděl, co má na mysli.

"Tohle opravdu nejde, přece nechcete, abychom vám dělali komplexní laboratorní rozbor. Když nám sám neřeknete svoje stimuly, tak se zbytečně zdržíme."

Chvilku na mě vyčítavě hleděl.

"Nechte toho, Terr Vann, vraťte fonoskript na začátek a vezměte to znovu a tentokrát pořádně."

"To je zbytečné, Fate. Já nelžu. Pochopte už jednou, že nejsem Terr Vann, ale Jan Hrza. A žádné stimuly nepotřebuju. Všechno to, co vy tady potřebujete stimulovat, mi pracuje docela samo. Chápete, úplně samo."

Díval se na mě pořád stejným pohledem.

"To je hloupost."

"Ale není," směji se mu do očí. "Poslouchejte - bum-bum, bum-bum, tlučé mi srdce, normálně bez stimulů."

"Ale..."

"Přece si nemyslíte, že jsem ochoten jako Terr Vann zapřít svoje stimuly a raději

zemřít. Houbelec. Já jsem Hrza a žádný stimuly nepotřebuju. Pochopte, že v době, odkud přicházím, nic takového nebylo, vlastně bylo, ale jako léky pro nemocné lidi. Ostatní nic takového nepotřebovali."

"Přece nechcete tvrdit, že můžete žít bez stimulů."

"Ale jo, nejen tvrdit, můžete si mě vyšetřit. Říkal jste, že se to dá zjistit komplexní zkouškou. Tak ji udělejte. A budete mít důkaz, že jsem přišel z minulosti. Objektivní důkaz, potvrzený rozbořem."

Ale nevěřil mi. Prostě nebyl schopen pochopit, že by někdo mohl žít bez stimulů.

"Ba ne," řekl po krátkém uvažování.

"S těmi otisky prstů jste to na nás taky jen nahrál. Už vám na to neskočím. Komplexní rozbor vám asi provedeme, ale až později, podle harmonogramu léčení. Teď ne."

Dožral mě.

"Jste zabeďněná pitomá palice. Kebule vymakaná, to si říkáte vědec, vy blbečku?"

Zřetelně jsem ho urazil. Mlčky se otočil a odcházel.

"Hlavo skopová!" zařval jsem za ním.

A ještě než zavřel dveře, jsem zahulákal:

"Mám hlad, od rána jsem nejedl!"

A otráveně jsem se otočil ke zdi.

Život je někdy dost složitý. Jeden z nejtěžších, jak říká klasik. Jim Fat je typická ukázka ortodoxního myšlení. Ale i věci zlé jsou na něco dobré.

Na to moje zařvání "mám hlad" se elegantně pootvěřela zeď a vyjel poslušný stoleček, na kterém bylo vřchovatě naloženo všelijakých talířků a misek. Uhodnout, že je to jídlo, mi nedalo moc práce.

Chvilku jsem se na to díval, protože jsem se v servírování nemohl vyznat. Lžička tam sice byla, ale co s ní dál. Ani jedna věc mi nepřípadala známá. Většinou to byly samé talířky a na nich potraviny uspořádané do krychliček, hranolků, kuliček a jiných geometrických těles.

Seděl jsem nad tím se lžičkou v ruce a uvažoval, do čeho se mám pustit. Nakonec jsem si vybral něco, co vypadalo jako pudink. Jen jsem prořízl vrchní kůrku, začalo mi to na talířku bublat. Jako by se ten pudink vařil, vystupovaly z něj bubliny nějakého plynu, ale byly bez vůně. Podvědomě jsem očekával, že jídlo bude horké, ale ne-

bylo. Vůbec ne. Koukal jsem na ten pudink a nemohl jsem se zbavit dojmu, že do něj zespo- du něco fouká. Zvedl jsem talířek, abych se podíval, jestli tam není nějaká trubička, já vím, že je to blbost, protože sodovka taky pění a nikdo do flašky zrovna nefouká, ale ten pocit byl příliš silný.

Vždyť nakonec to znáte sami. Ještě jsem neviděl člověka, který by dokázal jít kolem klandru, na kterém je napsáno "Pozor - čerstvě natřeno", aby si nesáhl. Zkuste schválně poslat sto lidí kolem takového místa a počítejte, kolikrát si na ten klandr sáhnou. Určitě vám vyjde číslo sto tři, protože jsou lidi, který si sáhnou víckrát. To je obecně platný zákon, který platí na celém světě, a jediný nápis, u kterého to nefunguje je nápis "Vysoké napětí". To je zajímavé, tam si nesáhne nikdo. I když - vlastně - ani tím si nejsem stoprocentně jist. Tím jsem chtěl říct, že do pudinku nic nefou- kalo. Zato chutnal výborně. A vůbec jídlo bylo velice dobré, jenom chutě nedokáží po- psat, protože nepřipomínaly nic, co bych znal. Nejsem kulinář ani kuchař-amatér, i když leccos ukuchtím sám, když přijde tvrdý na tvrdý. Prostě popsat to neumím, ale osvě- žilo mě to skvěle.

Po jídle jsem vstal, protáhl si klouby ve všech končetinách, a řekl stolečku vlídně: "Uklidit!"

Načež zmizely z pokoje všechna křesla, stůl i postel, pouze ten jídelní stoleček prostří se stále trčel v místnosti.

Chvilku jsem na něj pokřikoval různé pří- kazy, až se na jeden nachytl a odpelášil do kuchyně nebo kam.

Křeslo a stůl jsem si zase přivolal zpátky.

Ta vyskakovací móda se mi moc nelíbi- la a dumal jsem, jestli je to specialita Lo- singu anebo obecný jev. Pevně jsem doufal, že se ještě dá najít nějaký starý solidní nábytek, který sice vrže, ale jinak je radost se na něj podívat.

Pak jsem se posadil a zapálil si cá- garetu. Věděl jsem, že jimi musím šetřit. Ta- ky dobře. Začal jsem přemýšlet o tom nápadu, co jsem prve dostal. Zkusím to!

Poručil jsem si nahlas: "Inform!" Byl tu. Vylezl ze zdi, rozsvítil obrazovku a řekl: "Čekám."

Senza věc. Začal jsem si s ním poví- dat.

"Je možno odtud navázat spojení ven?"

"Nerozumím termínu 'navázat spojení'," odpo-

věděl úslužně.

"No, jestli se mohu domluvit s někým na dál- ku."

"Ano, pomocí vida."

"Je v místnosti vido?"

"Ano, je."

"Jak ho přivolám?"

"Akusticky."

"Jak?"

"Slovem - vido."

Hergot, inform byl partner, který mi šel pod vousy. Ničemu se nedivil. Měl jsem z něj radost, protože se netvářil vyjeveně a nezvedal obočí, když jsem se zeptal na ně- jakou notoricky známou věc.

A tak jsem se vyptával, jak se s videm, což je syn našeho telefonu, zachází.

Zjistil jsem, že mohu mluvit s kýmkoliv na celém světě přímo z našeho pokoje. Jenom spo- jení na družice, na Měsíc, Mars a Venuši jsou přes řídící stanice a někdy se musí dlouho čekat. Zajímalo mě, co je v jejich pojetí termín "dlouho čekat" a inform mi na vysvětlenou sdělil, že někdy i patnáct minut. S pohnutím jsem vzpomněl na doby, kdy jsem musel v Jablonci čekat na spojení s Brnem i několik hodin. No co - i pojem dlouho se vyvíjí. Jde o to, jestli zrovna tím správným směrem, protože doba, kdy na všechno bylo dost času, nebyla tak úplně a ve všem k zahoezení.

Pro mne bylo důležité, že se volat dá. A já jsem si chtěl popovídat s panem Terr Vannem, který pracuje jako lingvista v Terralu.

Kde je Terral, jsem samozřejmě nevě- děl, ale neměl jsem výčitky svědomí, že tomu tak je, protože název zněl dost umě- le a bylo mi jasné, že si ho vymysleli někdy nedávno. Nová slova totiž vždy znějí ne- zvykle a dost podezřele. Chvilí to trvá, než si člověk na nový název zvykne. Schválně si řekněte nahlas: "České Budě- jovice!" A pak stejně hlasitě: "Terral!" No prosím, sami to jistě cítíte. Jenže to teď nechme.

Já jsem se chtěl domluvit s panem Terr Vannem, protože jsem byl přesvědčený, že skutečně existuje. Mohla to být samozřejmě bouda a mohli si to na mne celé vymyslet, ale situace, ve které se to dělo, tomu ne- odpovídala. Ze všeho mi bylo jasné jenom to, že Terr Vann skutečně žije - a buďto má naprosto stejné daktylky jako já, což je nepravděpodobné (i když teoreticky to

možné je), anebo to jejich počítačové mašinky při hledání popletly, a musí se to nějak vysvětlit. Prostě v tuto chvíli měl pro mne lingvista Terr Vann neodolatelné kouzlo a já po něm toužil.

Ještě chvíli jsem diskutoval s informem o tom, co je Terral, a zjistil jsem, že jde o město v severní Austrálii.

Sedl jsem si přímo před vido a dost důležitým hlasem pronesl:

"Spojení s Terralem, Austrálie."

Na obrazovce vido vyskočily jako čertík z krabičky písmenka "Blocking".

Aha. No dobře.

Šel jsem si zase popovídat s informem. Dozvěděl jsem se další věc a byla pro mě nepříjemná. Inform mi sdělil, že z této léčebny nelze z některých pokojů volat libovolně, vzhledem k psychokurám je spojení blokováno.

"Tak ti děkuju," řekl jsem sarkasticky.

"Prosím," odpověděl mi zdvořile. Jeho zdvořilý tón mi kupodivu nevadil, protože to byla jen pitomá mašina a měla chování naprogramováno.

"Proč jsi mi to neřekl hned?"

"Neptal jste se."

To byla pravda.

"Poslyš, můžu vůbec někam dostat spojení?"

"Ano, můžete volat po celém losingu."

"Kamkoliv?"

"Ano. Ovšem kromě stop účastníků."

"Co to je?"

"Ochranné zařízení. Pro spojení s nimi musíte znát otvírací heslo."

To mi bylo jasné, za našich dob byla také některá čísla tajná z nejrůznějších důvodů.

"A kolik je stop účastníků?"

"Sedm celých sto dvacet tři tisícín procenta."

"Může být. A jak si zavolám třeba - přesný čas?"

Samozřejmě jsem neměl tušení, jestli něco takového existuje.

"Přesný čas oznámím sám," řekl suše inform, ještě ani nedopověděl větu a na obrazovce už naskakovala čísla do řádek. Bylo skoro půl třetí odpoledne, ovšem inform mi to předhazoval po desetínách. Nařídil jsem si hodinky.

"Mohu nějak dostat spojení s Austrálií?"

"Ano."

Ta jeho stručnost byla ohromná. Ten pacholek odpovídal vždycky jenom na co byl dotázán.

"A jak?"

"Zavolejte si obsluhující personál."

"Jak se to dělá?"

"Pomocí vido."

O to jsem zatím nestál, představa, že by mi sem vlezl některý z těch vypečených ošetřovatelů se mi moc nelíbila.

"To mi stačí, zalez!" řekl jsem mu.

"Prosím opakujte příkaz. Nerozumím."

Potěšilo mě, že taky něco nezná.

"Ty nerozumíš slovu zalez? To znamená, že tě už nepotřebuju a že končím. Budeš si to pamatovat?"

"Ano, pane. Mám volné kapacitní dekády pro individuální přání."

"Výborně, tak zalez."

Inform zhasl a zmizel ve zdi.

Sedl jsem si pohodlně do křesla.

Chtěl jsem si celou situaci, v níž jsem se nacházel, zrekapitulovat. Co všechno už vím, a co mohu dělat. Především vido je zablokované, takže jsem opravdu v pokoji pro cvoky. Ale to nevadí. Chvíli jsem přemýšlel, a pak jsem se usmál. Kvůli blockingu vido nemusím ještě složit ruce v klín.

Zavolal jsem si inform.

Poslušně vylezl, řekl svoje "prosím" a čekal.

Já vím, že je blbost povídat si se strojem, ale nějak mi nesesedlo říkat mu jenom - ty.

"Poslyš," zeptal jsem se, "jak ti mám říkat?"

"Jmenuji se inform."

"Jo. Fajn. Budu ti říkat Karle. Pamatuj si to!"

"Ano, pane."

"Hele, Karle, potřebuju zjistit něco z historie."

"Prosím."

"Ale je to dost speciální věc, to asi nebudeš vědět."

"To je prakticky nemožné. Mohu se automaticky napojit na kteroukoliv informační ústřednu, mohu se zapojit na všechny bibliotéky, mohu využít katalogové informátory a mohu kontaktovat i ústřední registraturu faktů. V případě, že není možno najít odpověď, propojím se na ÚIS, tam pracují lidé a ti odpověď najdou."

"Co je to ÚIS?"

"Ústřední informační služba."

"Dobře, Karle. Mně jde o tohle."

A pověřil jsem ho, aby mi zjistil, třeba přes nějakou instituci zabývající se historií, jak je to s bankou, do které mi v roce devatenáct osmdesát čtyři uložili deset liber. Řekl jsem mu, kde se banka v tom roce nacházela a jak se jmenovala, a chtěl jsem zjistit, jestli existuje i nadále a případně která banka převzala její závazky.

Jako by na to čekal, na obrazovce se objevil nápis "reduk".

Zeptal jsem se ho, co to znamená.

Odpověděl mi, že po dobu hledání složité informace je jeho činnost redukována a může odpovídat pouze na jednoduché dotazy. Tak jsem si složil ruce na prsou a trpělivě čekal.

Trvalo mu to skoro sedm minut, než se ozval.

Zato zpráva byla potěšující, zjistil totiž, že banka stále existuje a že se jmenuje banka 'G'. Jen spojení s ní dostat nemohu, protože sídlí mimo Losing.

To mě ale moc nepřekvapilo, s tím jsem počítal. A taky už jsem dávno vymyslel, jak z toho ven.

Ještě chvíli jsem si s Karlem povídal, protože jsem z něj potřeboval vypumpovat další informace. Pro situaci, ve které jsem byl já, to byl ideální partner. Řekl mi všechno, co jsem potřeboval vědět. Tak jsem mu řekl, aby teď chvíli držel zobák, sedl jsem si k vidu a začal rozjíždět svůj plán.

Začal jsem takhle:

"Spojení s Losing Times."

Jako by to měli připravené, naskočil na obrazovce titulek - L/Times.

Abyste rozuměli, to byla redakce nebo něco jako redakce hlavních novin. Tedy novin ne, ty vůbec nevycházely, ale byla to jejich moderní podoba ve zvláštním televizním vysílání. Existovalo několik speciálních kanálů, každý kanál neustále chrlil jednu zprávu za druhou, celých čtyřicet hodin. No a každý kanál byl jako jeden druh novin za našich dob. Vtip byl ale v tom, že za poslech těchto pořadů se platilo. Já jsem se Karla na každou podrobnost nevyptával, ale pochopil jsem to přibližně tak, že když se na telestěnu zapnul příslušný kanál, registrovaly ho počítače a převáděly určitý finanční obnos z kapsy posluchače do kapsy redakce. To byl ohromný fór, protože to znamenalo, že kanál který má lepší

zprávy, ten poslouchá víc lidí a tedy i víc vydělává. Mimoto ale byly vysílány i zábavné pořady, ale ty byly zdarma.

Mně samozřejmě šlo o zprávy. Redakci největších místních novin, čili televizního kanálu "Losing Times", jsem si zavolał.

Na obrazovce sice již svítil titulky novin, ale spojení jsem měl zatím pouze s automaty. A s těmi jsem se dohadovat nechtěl. Postupně jsem si vymohl spojení dál, až jsem konečně dostal na obrazovku redaktora.

Byl mi na první pohled sympatický, mohl být tak v mém věku a líbil se mi také proto, že neměl nabarvené vlasy. Ačkoliv to vlastně nemohu tvrdit, protože nevím, jaké vlasy měl původně. Připadal mi zdaleka nejsolidněji ze všech lidí, které jsem zatím potkal.

Sotva se objevil na obrazovce, zamžoural na mě očima:

"Pitot. Tak co máte?"

"Bombu."

"To bychom potřebovali. Jakou?"

"Velkou."

"Dobře, je okurková sezóna, bereme všechno, co bude za něco stát."

"Ale já mám opravdu nezvyklou věc."

"Vypadáte na to. Počkejte, budu hádat."

"Tak hádejte. Ale nejdříve moje jméno. Jan Hrza."

"To zní cizokrajně."

"Musí."

"Tak hádám. Vy byste mohl mít - no, sport to asi nebude, to dostávám oficiálně. Tak buď něco z oblasti víků, nebo jste viděl fazóny."

"To neuhádnete, Pitote!"

"Ale měl bych. Sakra, vy víte něco o Talmaru, ne?"

"Ne."

"Tak o jogování."

"Taky ne."

"Hergot, a na to dost vypadáte. Počkejte, a co nějaký gang?"

"Gang? No jestli si pod tím představujeme totéž, tak jste se trochu přiblížil."

"Bodejď ne, abych neznal svou věc. Tak dál - jak vám mám říkat?"

"Honzo."

"Dobře, Honzo, dál hádat nebudu, vyklopte to sám."

"Vyklopím, ale je to nezvyklé."

"Čím divočejší, tím lepší. Kolik?"

"Kolik čeho?"

"Kolik za zprávu chcete?"

"Peněz?"

"Jistě."

"Asi vás zklamou, Pitote, nic."

"Jak to? To je to tak mizerný?"

"Ne, je to bomba, jak jsem řekl, ale nepotřebuju peníze. Mám jich dost."

"To já zase ne. Ale to je vaše věc, Honzo. Tak to vybalte."

"Bude to zamotaný a nebudete mi věřit."

"Každá dobrá zpráva musí být neuvěřitelná. Jinak stojí za houby."

"Ještě něco, víte odkud volám?"

"Samozřejmě - z psycho na F-paláci."

"Takže si můžete myslet, že jsem cvok."

"Můžu, ale zatím si to nemyslím. Ale i kdybych si to myslel, zatím to nevadí."

A tak jsem spustil.

Jelo to ze mne jedno po druhém. Vyprávěl jsem mu o sobě, o našem městě, o Kronexu, o tom, jak jsem se dostal do tohoto baráku.

"Je to hezké, Honzo, jestli je to pravda, tak je to opravdu bomba. Ale zatím to neberu. Čím to můžete dokázat?"

"Fakty. Ale spěchám a nemám čas čekat, až se někomu uráčí s tím něco dělat. Proto vám volám, Pitote, musíte mi pomoci vy."

A řekl jsem mu historii s otisky prstů.

"To je divný," zamyslel se. "To je opravdu divný."

"Přesně to jsem si taky říkal. Podle mne jsou dvě možnosti. Buď se skutečně moje otisky shodují s otisky toho Terr Vanna, nebo se přístroje spletly."

"To těžko, přístroje se nepletou. Spíš Terr Vann má stejný otisky jako vy. Proč mu nezavoláte?"

"Nemůžu, mám blokový vido. Dostanu spojení jenom po Losingu."

"Tak proto mi voláte. No, tohle už je lepší, to se dá ověřit."

Chvilinku mlčel, oči měl zabodnuté do mých.

"Nemůžete mi sejmout daktylky?" navrhl jsem.

"To je snadné. Nastavte dlaně proti objektivu, já to stejně celé nahrávám, takže si je pak vytáhnu."

Nastavil jsem ruce před obličej.

"Dobrý, Honzo. Co s váma bylo dál?"

Vyprávěl jsem mu to o těch surovcích. Přerušil mě.

"Nevytahujete se?"

"Vůbec ne, jednak nemám proč, a jednak to v situaci, ve které jsem, nemá význam."

"To je fakt. Ale nechce se mi věřit, že jste s nima zamával, to bývají dost tvrdí hoši v

podobných ústavech."

"To jsem poznal. Ale vyznám se trochu v jundu."

"Co to je?"

"To je starý japonský způsob boje, který využívá obratnosti proti hrubé síle. Teď už se nepěstuje?"

"Ne, teď po sobě spíš střílíme pistolemi s curare. To je takový bloking svalů. Můžu dát do zprávy, co jste řekl o těch dvou?"

"Klidně to tam dejte. Čím větší humbuk uděláte, tím líp. Jo a tu pistolku už jsem měl čest poznat osobně."

Vyprávěl jsem mu, co se přihodilo dál.

"No, jinak to být ani nemohlo, ven jste se dostat nemohl. Ale poslouchejte, vy jste říkal, že vám měřili IQ. Kolik máte?"

"Sto čtyřicet dva."

"Fakt?"

Ukázal jsem mu mlčky lístek, který jsem měl od Jima Fata.

"To je hodně, hergot, to je hodně. Tolik jsem ještě neviděl."

"Já myslím, že půjde o omyl. Od mých dob se toho hodně změnilo a tak asi naměřili něco jiného. Já se za blba nepovažuji, ale zdá se mi to taky hodně. Rozhodně víc, než jsem čekal."

"To jste tedy první, kdo tohle říká. Ještě jsem se nesešel s nikým, kdo by si nemyslel, že mu naměřili méně, než ve skutečnosti má," povzdechl si Pitot. "Ukažte mi tu kartičku ještě jednou!"

Podržel jsem znovu kartu s vypočteným IQ před obrazovkou.

"Dík, to stačí. Dobře si ji uschovejte, bude se vám ještě hodit. Jak dlouho tady budete?"

"Několik dní, potom se přenesu zpět. Nezáleží to na mně, to bylo naprogramované při mém odletu."

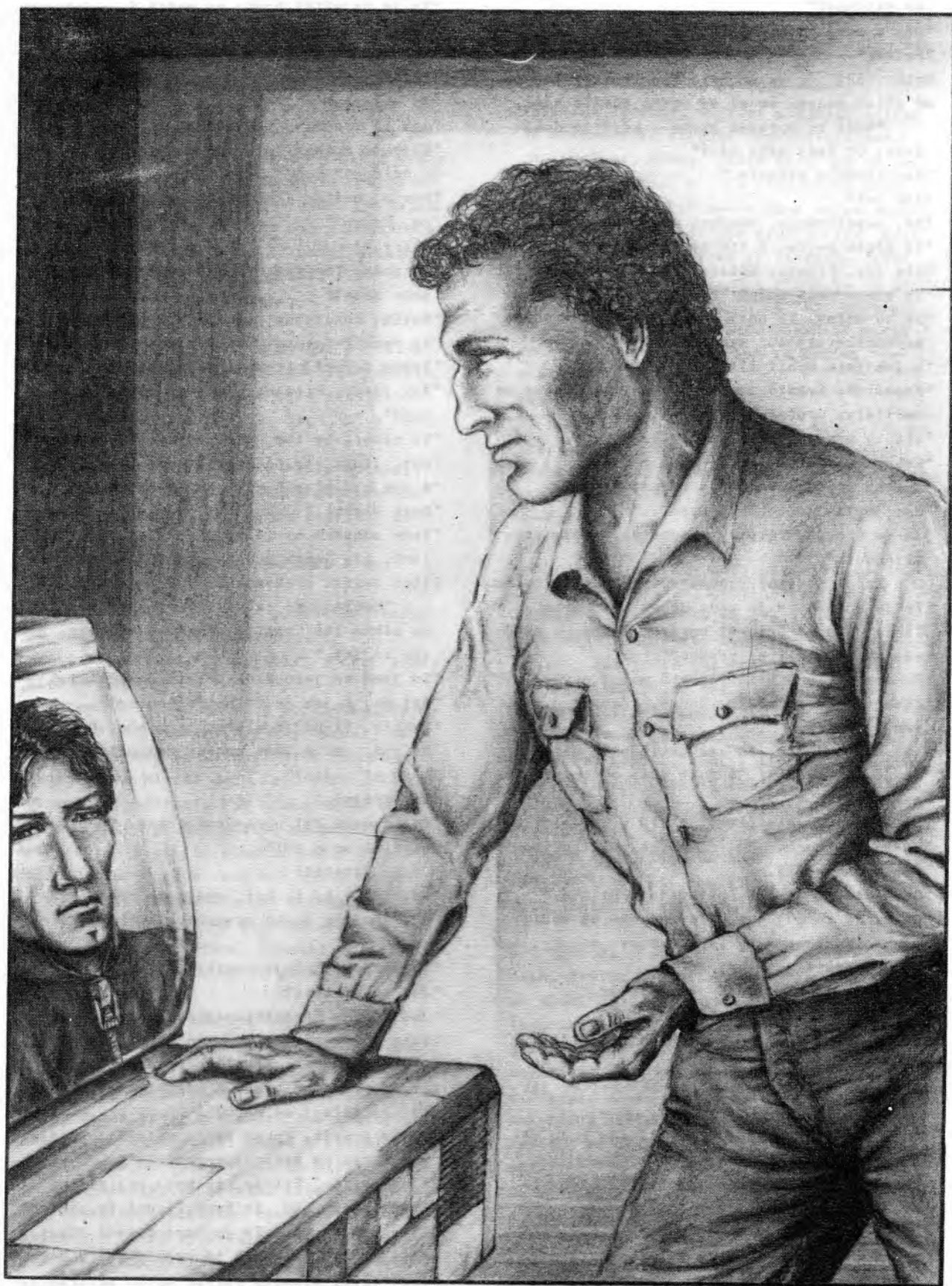
Neřekl jsem mu nic o tom, že musím být v Kronexu. Zatím to nepotřeboval vědět.

"Dobrý, Honzo, já to beru. Alespoň tak, že si všechno ověříme. Počkejte já to zařídím."

Otočil se od obrazovky a někomu vedle cosi vykládal. Bylo zajímavé, že i když byl stejně daleko jako dřív, nerozuměl jsem mu ani slovo. Z přístroje se neozvalo ani pípnutí. Buď to bylo tím, že se otočil, anebo něco vypnul.

Chvilku diskutoval a já ho pozoroval. Potom se otočil zpátky ke mně.

"Kolega se spojí s Terr Vannem a zjistí, jak je to s těmi otisky. Máte ještě ně-

Pla
87

C.B.K.

co dalšího?"

"Mám a dost, mám další důkazy."

"Prima."

Bylo vidět, že se mu celá věc líbí. Vůbec na mě dělal dojem, že mi od první chvíle věří.

"Bude to opravdu bomba - když to dokážeme. Co tedy máte dál?"

"Nepotřebuju stimuly."

"Jak to?"

"No, nepotřebuju. Všechno mi funguje samo."

"To přece nejde. S tím na mě nechoďte."

"Ale jde, Pitote. Můžete mě dát prohlídnout."

"To přece není možný!"

"Je to možný. Za našich dob se stimuly vůbec nepotřebovaly ani vyrábět."

"A jak jste mohli žít?"

"Normálně. Prostě jsme je nebrali. Stimuly se nedělaly, protože nebyly potřeba."

"Ale to přece bylo v dávnověku."

"Houby. Dávnověk, to je doba kamenná. Já jsem z roku tisíc devětset osmdesát čtyři."

"No, jestli je tohle pravda..."

"Je to pravda, Pitote. Klidně se nechám prohlídnout."

Začal nadšeně vyskakovat před obrazovkou.

"To je důkaz, to je teda důkaz jako hrom."

Takže jste mi přihrál opravdu bombu. A proč vás neprohlídli na psycho?"

"Po tom omylu s otisky prstů mi už nevěřili."

"Nevadí, já vám věřím, Honzo. A dostanu vás ven."

"Ale hoďte sebou. Já zas tolik času nemám."

"Jasně, už to běží. A fakt jste o tom nikomu neříkal?"

"Ne, nikomu. Jste první, s kým o tom mluvím."

"To bude výbuch. Mezi námi, ze začátku jsem vám moc nevěřil."

"Dovedete se dobře přetvařovat, Pitote."

"Nojo, je to můj job. Ale teď vám už věřím."

Jen co dostaneme ty Terr Vannovy otisky, tak..."

Přerušil jsem ho:

"Ale já mám ještě jeden důkaz."

Vyvalil oči: "Cože?"

"Ještě jeden důkaz mám. Ten nejsilnější."

"Fakt?"

"Fakt. Nechával jsem si ho nakonec, až jak zareagujete."

"Aha. Chtěl jste vědět, jestli vám budu věřit, žejo?"

"Chtěl. Nemělo by smysl to říkat, kdybyste pochyboval. Je to takhle..."

A vyprávěl jsem mu o těch uložených librách.

"To je teda gól. Já si přes inform zjistím, na kterou banku to přešlo..."

"To už jsem udělal. Je to banka 'G'."

"To je největší banka na světě."

"Jak je to dneska s penězi?"

"Jedna měna na celém světě. Lary."

"Lary?"

"Jo - lary."

"Jak to vzniklo, to jméno?"

"Nějakou mutací ze starého názvu."

"Z dolary?"

"Nevím, možná. Jaké vám to uložili peníze, Honzo?"

"Libry."

"To znám. To dřív někde platilo. Kolik tam toho máte?"

"Nevím, kolik tam toho bude teď. Na libry to vycházelo dost. Jaký může být kurs?"

"Nemám tušení, to není můj job."

"Tak jinak, Pitote. Kolik si vyděláte za den?"

"To záleží na tom, jak to jde. Někdy dvacet, jindy sto padesát."

"A jak jste placen vzhledem k průměru?"

"Dost slušně."

"Tedy odhadem by to mohlo být až do miliónu larů. Ale jenom odhadem. Hodně hrubým." Pitot hvízdal překvapením.

"Doufám, že je to odhad správný. Když se někde točí peníze, hned to všechny víc zajímá."

"To jsme se jako lidi příliš nezměnili."

"Asi ne. A jak je to s tím heslem?"

"Takhle. Vklad je uložen na heslo. Kdo ho zná, smí s těmi penězi manipulovat."

"A vy ho znáte?"

"Samozřejmě."

"To by mohl být opravdový důkaz. Oprav..." Zamyslel se a zmlkl.

"Co je Pitote?"

"No, důkaz by to byl, ovšem za předpokladu, že jste heslo nevyhrabal někde v archívu."

"To přece vylučuje logika děje."

"Jak to myslíte?"

"Jednoduše. Předpokládejte, že jsem Terr Vann a že jsem někde v archívu to heslo skutečně našel. Nebylo by jednodušší obrátit se přímo na banku a odpustit si anabázi, co dělají se maou?"

"To je pravda. Pokud byste netoužil po slávě a nechtěl na sebe upozornit."

"A nemyslíte, Pitote, že bych byl slavný dost, jenom tím, že bych líznul ty peníze?"

"Byl. Byl až moc. To je samo o sobě důkaz, máte pravdu. Ale jak to vypadá s tím heslem. Víte, nechci, abyste mi ho prozradil, ale něco mi musíte říct, abych se tam

nepřihrnu jen tak s prázdnou, to by mě taky mohli nakopat do zadku."

"Jasně. Heslo je oboustranné. Jednak prokážu já jim, že mám s penězi právo disponovat, a jednak oni musí prokázat mně, že skutečně o vkladu něco vědí, že třeba nejsou podvodníci, kteří na mně chtějí heslo vylákat. Skládá se z pěti slov. Dvě jsou úvodní, ty jim oznámím já. Jedno je jejich, to mi řeknou oni, a další dvě jim musím zase říct já. Nikdo z nás se nesmí splést."

"A máte to heslo někde napsané?"

"Ne, Pitote, já si ho pamatuju."

"A co mám dělat?"

"Spojte se s bankou 'G' a ověřte si to. A aby s vámi chtěli mluvit, tak jim řekněte, že první písmena prvních dvou slov, tedy těch, co jim mám říct já, jsou 'B' a 'S'. 'Bé a Es.'"

"A když vám mé vyprávění v bance potvrdí, tak to roztočte. Udělejte co chcete, ale musíte mě dostat ven. Nemám čas tady sedět."

"To je jasný, Honzo. Co jim mohu o vás prozradit?"

"Co chcete nebo co prostě uznáte za vhodný. Já sám nic tajit nepotřebuju."

"Ještě se podívám, co zjistili o těch otiscích prstů."

Tentokrát mi zmizel z obrazovky. Zajímavé bylo, že v okamžiku, kdy odešel, se obraz přestřel na pozadí. Bylo tam okno a kus nějaké hladké zdi. Mají tedy udělané automatické ostření. Pak náhle někdo mezi optikou a zdí přešel a vido se začalo přestřevovat, ale příliš pomalu, takže ten někdo byl pryč dřív, než byl obraz ostrý. Bylo legrační sledovat, jak automatika honem pospíchá, aby se zase přestřelila.

Potom přišel Pitot. Šklebil se od ucha k uchu, to jsem viděl ještě dřív, než se pořádně usadil.

"Tak, Honzo, máme první důkaz. Teď už s tím nikdo nehne. Je to takhle. Terr Vaun skutečně existuje, ale má stejné je nom otisky palců obou rukou. Víc nic. Žádný další prst, o dlaních ani nemluvě. Ani bychom ho nemuseli tahat k aparátu, přišli jsme na to dřív. Je to stejně ohromná náhoda, v ústřední kartotéce fika-li, že se něco takového snad ještě nestalo. Automaty, které vyhledávají otisky prstů, jsou seřizeny tak, že hledají podle ukazováčků nebo podle palců. A když našly shodnost palců, označily tě jako Terr Van-

na a dál už nepokračovaly. Nechali jsme si udělat celkový rozbor a v tom okamžiku se to projevilo. Ostatní prsty máš jiný."

"No, to je dobře, já už jsem pomalu začal věřit na zázraky, možnost stejných otisků je matematicky strašně nepravděpodobná."

"Počkej, Honzo, ještě něco. Já už jsem mluvil s bankou 'G'. Ta tvou story také potvrdila. Nejdřív se se mnou vůbec nechtě-li bavit, ale potom jim ztuhly rysy, když jsem jim řekl, že znám ta písmena. Ještě chvíli dělali okolky, ale potom si to našli, a když jsem řekl 'B' a 'S', vypadali najednou strašlivě vážně. Okamžitě sedli do karru a budou tady tak za hodinu. Jedou hned k tobě."

"Kolik tam je peněz?"

"To mi odmítli říct, ale podle toho, jak se tvářeli, to asi bude dost. Byli strašně zvědaví a chtěli vědět, jak jsem k informací o kontu přišel. Tak jsem to rozbalil na rovinu."

"To je v pořádku, Pitote."

"Fajn. Šéf, tedy můj šéf, už je o všem informovaný a zapojil do toho pár lidí. Realizuje se dokonce ta tvoje pranice, už to začínají natáčet, bude to rekonstruovaný šot. Ale ještě půl hodiny bude trvat, než vysílání půjde ven."

"Co bude zatím se mnou?"

"Držíme tě pod pokličkou. Nejlepší by bylo, kdyby ses zeptal, jestli ti povolí návštěvu. Jestli jo, tak se tam přihneme. Já bych to vzal jako dotáčku, a když ti to nebude vadit, tak bych si to přihasil společně s těmi lidmi od banky 'G'. Už se těším, jak bude Fat skučet."

"A co jestli mi nebude chtít dovolit návštěvu?"

"Šéf rozhodl, že mu rozneseme ústav na kopytech. Udělám bengál. Prostě vzbouřím kolegy ze všech kanálů a vtrhneme tam s přenosovou technikou. Bude nás fůra a chtěl bych vidět, jak by to Jim navlíknul, aby nás nepustil za tebou, když bychom ho brali do přímého vysílání. Honzo, na to se dívá celý svět, tak žádný hlouposti nemůže dělat a on to ví. Smeteme ho prostě jako lavina. To si každý rozmyslí."

"Co myslíš, Pitote, vědí tady v psychoústavu o tom, co si spolu povídáme?"

"Řekl bych, že ano, myslím si, že by měli být na tvoje vido napojeni."

"Je to složitý?"

"Co?"

"To zapojení."

"Nevím přesně, není to můj job, to dělají roboti, řekl bych, že spíš ne. Ale na druhé straně, kdyby ten náš rozhovor někdo poslouchal, už by za tebou zašli."

"Tady nikdo nebyl."

"Tak buď nejsou napojeni, nebo jsou, ale neposlouchají tě."

"Víš co, Pitote, kdybych se neozval, nebo kdybych nebyl k sehnání na příjem, tak mě někam šoupli. Nebo vypnuli video."

"To nebude tak horký, ale ať je to jak chce -

- já si tě najdu."

"Tak jsme dohodnutí, to bude asi všechno."

"Zatím všechno. Baj, Honzo."

"Baj."

Obrázovka zhasla.

Chvilku jsem seděl, díval se na ztmavlé video a přemýšlel o Pitotovi.

Seděl jsem už hodnou chvíli, než mi došlo, že jsem si s ním začal tykat.

Do téhle chvíle jsem si třiaadvacáté století moc nezamiloval. Po rozhovoru s Pitotem se mi začalo líbit víc.

No - uvidíme!

KLUBOVÉ ZPRÁVY..

Velká cena Interfoně

Interfona obleslala svým zvukovým záznamem původní rozhlasové hry "Útěk" vrcholnou fonoamatérskou soutěž v Českých Budějovicích.

Ve dnech 26. až 28. srpna 1987 zasedala v českbudějovickém studiu Čs. rozhlasu odborná porota, složená ze členů Českého fonoklubu, ale i z odborníků Čs. rozhlasu, aby po tří denním posuzování kvality jednotlivých soutěžních snímků udělila Velkou cenu Českého fonoklubu na rok 1987. Ze čtyřiceti zaslaných snímků první místo, a tedy Velkou cenu, získala právě liberecká Interfona. Stalo se tak za 22 ročníků soutěže, přehlídky československé amatérské tvorby, podruhé / poprvé v roce 1982 /.

Autorem oceněné hry je dvaadvacetiletý Slávek Jindra. Na konečné podobě scénáře se podíleli MUDr. Jaroslav Holub, Pavel Mikoláš a Tomáš Hasil. Při vlastní realizaci pak měl režii v rukou MUDr. Jaroslav Holub, technickou realizaci a střih provedl Pavel Mikoláš.

Nemalý podíl na výsledku měl i SPK Trifid, bez jehož pomoci by celý projekt byl jenom těžko realizován. Členové klubu Trifid vytvářeli nezbytné zvukové kulisy a podíleli se na obsazení některých rolí.

Hra se odehrává v blíže nespecifikovaném prostředí, kde je lidský rod uzavřen v rezervaci, aby sloužil svým věznilům. Dva muži se rozhodnou uprchnout, ale sobectví, bezcitnost a obhajoba vlastního já nakonec útěk zmaří.

Hra poukazuje na generacemi vžitě vlastnosti, které v každém období vývoje lidstva byly brzdou pokroku a boje za svobodu.

Mikrohra "Útěk" byla vybrána pro reprezentaci ČSSR do Švýcarského Lausanne a v měsíci říjnu se vrátila s oceněním 3. snímku ve své kategorii a 7. místa celkového hodnocení na světě. Československá kolekce pak získala celkově 1. místo.

Pravidelná měsíční schůzka plánovaná na září a připravená Ctiborem byla přeložena a proběhla v říjnu.

V měsíci říjnu se konala i další schůzka vedená Ivošem, která byla zaměřena na oblast tajemna a iracionálna ve vědecké fantastice.

V příštím čísle roku 1988 pozorně sledujte vyhlášení kreslířské soutěže SPACEROID - 4. ročník.

Jelikož jsem dostal za úkol opět vytvořit úvahu na poslední stranu a nenapadlo mě vůbec nic, předkládám scifistické veřejnosti několik inzerátů snad i z doby života Jakuba Arbesa, kterému je vlastně celé číslo volně věnováno.

Patent. ostruhy do náledí

zákonitě chráněno. Tyto velmi praktické ostruhy zaslouhují přednost před všemi ostatními. Jsou mnohem menší a lehčí, a nepoškodí podpatky; nemusí se s něho sejmouti a nejsouce upotřebeny, jsou úplně neviditelné. Proti zaslání 60 kr. franko poštou aneb na dobírku.

K dostání u firmy 24

C. A. Staněk v Liberci.

Kdo se vsadí

že budu jíst maso jakékoliv je se najde v celém Rakousko-Uhersku a tím dokáži, že mnohý odpor se zakládá pouze na zvyku. Ct. nabídky pod zn. „Dovolené“ se vyřizují u J. Loskota, Prokopova ul. č. 337, Praha VII. 1871

Nekuřte

z jiné dýmky než

z dýmky XX. století.

Dýmka tato má škrát vrtaný trubič, jímž běží kouř nahoru, dolů, zase nahoru a teprve do úst, takže je chladný čerstvý a proto velice příjemný. Krček hlavičky dřevěný, vyemailovaný, se neucpe -- výhoda to pro kuřáka nenocitelná. Cena od 2 zl. výše dle délky troubele. Objednávky K. Kozmaovi dle Lysé n. L.

530-2

Ohňostroje

salonní, zahradní a vodní, velmi spolehlivé.

Na skladě má vyrábětel

Boh. Hájek syn,

mechanik a zkoušený ohňostroje, Praha, Žitná ul. č. 55.

Pat. klosety bez vody,

právan i zápach zamezující, osvědčené soustavy, zvláště pro venkov se hodící.

ADOLF R. PLESKOT, PRAHA I.,

Mikulášská třída 8. Telefon 2875.

I. česká továrna na vodoměry, trubky olověné i cinové, klosety atd. 119

Pozor na firmu!

2 hlavy 34

jak vyhlíží před upotřebením mého rovnače uší »Rectodor«, zák. chr. tytéž s »Rectodorem«

5 minut později

neviditelné, jednoduché upotřebání.

Úspěch a neškodlivost zar. Kč 50.—, při neúspěchu peníze zpět. — C. H. Schröder-Schenke, Bratislava 38, Kolárska 5, Vídeň I.-38, Wollzelle 15.

Nejhoršímu terénu,
nejhoršímu nečasu,
neidelším

vzdálenostem

SE SMĚJE
MOTOCYKL

Indian

Redakční rada : Tomáš Hasil, Bohuslav Jindra, ing. Ladislav Říha, Miroslav Schönberg

Jazykový poradce : Oldřich Škrbel

Tiskne : Severografia, n.p., Liberec

NEPRODEJNÉ

Povolovací číslo : o 350027586

Počet výtisků 300

2.11.1987

